

ማውጫ

ርእሰ አንቀጽ.....	2
አለቃ ነቅዑ ጥበብና አገልግሎታቸው....	3
ክርስቲያናዊ ምግባር.....	9
ጥያቄዎችና መልሶቻቸው.....	15
ከዓለመ መጻሕፍት.....	21
ግጥም ወቅኔያት.....	27

ጮራ መንፈሳዊ መጽሔት በዓመት ሦስት ጊዜ የሚታተም ትምህርታዊ ሥነ ጽሑፍ

አሳታሚ:- ማኅበረ በኩር
የመ.ሣ.ቀ. 23956 ኮፎ 1000
የስ.ቀ:- 011 645 93 59

ዋና አዘጋጅ:- አግዛቸው ተፈራ
0911 96 11 67

ም/ዋና አዘጋጅ:- ሠርጹ እንላ
አዲስ አበባ

የባንክ ሒሳብ :-
የኢትዮጵያ ንግድ ባንክ ልደታ ቅርንጫፍ
C/A 01709/745533/00
ዳሽን ባንክ መገናኛ ቅርንጫፍ
C/A 0025663937001

ማስታወሻ

ማኅበረ በኩር የሚያሳትመው ጤራ መንፈሳዊ መጽሔት ስትርፍ ያስተቋቋመ በመሆኑ፡ አገልግሎቱን በጽሑፍ፣ በምክር፣ በሐሳብ፣ በገንዘብ፣ በመሳሰለው ለመደገፍና ዋናግዢነቱን ቃል ለማድረስ ቢፈልጉ በአድራሻችን ሲያገኙን ይችላሉ፡፡

ሌይክውት ዲዛይን:-መቅደስ ኅ/መስቀል የስ.ቀ. 0911125003

ርእሰ አንቀጽ

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ፤ አሜን።
 «በጸጋ ዘነሣእክሙ በጸጋ ሀቡ - በከንቱ ተቀበላችሁ በከንቱ ስጡ»
 (ማቴ. 10፡8)

ጌታችን አምላካችንና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ይህን መመሪያ ለደቀ መዛሙርቱ የሰጠበትን ርግጠኛ ምክንያት መናገር ቢያስቸግርም ከሚከተሉት ምክንያቶች በአንዱ ምክንያት መመሪያውን ሰጥቶ ይሆናል ተብሎ ይታሰባል። አንድም ደቀ መዛሙርቱ ለሚሰጡት መንፈሳዊ አገልግሎት ገንዘብ ሲጠይቁ ታይተው ወይም ተገኝተው ይህን እንዲያርሙ መመሪያው ተሰጥቷቸው ሊሆን ይችላል። አንድም ወደ ፊት በጌታ ስም ለሚሰጡት መንፈሳዊ አገልግሎት ዋጋ እንዳይጠይቁና በነጻ እንዲያገለግሉ የተሰጣቸው መመሪያ ይሆናል።

ቁም ነገሩ ያለው መንፈሳዊ አገልግሎት ከእግዚአብሔር ያለዋጋ በተሰጠ ሀብታት (ጸጋዎች) የሚከናወን አገልግሎት እንደ መሆኑ ለሌሎች ሊሰጥ የሚገባውም ያለዋጋ ሊሆን ይገባል በሚለው ነጥብ ላይ ነው። መንፈሳዊያን አገልግሎቶች ማለትም፡- ወንጌልን መስበክ፣ ድወያንን መፈወስ፣ አጋንንትን ማውጣትና የመሳሰሉት ከእግዚአብሔር እንዲሁ በተሰጠ ጸጋ የተገኙ አገልግሎቶች በመሆናቸው ለሌሎችም ሊሰጡ ዋጋ አይጠየቅባቸውም።

በጸጋ እግዚአብሔር የሚያገለግሉ አገልጋዮች የአገልግሎታቸው ምንጭ ጸጋ መሆኑን ስለሚገነዘቡ እግዚአብሔር በእነርሱ እጅ ለሚያከናውነው አገልግሎት ራሳቸውን መያቸውን በትምህርትና በብዙ ዋጋ እንዳገኙ ባለሙያች ቁጥረው ዋጋ አይጠይቁም። ለአገልግሎታችሁ እንክፈላችሁ ቢሏቸውም አይቀበሉም። ነቢያ እግዚአብሔር ኤልሳዕ ንዕማንን በፈወሰው ጊዜ ተፈዋሹ ንዕማን ለአገልግሎቱ ዋጋውን ሊሰጠው ፈልጎ ነበር። ኤልሳዕ ግን «በፊቱ የቆምሁት ሕያው እግዚአብሔርን አልቀበልም አለው። ይቀበለውም ዘንድ ግድ አለው፤ እርሱ ግን እንዲህ አለ» (2ኛ ሳሙ. 10፡1-6)።

ከላይ በርእሱ የተጠቀሰውን መመሪያ ከተቀበሉት ደቀ መዛሙርት መካከል አንዱ ጴጥሮስ ነበር። እርሱና የሐንስ ወደ ሰማርያ ወርደው መንፈስ ቅዱስን ይቀበሉ ዘንድ ላሙት ሰማርያውያን እጃቸውን ጭነው ሲጸልዩላቸው መንፈስ ቅዱስን ተቀበሉ። ይህን

የተመለከተውና አስቀድሞ ጠንቋይ የነበረው በኋላም ያመነው ሲሞን እንደ ሐዋርያት እጁን ጭኖ መንፈስ ቅዱስን መስጠት የሚችልበትን ሥልጣን እንዲሰጡት ገንዘብ አቀረበ። ጴጥሮስ ግን «የእግዚአብሔርን ስጦታ በገንዘብ እንድታገኝ ዐስባልና ብርሃ ከአንተ ጋር ይጥፋ። ልብህ በእግዚአብሔር ፊት የቀና አይደለምና ከዚህ ነገር ዕድል ወይም ፈንታ የለህም።» አለው (የሐዋ. 8፡20-21)። ይህም የእግዚአብሔርን ስጦታ በገንዘብ መሸጥ ወይም መለወጥ ብቻ ሳይሆን ለመግዛት ማሰብም መንፈሳዊ ኪሳራ መሆኑን ያስረዳል።

እንዲህ ማለት ግን ለአገልጋዮች የተደነገገውና «የሚያበራየውን በሬ አፋን አትሰር ደግሞ ለሠራተኛ ደመወዙ ይገባዋል» (ማቴ. 10፡10፤ 1ቆሮ. 9፡9፤ 1ጢሞ. 5፡18) የሚለው መጽሐፍ ቅዱሳዊ ድንጋጌ ይጣሳል ማለት አይደለም። ሆኖም የአገልጋይ ደመወዝ መንፈሳዊ አገልግሎትን በመሸጥ በሚገኝ ገቢ የሚሸፈን ሳይሆን በዋናነት በእግዚአብሔር ቤት ውስጥ መብል እንዲሆን ከምእመናን ከሚገባው መባ፤ ዐሥራትና በኩራት (ሚል. 3-10) የሚገኝ ነው። ወይም ደግሞ ቤተ ክርስቲያን ከቃሉ ጋር በሚስማማ የዘመኑን ተጨባጭ ሁኔታ ባገናዘበ መንገድ በምታወጣው ደንብ ሌሎች አማራጮች ሊኖሩ ይችላሉ። እንደ ሐዋርያው ጳውሎስ (1ቆሮ. 9፡3-18፤ 1ተሰ. 1፡8-9) በዚህ መብት አልጠቀምም ያለ አገልጋይ ቢኖር ግን በጸጋ ባገኘው የአገልግሎት ስጦታው ሳይሆን በትምህርት ወይም በልምድ ባከበተው ሌላ ዕውቀትና ሙያ እየሠራና ኑሮውን እየደገመ ጌታን ያለደመወዝ ሊያገለግል ይችላል።

አገልግሎት ከእግዚአብሔር ያለዋጋ በተሰጠ ጸጋ የሚከናወንና ከእግዚአብሔር ዘንድ ሰማያዊና ታላቅ አክሊል (ሽልማት) የሚያስገኝ መንፈሳዊ ራጫ ነው። ይህን እውነት መለወጥ አይቻልም። ማሻሻል ወይም መለወጥ ይቻላል ከተባለ ግን አገልግሎት በጸጋ መሆኑ ይቀርና በዕውቀትና በችሎታ ብቻ ወደሚከናወን ሙያ ይለወጣል። ለዚህም ከሰው የሚጠበቅ የድካም ዋጋ እንጂ ከእግዚአብሔር ተስፋ የሚደረግ

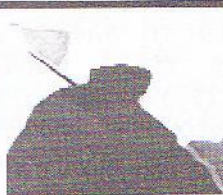
የሕይወት አክሊል አይኖርም ማለት ነው።

እናት ቤተ ክርስቲያን ብዙ መንፈሳዊ አገልግሎቶቿን ያለዋጋ በመስጠት መልካም ተመክሮ አላት። ለምሳሌ፡- የአብነት መምህራና ምእመናን ያለዋጋ በሰፈሩላቸው ቀለብ በብዙ ውጣ-ውረድና በድካም ያገኙትን ባህላዊውን የቤተ ክህነት ትምህርት በጸጋ እንደ ተቀበሉት ቁጥረው ለሌላው የሚያስተምሩ ት ያለክፍያ መሆኑ ይታወቃል። ይህ ባህል አሁንም ድረስ ዘልቋል።

በሌላ በኩል ከቅርብ ጊዜ ወዲህ እየታዩ ያሉ አንዳንድ እንቅስቃሴዎች ግን በመንፈሳዊ አገልግሎት ላይ ጥያቄ የሚያስነሡ ሆነዋል። አንዳንድ ቡድኖች እንደ ቴክትርና መሰል አዝናኝ ዝግጅቶች ሰፊ የማስታወቂያ ሥራ እየሠሩ ስብከተ ወንጌልንና የመዝሙር አገልግሎትን በክፍያ (በመግቢያ ዋጋ) መስጠት ጀምረዋል። ገቢው ለቤተ ክርስቲያን አገልግሎት እንደሚውል መነገሩ መልካም ገጽታ ያለው መስሎ ቢታይም፣ በጸጋና በጸጋ ብቻ ሊሰጥ የሚገባውን የእግዚአብሔርን ቃል የማዳረስ ተልእኮን በገንዘብ እንደ መሸጥ ያስቁጥራል የሚሉ ብዙዎች ናቸው። ከዚህ ይልቅ ምእመናንን ስብከተ ወንጌል ያለዋጋ አገልግሎ ምእመናን ደግሞ ቤተ ክርስቲያንን በገንዘባቸው እንዲያገለግሉ ማድረግ እግዚአብሔር ያዘዘውና በረከቱን በሐዝቡ ላይ አትረፍርፎ የሚያፈልበት ትክክለኛ አሠራር ነው።

ከዚህ ውጪ የሚደረገው ግን ስሙ መንፈሳዊ አገልግሎት ይባል እንጂ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መሠረት የለውም። ዓለም ገንዘብንና ቁሳቁሱን በማከማቸት ስለሚገኝ ስኬት ብቻ አብዝታ በምትሰጥበትና የዓለም ስበት ባየለበት በዚህ ዘመን አንዳንድ መንፈሳዊ አገልግሎቶች ወደ አትራፊ ቢዝነስነት እየተቀየሩና እየተሸጋገሩ ለመሆናቸው አያዳቸው ይመስክራል። ነገሩ ከጅምሩና በእንጭጩ ካልተቀጨም ውሎ ዐድሮ በቤተ ክርስቲያን ላይ መንፈሳዊ ቀውስ ማስከተሉ አይቀርም። ስለዚህ ቤተ ክርስቲያን ነቅታ ልታስተካክለው ይገባል።

አለቃ ነቅዕ ጥበብና አገልግሎታቸው

ትረካ፡- ከነቅዕ ጥበብ
በአግዓዚት ቤተ ክርስቲያን ሥር በተከፈተውና መታሰቢያነቱ ለደቂቀ አስጢፋኖስ እንዲሆን በብፁዓን አበው «ደቂቀ አስጢፋኖስ መንፈሳዊ ኮሌጅ» ተብሎ በተሰየመው ኮሌጅ ውስጥ ያሉ ተመራቂ ደቀ መዛሙርት «ክብር ለመጽሐፍ ቅዱስ» በሚል ርእስ ለሁለት ቀናት የውይይት መርሐ ግብር አዘጋጅተው ነበር። ለውይይቱ መነሻ የሆነው በ2000 ዓ.ም. በኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ተዘጋጅቶ የታተመው መጽሐፍ ቅዱስ መሆኑ ተገልጿል። በመርሐ ግብር ላይ ብፁዓን አበው፣ ከተለያዩ አጥቢያ የተጋበዙ፣ ሊቃውንት፣ ቀሳውስት፣ ዲያቆናት፣ የሰንበት ተማሪዎችና ከምእመናንም አንዳንዶች ተገኝተዋል።

ውይይቱን በጸሎት የከፈቱት ብፁዕ አቡነ ይምርሐነ ክርስቶስ ሲሆኑ በመግቢያ ንግግራቸውም «ትውልድ ሆይ የእግዚአብሔርን ቃል ተመልከቱ» (ኤር. 2:31) በሚል መሪ ጥቅስ ሁሉም ወደ እግዚአብሔር ቃል እንዲመለከት የሚያሳስብ መልእክትና አባታዊ ቡራኬ ሰጥተዋል። በውይይቱ ላይ ከቀረቡት የመወያያ አርእስት መካከል «በኢትዮጵያ በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ የተነሡ ተግዳሮቶች» በሚል ርእስ ደቀ መዝሙር በቃሉ ታመነ ያቀረበው ጽሑፍ የብዙዎችን ልብ የነካና ለእግዚአብሔር ቃል ያላቸውን ቅንነት የቀሰቀሰ ነበር። ደቀ መዝሙሩ በአገራችን በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ የተነሡ ተግዳሮቶች ብሎ ካቀረባቸው ነጥቦች መካከል የሚከተሉትን ለጮራ መጽሔት በሚስማማ መልክ አውጥተናል።

የመግቢያ ሐሳቡን ካቀረበ በኋላ «አንደኛው በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ የተነሣው ተግዳሮት» አለ ደቀ መዝሙር በቃሉ። «አንደኛው በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ የተነሣው ተግዳሮት» ለመጽሐፍ ቅዱስ የተሰጠው ቦታ ዝቅተኛ መሆኑ ነው» ብሎ አንኳር ነጥቡን ካስጨበጠ በኋላ ያበራራ ገባ። «አገራችን ኢትዮጵያ መጽሐፍ ቅዱስን ወደ ራሷ ቋንቋ በመተርጎም ቀደምት ከሚባሉት አገሮች ተርታ የምትሰለፍ ናት። ይሁን እንጂ ሌሎች አገሮች መጽሐፍ ቅዱስን ወደ ራሳቸው ቋንቋ መልሰው፣ አንብበውና ተረድተው በመንፈሳዊ ሕይወታቸውም ሆነ በሥጋዊ ኑሯቸው

የተለወጡበትንና የተጠቀሙበትን ያህል አገራችን ኢትዮጵያና ሕዝቧ ተጠቃሚ ሆነዋል ማለት አያስደናርም። «ቤተ ክርስቲያናችን ቀደም ብላ መጽሐፍ ቅዱስን ወደ ግእዝ ቋንቋ መተርጎሟ የሚያስመስግናት ተግባር ነው። ነገር ግን ግእዝ እየደከመ ዐማርኛ እየበረታ ሲመጣ ጊዜውን ተከትላ በወቅቱ ብዙው ሕዝብ በሚግባባበት ቋንቋ በመተርጎም ሕዝቡ እንዲጠቀሙበት ማድረግ ወይም የሚተረጉሙትን ማበረታታት ይገባት ነበር። እርሷ ግን ጥቂት ሊቃውንቷ ብቻ ከሚያውቁት ቋንቋ (ግእዝ) በወቅቱ ያልተማረው ሕዝብ ወደሚግባባበት ቋንቋ (ዐማርኛ) ስትተረጉምና ለመተርጎም ጥረት ያደረጉትንም ስታበረታታ አልታየም። እንዲያውም በተቃራኒው መጽሐፍ ቅዱስ ወደ ዐማርኛ መተርጎሙን የቤተ ክህነት ሰዎች ይቃወሙ እንደ ነበር አንዳንድ ጥናቶች ያስረዳሉ። ይህ በተለይ የግእዝ ሥነ ጽሑፍ እየተዳከመ የዐማርኛ ሥነ ጽሑፍ ደግሞ እየበረታ በመጣበት ዘመን የታየ ክሥተት ነበር።» አለና ገና ከመነሻው በአገራችን ለዐማርኛ ትርጉም መጽሐፍ ቅዱስ ተሰጠው ያለውን ዝቅተኛ ቦታ ጠቁመ።

ሐሳቡን በማስረጃ ሲያስደግፍም ዶ/ር አምሳሉ አክሊሉ በኢትዮጵያ የሥነ ጽሑፍ ታሪክ ላይ ያደረጉትን ጥናት ዋቢ በማድረግ፣ በዐፄ ቴዎድሮስና በዐፄ ዮሐንስ ዘመነ መንግሥት በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ ተይዞ የነበረውን ዐቋምና የተወሰዱ አንዳንድ ርምጃዎችን በንጽጽር ማሳየቱ ከላይ የቀረበውን ሐሳብ እንደሚያገባ አስገንዝቦ። ሲያብራራም «በዐፄ ቴዎድሮስ ዘመነ መንግሥት በሚስየናውያን አማካይነት በግእዝም በዐማርኛም ታትመው ወደ አገር ውስጥ ከገቡት የሥነ ጽሑፍ ውጤቶች መካከል መጽሐፍ ቅዱስ አንዱ ነበር። እርሳቸው ግእዝን ቸል ብለው ዐማርኛን ያበረታቱ ስለ ነበር በዐማርኛው መጽሐፍ ቅዱስ ደስተኛ ነበሩ። በዘመናቸው ታትመው «ከመጡት መጽሐፍት ውስጥ ግን በግእዝ ቋንቋ የተጻፉም ስለ ነበሩ ንጉሡ ይህን ማንም የማይገባውን (ግእዝን) ለምን አመጣችሁ? ምን ጥቅም አለው ብላችሁ ነው» ብለው ጠይቀው ነበር። አቡኑ (ጳጳሱ) ግን የግእዝን ብቻ ሊቀበሉ የዐማርኛውን መጽሐፍ ቅዱስ በእጃቸው እንኳ አልነኩትም ይባላል።» (ዐጭር

የኢትዮጵያ ሥነ ጽሑፍ ታሪክ፣ ገጽ 89-90)። በማስረጃው ላይ የራሱን አስተያየት ሲያቀርብም «እዚህ ላይ» አለ። «እዚህ ላይ ጳጳሱ የዐማርኛውን መጽሐፍ ቅዱስ እንኳ ሊያነቡት በእጃቸውም ሊነኩት አለመፈለጋቸው በዚያ ዘመን በቤተ ክህነት በኩል ለዐማርኛው መጽሐፍ ቅዱስ የነበረውን አሉታዊ አመለካከት ሊያንጸባርቅ ይችላል።» አለና ወደ ቀጣዩ ማስረጃ ተሸጋገረ። «በዐፄ ዮሐንስ ዘመነ መንግሥት ደግሞ ይህ ጥላቻ አድጎ ይመስላል (ኢ.አ.አ. በ1880 ራስ አሉላና ራስ ወልደ ሚካኤል ሊሰበሰቡ የቻሉትን የዐማርኛ መጽሐፍ ቅዱስ ሁሉ እያከማቹ እንዲያቃጥሉ ከንጉሡ ፈቃድ አግኝተው ነበር።) (ዘኪ ከማሁ ገጽ 106)። ይህም ግእዝ ከቋንቋነት ዐልፎና ከመጽሐፍ ቅዱስ በላይ ሆኖ ይታይ እንደ ነበር የሚያመለክት ነው» ሲል አሁንም አስተያየቱን ሰነዘረ።

ደቀ መዝሙር በቃሉ በዚያ ዘመን ትልቅ ቦታ የተሰጠው የግእዙ መጽሐፍ ቅዱስ ከእናት ቋንቋዎች (ከዕብራይስጥና ከግሪክ) በሚገባ ያልተገናዘበ መሆኑን ለማስረዳትም፣ «አለቃ ኪዳነ ወልድ ክፍሌ ከሰባ ሊቃናት የጽርእ ትርጉም ወደ ግእዝ የተመለሰው ብሉይ ኪዳናችን፣ ሐዲስ ኪዳናችንም የቅጂ ቅጂ በመሆናቸው ከእናት ቋንቋዎች ጋር ብዙ ልዩነት እንዳላቸው ዕብራይስጥና ጽርእ የሚያውቁ ግእዝም የተማሩ እንደነበሩም ዮሐንስ፣ ዲልማን፣ ጉይዲ ያሉ ብዙ ሊቃውንት መመስከራቸውን ጽፈዋል።» ሲል «በሰዋሰው ወግስ ወመዝገበ ቃላት ሐዲስ» ያስፈሩትን ሐሳብ ጠቀሱ። «አክለውም እንዲህ ብለዋል» በማለት ተጨማሪ መረጃ ይሆነኛል ያለውን የሊቁን ትዝብት አቀረበ። «ጀርመናዊው ሊቅ ሲዲ ጳውሎስም ለጉንደር ሊቃውንት ትፈቅዱ እንደ ሆነ ብሉያችኹን ከዕብራይስጥ ሐዲሳችኹን ከጽርእ እያስማማኹ ዐርሜ ንባቡን ከነትርጓሜው አሳትሜ ብዙ መጻሕፍት ላምጣላችኹ ቢላቸው አንፈልገም ብለው በምቀኝነት እንዳስቀሩት ቅንነት ያላቸው ብዙ ሰዎች ይተርኩታል፤ ርሱም በታሪኩ ጥፎታል ይባላል» (ገጽ 19)።

ከላይ በተጠቀሱት ማስረጃዎች መነሻነት በዘመናችን መጽሐፍ ቅዱስ የተሰጠውን ስፍራ ሲያሳይም «ዛሬም ከብዙ የቤተ ክህነት ሰዎች ዘንድ ይህ

አመለካከት ጠፍቷል ማለት አይቻልም። ብዙ ጊዜም በየዐውደ ምስረቱ የግእዙን ትርጉም መጽሐፍ ቅዱስ (ኢየሱያስጳጳስ) የዐማርኛውን ትርጉም ግን ዋጋ የሚያሳጡ ጥቂቶች አይደሉም። ከዚህ ገፋ ሲልም «የእኛ» እና «የእነርሱ» የሚልና ሁለት መጽሐፍ ቅዱስ ያለ የሚያስመስል ከፋፋይ ስብከት የሚሰብኩ አሉ። በመሆኑም «የእኛ» በሚል ግእዙን መሠረት አደረገ የተባለና ከመጽሐፍ ቅዱስ እናት ቋንቋዎች (ከዕብራይስጥና ከግሪክ) በሚገባ አልተገናዘበም እያሉ ብዙዎች የተቼት መጽሐፍ ቅዱስ በ2000 ዓ.ም. እናት ቤተ ክርስቲያን አሳትማለች። ይህም በየዘመኑ ከእናት ቋንቋዎች ተገናዝቦ ለየዘመኑ ትውልድ በተለያዩ ጊዜያት በዐማርኛ ለታተሙ መጽሐፍ ቅዱሶች ቤተ ክርስቲያኒቱ እስካሁን እየሰጠች ያለውን ቦታ የሚያሳይ ሆኗል። በማለት የእርሱን ሐሳብ ከሰጠ በኋላ በዚህ ነጥብ ላይ አሉኝ ያላቸውን ጽሑፋዊ ማስረጃዎች አጠቃለለ።

«ነገር ግን በጽሑፍ ያልተጠናቀሩ ቢሆኑም በምልክታና በማስተዋል የምንገነዘባቸው ለመጽሐፍ ቅዱስ የተሰጠውን ዝቅተኛ ስፍራ የሚያሳይ ሁኔታዎችም አሉ።» በማለት እነዚህን ወደ ማስተንተን ገባ። «ከቀድሞ ጀምሮ እስከ ዛሬ ድረስ ለመጽሐፍ ቅዱስ የተሰጠው ስፍራ ዝቅተኛ መሆኑ አይካድም። ይህን ለማረጋገጥም ብዙ ጥናትና ምርምር ማድረግ ላይጠበቅ ይችላል። ለሕዝቡ ሲሰበክ የኖረውና ብዙው ሰው እስከ ዛሬ ድረስ አክብሮ የያዘውና የሚታዘዘው በነገሩም የሚያንጸባርቀው የየትኛውን መጽሐፍ ትምህርት ነው የሚለውን ማየቱ ብቻ ይበቃል። እውን ክብር ያለው መጽሐፍ መጽሐፍ ቅዱስ ነው ወይስ አዋልድ መጽሐፍት?» አለና ጥያቄ ስንዘሮ ገብኤው ላይ ለሰከንዶች በዐይኑ አማተረ። አንዳንዶቹ ፊታቸውን ቋጠር፣ ፊታ፣ ኩስተር ሲያደርጉ፣ ሌሎች ደግሞ ራሳቸውን በቀጭትና በአዎንታ ይነቀጥቁ ነበር። አንዳንዶችም አጠገባቸው ከተቀመጠው ሰው ጋር ያንሸካሽኩ ነበር።

ደቀ መዝሙር በቃሉም ዐይኑን ወዳዚጋጀው ጽሑፍ መለሰና፣ «ብዙዎች ዘንድ ከመጽሐፍ ቅዱስ ይልቅ አዋልድ መጽሐፍት የሚከበሩ መሆናቸውን የምናይበት አንዱ ነገር ለአዋልድ መጽሐፍት የሚደረግላቸው የተለየ እንክብካቤ ነው።» የሚለውን ዐረፍተ ነገር ከጆሮ ዐልፎ ለልብ በሚደመጥ አነባበብ አንብቦ ባነሣው ነጥብ ላይ ምልክታውን ማቅረብ ቀጠለ። «አዋልድ መጽሐፍት በቆዳ ተደጉሰውና በሰብተ ሰብተ ነው በክብር ይያዛሉ፤ ከቆዳ በተሠራ «ማሳደር» በተባለ ባለማንነቻ ቦርሳ መሰል

ነገር ውስጥም ሆነው በተለየላቸው የክብር ስፍራ ይቀመጣሉ። ብዙ ጊዜ የሚነበቡት እህል-ውሃ ሳይቀመስ በባዶ ሆድ ነው። ሌላው መሠረታዊ ነገር ደግሞ ብዙውን ጊዜ በቤተ ክርስቲያንም ሆነ በቤት ውስጥ ለእሱትና ለአምልኮት የሚነበቡት አዋልድ መጽሐፍት መሆናቸው ነው። ምንም ቢሆን አብዛኛው ሰው እነዚህን መጽሐፍት ሳይደግም፣ አይውልም አያድርም። ቢያስታጉል (ሳያነባቸው ቢውል ቢያድር) ደግሞ ትልቅ ነገር እንደ ጎደለው ወይም ፈጣሪውን እንዳሳዘነ ያህል ይሰማዋል። «ለመጽሐፍ ቅዱስ የሚሰጠውን ክብርና እርሱን አንብቦ ወደ እግዚአብሔር ለመጸለይም ሆነ እርሱን ለማምለክ ያለውን ተነሣሽነት ስንመለከት ግን በጣም ዝቅተኛ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ እንደ አዋልድ መጽሐፍት በተለየ ክብር አይያዝም፤ የተለየ የክብር ቦታም የለውም፤ ከሌሎች መጽሐፍት ጋር እንደ ተራ መጽሐፍ ይቀመጣል እንጂ።

ከምንም በላይ ደግሞ በሃይማኖታዊ ጉዳይ ከሌሎች ጋር ለመከራከር ካልሆነ በቀር የእግዚአብሔርን ሐሳብ ለመረዳትና ለፈቃዱ ለመታዘዝ ዐላማ ተብሎ የአዋልዱን ያህል የሚነበብበት ጊዜ የለም።» አያይዞም እንዲህ አለ፤ «አዋልድ መጽሐፍት በከፍተኛ ሁኔታ እንዲባዙ ተነባቢነትና ተቀባይነት እንዲያገኙም የረዳ ሌላ ምክንያት ያለ ይመስለኛል፤ ይኸውም በየአዋልድ መጽሐፍቱ ውስጥ የሚነበበውና ይህን መጽሐፍ የጻፈ ያጻፈ፣ የተረጎመ ያስተረጎመ፣ ያነበበ ያስገበ፣ የሰማ ያሰማ (የሳተመ ግን ሲባል አልሰማሁም፣ አለና ገብኤውን ጥቂት ፈገግ አሰኝ) ይህንና ያን ያገኛል የሚለው የተስፋ ቃል ነው ተብሎ ይገመታል። ይህ ሐሳብ ተቀድቶ የተወሰደውም «ዘመኑ ቀርቦአልና የሚያነበው የትንቢቱን ቃል የሚሰሙትና በውስጡ የተጻፈውን የሚጠብቁት ብዕ-ዓን ናቸው» ከሚለው የእግዚአብሔር ቃል እንደ ሆነ ይታመናል (ራእ. 1:3)።»

ሲል አስረዳ። በዚህ ላይ አስተያየቱን ሲሰጥም፣ «በራእዩ የሐንስ የተስፋ ቃሉ የተነገረው ግን የእግዚአብሔርን ቃል በማንበብ፣ በመስማትና በመጠበቅ ስለሚገኘው በረከት ነው። ብዙው ሰው ግን ይህን ስላልተገነዘበና ለእግዚአብሔር ቃል የተነገረውን ለአዋልድ መጽሐፍት እንደ ተነገረ አድርጎ ስለ ተቀበለው ከመጽሐፍ ቅዱስ ይልቅ አዋልድ መጽሐፍትን ነው የሚያነበው።» ደቀ መዝሙር በቃሉ ንባቡን ጥቂት ገታና ዐሰብ አድርጎ እንደ ገና ቀጠለ፤ «እነዚህ እስካሁን የተጠቀሱት ማነጻጸሪያ ነጥቦች ሁሉ ወሳኝ ነገሮች ሳይሆኑ ይችላሉ። ቁም ነገሩ ብዙዎች ለአዋልድ መጽሐፍትና ለመጽሐፍ ቅዱስ እየሰጡ ያሉትን ክብርና እንክብካቤ እንዲሁም ወደ እግዚአብሔር ለመቅረብ የሚጠቀሙበት መጽሐፍ የትኛው እንደ ሆነ በንጽጽር ማሳየት ነው። ከዚህ በመነሣት አዋልድ መጽሐፍት ትልቅ ቦታ እንዳላቸው መጽሐፍ ቅዱስ ደግሞ ዝቅተኛ ግምት እንደሚሰጠው መናገር ይቻላል።

«ከጥቂት ዐሥርት ዓመታት ወዲህ በየቤተ ክርስቲያኑ ከቀድሞው በተሻለ ሁኔታ ወንጌል እየተሰበከ መሆኑ ቢታወቅም፣ ዛሬም ድረስ በሕዝቡ ሕይወት በብዛት የሚንጸባርቀው ግን እየተሰበከ ያለው ወንጌል ሳይሆን የአዋልድ መጽሐፍት ትምህርት ነው ቢባል ስሐተት አይደለም። በወንጌል እንደ ተሰበከው ሰው የዘላለም ሕይወት የሚያገኘው በኢየሱስ ክርስቶስ ቤዛነት በማመን ነው። በአብዛኛው ሕዝቡ ዘንድ ግን ለሰው ድኅነት የሆነው የክርስቶስ ሞት በታሪክ ደረጃ ከመታወቅ ያለፈ ሆኖ አይታይም።

«ይህ ወንጌል ዛሬ ከቀድሞው በተሻለ ሁኔታ እየተሰበከ ያለበት ሁኔታ ቢኖርም አሁንም ድረስ በብዙዎች ዘንድ የሚታመነው ግን በአዋልድ መጽሐፍት የተሰበከው ሌላ ትምህርት ነው። እንዲያውም በአንዳንድ ሰብከቶች የአዋልድ መጽሐፍትን አንዳንድ ትምህርቶች መጽሐፍ ቅዱሳዊ አድርጎ ለማቅረብ ስለሚሞክሩ፣ የአዋልድ መጽሐፍት የማሳሳት ጎይል ከኋላ ቀርነት ተላቆ እየዘመነ መጥቷል። ስለዚህ ብዙው ሰው በቅዱሳን ሰዎችና መላእክት ስም ዝክር በመዘከር፣ ገዳማትን በመሳለም፣ በስማቸው ልዩ ልዩ ተግባራትን በማከናወን፣ የገደላቸውን፣ የድርሳናቸውንና የተአምራቸውን መጽሐፍት በመድገም (በማንበብ) እና በማስደገም (በማስነበብ)፣ ወዘተ. መዳን እንደሚገኝ ነው የሚያምነው። ይህም በቤተ ክርስቲያናትን ወንጌል እየተሰበከ ነው ቢባልም የአዋልድ መጽሐፍት

ተጽዕኖ ግን ከፍተኛ መሆኑንና መጽሐፍ ቅዱስ የአዋልድ መጻሕፍትን ያህል ስፍራ ገና እንዳላገኘ አመልካች ነው። ይህ ሁሉ በአገራችን በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ የተፈጸመና እየተፈጸመ ያለ ኢክርስቲያኖዊ ምግባር ነውና በቃሉ ላይ አባቶቻችንም እኛም ስለ ፈጸምነው በደል ንስሐ ልንገባ፤ ለቅዱስ ቃሉ ተገቢውን ክብር ልንሰጥና በትሕትና በማንበብ የሕይወት ለውጥ ልናመጣ ይገባል።» በማለት የመጀመሪያውን ነጥብ አጠቃሎ ወደ ሌላው በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ ተነሣ ወዳለው ተግዳሮት ተሻገረ።

«ሌላው ተግዳሮት መጽሐፍ ቅዱስ ያልተሟላ መጽሐፍ ነው መባሉ ነው» አለና የሁለተኛውን ተግዳሮት አንኳር ነጥብ አስጨበጠ። ሲያስረዳም «የተለያዩ ሃይማኖት፣ ባህል፣ ፍልስፍና፣ ዕውቀት፣ ርእዮትና የመሳሰለው ነገር ባላቸው ልዩ ልዩ ግለሰቦችና ቡድኖች አያሌ ሒሳቦችና ትችቶች የተሰነዘሩበት እንደ መጽሐፍ ቅዱስ ያለ መጽሐፍ አለ ማለት ያስቸግራል። በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ የሚሠነዘሩት ሒሳቦችና ትችቶችም እንደ ሒያስያኑና እንደ ተቺዎቹ ማንነትና ዐቋም ይለያያል። ይሁን እንጂ መጽሐፍ ቅዱስ ዘመናትን እያሳለፈ የሰውን ሕይወት መለወጡንና ለእግዚአብሔር መንግሥት ማዘጋጀቱን እንደ ቀጠለ ነው።» ሲል ጉባኤው ንግግሩን አቋረጠውና ቆሞ በእልልታና በጭብጨባ ለእግዚአብሔር ክብርን ሰጠ። ጭብጨባውና እልልታው ከበርካታ ሰከንዶች በኋላ ጋብ ብሎ የተነሣው ሰው ሁሉ ከተቀመጠ በኋላ ደቀ መዝሙር በቃሉ ቀጠለ።

«በአገራችን በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ ከሚቀርቡትና በተለይ በሃይማኖት ሰዎች ዘንድ ከሚሠነዘሩት ትችቶች መካከል አንዱ መጽሐፍ ቅዱስ (ስድሳ ስድስቱ ቅዱሳት መጻሕፍት) ጉድለት አለበት፤ ጉድለቱም የሚሟላው በሰማንያ አሐዱ መጻሕፍት አማካይነት ነው» የሚለው አስተሳሰብ ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ ይህ ትችት ከሌሎች ሳይሆን በክርስትና ስም ከሚጠሩ ወገኖች መሰንዘሩ ምንኛ ያሳዝን ይሆን?» ሲል ሁሉም ምላሹን ራሱ እንዲሰጥ በሚጠይቅ ድምፅ ሐሳቡን ሰነዘረ።

«እግዚአብሔር የተላኩ ቅዱሳን ሰዎች የእግዚአብሔርን ቃል በመንፈስ ቅዱስ በመነዳት ሲጽፉ በጽሑፍ ሊሰፍር የሚገባውን እንዲያሰፍሩ ተጠቅሶ ብቻ መታለፍ ያለበትንም እንዲጠቅሱ ያደረገው በቃሉ ላይ ሉዓላዊ ሥልጣን ያለው እግዚአብሔር መሆኑ እሙን ነው። ስለዚህ በሰው

ፈቃድ ሳይሆን በእግዚአብሔር ፈቃድ የመጣውን የእግዚአብሔርን ቃል (2ጴጥ. 1፡21) ተቀብሎ ከመታዘዝ ይልቅ፤ የሰውን ፍላጎት እንዲያሟላ በሚል ቃሉን ከሌላ ባዕድ ቃል ጋር ለመቀላቀል መሞከር ትልቅ ንጢአት ነው። እንደዚህ ተብሎ ተጽፏልና፡-

«እኔ ያዘዝኳችሁን የአምላካችሁን የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ትጠብቃላችሁ እንጂ ባዘዝኳችሁ ቃል ላይ አትጨምሩም፤ ከእርሱም አታጎድሉም» (ዘዱ. 4፡2)።

- «የእግዚአብሔር ቃል ሁሉ እንከን የለበትም፤ እርሱ ለሚታመኑበት ሁሉ ጋሻቸው ነው። በእርሱ ቃል ላይ አንዳች አትጨምር፤ አለዚያ ይዘልፍሃል፤ ሐሰተኛም ያደርግሃል።» (ምሳ. 30፡5-6 ዐ.መ.ት.)።

- «በዚህ መጽሐፍ የተጻፈውን የትንቢት ቃል ለሚሰማ ሁሉ እኔ እመሰክራለሁ፤ ማንም በዚህ ላይ አንዳች ቢጨምር እግዚአብሔር በዚህ መጽሐፍ የተጻፉትን መቅሠፍቶች ይጨምርበታል፤ ማንምም በዚህ በትንቢት መጽሐፍ ከተጻፉት ቃሎች አንዳች ቢያጎድል በዚህ መጽሐፍ ከተጻፉት ክስይወት ዛፍና ከቅድስቲቱ ከተማ እግዚአብሔር ዕድሉን ያጎድልበታል።» (ራእ. 22፡18-19)።

«የእግዚአብሔር ቃል እንዲህ እንከን አልባ ሆኖ ሳለ» አንዳንድ ሰዎች ግን መጽሐፍ ቅዱስ መሉ አይደለም፤ ጉድለት ነው፤ ጉድለቱም የሚሟላው በሰማንያ አሐዱ መጽሐፍ ነው። እስከ ማለት የደረሱት በምን ምክንያት ይሆን?» በማለት ጠየቀ። «እኔ እንዳስተዋልሁት ግን፡-

«1. ከእግዚአብሔር ቃል ይልቅ የሰውን ወግ በማስቀደም ነው፤ «ስድሳ ስድስቱን መጻሕፍት የያዘው መጽሐፍ ቅዱስ ጉድለት አለበት» የሚለው አመለካከት ለእግዚአብሔር ቃል ጥብቅና ከመቆም የመጣ እንዳልሆነ ይታወቃል። ምክንያቱም ለእግዚአብሔር ቃል ጥብቅና የሚቆም ሰው ከምንም

በላይ በቃሉ ውስጥ ለተሰጠው አምላካዊ ትእዛዝ ነው ተገዢ የሚሆነው። «ይህን አመለካከት ከሚያቀነቅኑት መጻሕፍት መካከል «የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት በኦርቶዶክስ ተዋሕዶ፤ 1ኛ መጽሐፍ» በሚል ርእስ የተጻፈው የዓባይነህ ካሴ መጽሐፍ ይገኝበታል። ከጽሑፉ መረዳት እንደሚቻለው ይህ አመለካከት ለቃሉ ጥብቅና የመቆም ነገር ሆኖ አይታይም። በቤተ ክርስቲያናችን የቅዱሳት መጻሕፍት ቊጥር 81 ነው ተብሎ ስለሚታመንና የእኛ መጽሐፍ ቅዱስ «ሰማንያ አሐዱ» ስለሚባል ተጨማሪዎቹን መጻሕፍት እንዴት ከስድሳ ስድስቱ እኩል እንዲታዩ እናድርግ? በሚል ስሌት የቀረበ ወግ ተኩር ዐቋም ነው የሚመስለው።» ሲል በጉዳዩ ላይ ያለውን አስተያየት አቀረበ። «መጽሐፍ ቅዱሳዊ መሠረት ለሌለውና ከቃሉ ጋር ለማይስማማ ትውፊትና ወግ ሲባል በእግዚአብሔር ቃል ላይ ወንጀል መፈጸምና ቃሉን ማቃለል ምንኛ አሳዛኝ ነው!! ጻፎችና ፈሪሳውያን ለወጋቸውና ለልማዳቸው ሲሉ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ይጥሱ እንደ ነበር በቅዱስ ወንጌል ተጽፏል (ማቴ. 15፡6)። የሰውን መንገድ የሚያገዛውን (መዝ. 119፡9) የእግዚአብሔርን ትእዛዝ በወግና በልማድ መተካታቸው ለእነርሱ መልካም መስሎ ቢታያቸውም ወደ እግዚአብሔር ግን አላቀረባቸውም፤ እንዲያውም የገሃነም ልጆች ነው ያደረጋቸው (ማቴ. 23፡15)። ወግ ተኩር አምልኮአቸውም ከንቱ አምልኮ በመሆኑ ጌታ ነቢዩ ኢሳይያስ የተናገረውን በእነርሱ ላይ በመጥቀስ ወቅሦአቸዋል (ማቴ. 15፡1-6)። «ስለዚህ መጽሐፋችን ሰማንያ አሐዱ ነው» ከሚለው አመለካከት ይልቅ ለእግዚአብሔር ዘላለማዊ ቃል ክብር መስጠት ይገባል።» በማለት ደምድሞ ወደ ሌላው አስተውሎቱ ዐለፈ።

«2. ተጨማሪዎቹ መጻሕፍት ለምናምነው አመጽሐፍ ቅዱሳዊ ነገር ድጋፍ ይሆናሉ ተብሎ ስለ ታሰበ ነው፤ በቤተ ክርስቲያናችን መሠረታቸው የእግዚአብሔር ቃል የሆነ አስተምህሮዎች እንዳሉ ሁሉ በእግዚአብሔር ቃል ላይ ያልተመሠረቱና ቃሉን የሚቃረኑ አንዳንድ አስተምህሮዎችም አሉ። የእነዚህ በመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ሲመዘኑ ስሕተት የሆኑቱ አስተምህሮዎች ጉዳይ በየጊዜው ክርክር የሚያስነሣ ሆኗል። ትክክለኛነታቸውን ለማረጋገጥ የሚፈልጉ ሰዎች ደግሞ ሐሳባቸውን ቢደግፍም ባይደግፍም ከመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ እየጠቀሱ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ዕውቀት የሌላቸውን ሰዎች ለማሳመን ይሞክራሉ። ለአንዳንድ ጉዳዮች ግን

የሚመስልም ቢሆን እንኳ ከስድሳ ስድስቱ መጽሐፍ ቅዱስ ድጋፍ የሚሆናቸውን ጥቅስ ስለማያገኙና ሰማንያ አሐዱ ግን በግልጽ ስለሚደግፋቸው ፡ ስድሳ ስድስቱ መጽሐፍ ቅዱስ ጉድለት አለበት የሚል ጠንካራ ዐቋም ያራምዳሉ።» አሉ። ያነሣውን ነጥብ ለማጥላትም «ለምሳሌ፡- ንስሐ ሳይገባ ለሞተና አድራሻው ሲያል መሆኑ ለታወቀ ሰው ጸሎተ ፍትሐት ቢደረግለትና ተዘግብ በወጣለት ምሕረት አግኝቶ ወደ ገነት እንደሚዛወር ይሰበካል፤ ይታመናል። ይሁን እንጂ ይህ ትምህርት ከእግዚአብሔር እንዳልሆነና በመጽሐፍ ቅዱስ ከተጻፈው ቃል (ዕብ. 9:27) ጋር እንደሚጋጭ በዘመናችንም አንዳንድ ገጽታው በጎጂ ልማዳዊ ድርጊትነት እንደ ተፈረጀ ግልጽ ነው።

«ይህን ልማዳዊ ትምህርት በእግዚአብሔር ቃል ማረም ይገባል። ሰው በሕይወተ ሥጋ ሳለ በክርስቶስ የቤዛነት ሥራ አምኖ ንስሐ በመግባት የዘላለምን ሕይወት እንዲያገኝ ማድረግ የወንጌልን አደራ መወጣት ነው። ነገር ግን በመጽሐፈ ሊራክ 7:33 ላይ ሐሞተ ሰውም ተዘንር ማውጣት አትተው ተብሏል እያሉ ሰው ከሞተ በኋላ ሊድን የሚችልበት ሌላ ዕድል አለው ብሎ ማመንና ማስተማር አለማወቅ ብቻ አይደለም፤ ለጥቅም ማደር ጭምር ነው የሚሉ ብዙዎች ናቸው። ክርስቶስ የሞተለትን ሰው ለንሳፊ መብልና መጠጥ ሊሉ ማጥፋትም በቀላሉ የሚታለፍ ንጢአት አይሆንም። ምክንያቱም «እኔ ንጢአተኛ ውን። በእርግጥ ትሞታለህ ባልሁት ጊዜ አንተም ባታሰጠነቅቀው ነፍሱም እንድትድን ከክፉ መንገዱ ይመለስ ዘንድ ለንጢአተኛው አስጠንቅቀህ ባትነግረው ያ ንጢአተኛ በንጢአት ይሞታል፤ ደሙን ግን ከእጅህ አልጋለሁ» (ሕዝ. 3:18) ተብሏል።

«ስለዚህ እንደ እግዚአብሔር ቃል ያልሆነውን ትምህርትና ሥርዐት ጥንታዊና ትውፊታዊ ቢሆንም፤ ብዙው ሰውም የእውነትን ያህል ቢቀበለውም፤ ለሥጋዊ ኑሮ መተዳደሪያ ቢሆንና ብዙ ጥቅም ቢያስገኝም ስለ እግዚአብሔር ትእዛዝ ጨክኖ ማረሙ አማራጭ የለውም።» በማለት ለውይይት ያሰናዳውን ጽሑፍ አጠናቀቀ። ጉባኤውም ሞቅ ባለ ጭብጨባ ደቀ መዝሙር በቃሉን አበረታታው።

የቀረበውን ጥናት ተከትሎ አንዳንድ ጥያቄዎች ተነሥተው ነበር። ከእነዚህም መካከል ምክረሰብ የተባለ ወጣት ላቀረበው ጥያቄ የተሰጠው ምላሽ ለጉባኤው ከፍ ያለ ግንዛቤን

ያስጨበጠና የመጽሐፍ ቅዱስን ታላቅነት ያረጋገጠ ነበር። ምክረሰብ የመጠየቅ እድል ሲሰጠው ቆመና «በቀረበው ጥናት ላይ ምንም ዐይነት አስተያየት መስጠት አልፈልግም። የእኔ ጥያቄ ስድሳ ስድስቱ መጽሐፍ ቅዱስ ለብዙ ጥያቄዎች የተሟላ ምላሽ አይሰጥምና የተሟላ መጽሐፍ ቅዱስ ነው ማለት እንዴት ይቻላል? ስለዚህ ያለ ሰማንያ አሐዱ መጽሐፍ ቅዱስ ስድሳ ስድስቱ መሆኑ ነው ማለት ለእኔ መናፍቅነት ነው» ሲል ጉባኤው ሁሉ ተንጫጫ፤ ድብልቅልቅም ሆነ። በብዙ ውትወታ ጫጫታው ጋብ እንዲል ከተደረገ በኋላ፤ ጠያቂው ጥያቄውን በአግባቡ ከማቅረብ በቀር ነቀፌታና ስድብ ውስጥ እንዳይገባ ጉባኤውም በጸጥታ እንዲያደምጥ ማሳሰቢያ ስለ ተሰጠ ሁሉም እንደ ገና ጀርዎቹን ወደጠያቂው መለሰና ያደምጥ ጀመር።

ምክረሰብ «ጥያቄዬ መረጃ የሌለው ሳይሆን በመረጃ የተደገፈ ነውና መረጃዎቼን ላቅርብ።» አለና ቀጠለ። «የመጀመሪያው መረጃ ኦሪት ዘፍጥረት ምዕራፍ 4:17 ላይ ቃል ሚስት እንዳገባ ተጽፏል። ነገር ግን ሚስት የሆነችው ሴት ከየት መጣች? ይህን የምለው እስከ ምዕራፍ 4 ድረስ አዳምና ሔዋን ሴት ልጅ ስለ መውለዳቸው ስላልተጻፈ ነው። ለዚህ ጥያቄ ምላሽ ያገኘሁት ቅድም ተማሪ በቃሉ ዝቅ ዝቅ አድርጎ ከጠቀሰው «የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት በኦርቶዶክስ ተዋሕዶ፤ 1ኛ መጽሐፍ» ከሚለው መጽሐፍ ነው። መጽሐፉ እንደሚለው ስለዚህ ጉዳይ የሚናገር ከኦሪት ዘፍጥረት አይገኝም፤ በመጽሐፈ ኩፋሌ ላይ ግን ታሪኩ ተሟልቶ ቀርቧል። ታዲያ ያለ መጽሐፈ ኩፋሌ ኦሪት ዘፍጥረት እንዴት የተሟላ መጽሐፍ ሊሆን ይችላል? ... በተያያዘም ከዚያው መጽሐፍ ላይ «ያለ ጸሎተ ምናሴ መጽሐፈ ዜና መዋዕል ካልእ የተሟላ ሊሆን አይችልም» የሚል እውነተኛ ሐሳብ ቀርቧል። በአጠቃላይ ያለ ሰማንያ አሐዱ ስድሳ ስድስቱ እንዴት መሆኑ መጽሐፍ ይባላል? ለዚህ ምላሹን እሻለሁ» አለና ተቀመጠ።

ደቀ መዝሙር በቃሉ ዐይኖቹን ለአረጋዊነታቸው ግርማ ሞገስ የሰጣቸውን የተንዠረገገ ጢማቸውን ከወደአንገታቸው ወደአፋቸው በማጠፍ እየሞዝቁ ጥያቄውን የሚያብላሉ በሚመስሉት በአለቃ ነቅዕ ጥበብ ላይ ተከሉ። «በዚህ ጉባኤ ብዙ ሊቃውንት አባቶቼ አሉና ለጥያቄው እነርሱ ምላሽ ቢሰጡ ሁላችንንም ያጠግባል ብዬ አምናለሁና አለቃ ነቅዕ ጥበብ መልስ ቢሰጡ ምን ይመስላችኋል?»

ሲል ጉባኤውን ጠየቀ። ጉባኤውም በጭብጨባ መስማማቱን ገለጠ።

አለቃም ወደ መድረኩ ወጥተው አትሮንሱ ፊት ቆሙና ለጉባኤው ስላምታ ሰጡ። «ወደ ምላሹ ከመሄዳችን በፊት ስለ ቀረበው የመወያያ ርእስ የተሰማኝን ደስታ ለመግለጽ ጥቂት ነገር ማለት እፈልጋለሁ። ... ክቡር ዳዊት በመዝሙሩ «በአባቶችሽ ፈንታ ልጆች ተወለዱልኸ» እንዳለው፤ በእኛ ዱካ የሚሄዱና ለቤተ ክርስቲያን ደረሰንልኸ የሚሉ እንደ በቃሉ ያሉ ልጆች ቤተ ክርስቲያን እያፈራች ስለ ሆነ ደስታችን ዕጥፍ ድርብ ነው። እግዚአብሔር ከዚህ በበለጠ ቃሉን በማወቅና በማስተዋል እንዲሞላህ እንጸልያለን። እግዚአብሔር ያሳድጋህ! እግዚአብሔር ይባርክህ!» ካሉ በኋላ መልስ ወደ መስጠት ገቡ።

«በቅድሚያ የጠያቂዎችን ሐሳብ መጽሐፍ ቅዱስ መሆኑ ስላልሆነ ጉድለቱ በአዋልድ መጽሐፍት መሟላት አለበት የሚል እንደ ሆነ ተረድቻለሁ። አይደል ልጄ?» ሲሉ እንዲያረጋግጥላቸው ምክረሰብን ጠየቁት። እርሱም በአዎንታ ራሱን ነቀነቀ። «ይህ አመለካከት እጅግ ደፍረት የተሞላ ነውና በእግዚአብሔር ቃል ላይ እንዲህ ያለ ድፍረት የተሞላ ንግግር ከመናገር እግዚአብሔር ሁላችንንም ይጠብቀን። ለጠያቂው ልጆችንም ማስተዋልን ይስጥልን?» አሉ። «ስሙን ማን አለ? ... አዎን ምክረሰብ» አሉ በስሙና በጥያቄው መገናኘት እንደ መገረም ብለው። «እ ... ምክረሰብ እንዳለው የመጽሐፍ ቅዱስ ጉድለት የሚሟላው በልማድ ሰማንያ አሐዱ እየተባለ በሚጠራው መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በተካተቱት ተጨማሪ መጽሐፍት ነው የሚሉ ወገኖች ተነሥተዋል። እርሱም የዚህ አመለካከት ደጋፊ መሆኑን በጥያቄው፤ በአጠያቂዎም ገልጸልናል። «የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት በኦርቶዶክስ ተዋሕዶ፤ 1ኛ መጽሐፍ» የሚለውን መጽሐፍ ካሁን ቀደም በቡድን ሆነን ተመልክተነዋል። ጸሐፊው በገጽ 58 ላይ «መጽሐፍ ቅዱስ ያለነዚህ መጽሐፍት መሆኑ ሊሆን አይችልም» የሚል አረፍተ ነገር ጽፈዋል። ሐሳባቸው እውነት እንዲመስልላቸው መጽሐፍ ቅዱስ ግደለው» ያሉትንና ተጨማሪዎቹ መጽሐፍት ይዘዋል ያሏቸውንም «ማሟያች ለማቅረብ ሞክረዋል።

«አንደኛው ምክረሰብ ያነሣውና «የአዳም ልጆቹ ቃየንና ሴት ሚስት ከየት አምጥተው አገቡ?» የሚለውን ጥያቄ በማንሣት የቀረበ ነው። በዚህ ጥያቄ መነሻነት የመጽሐፍ ቅዱስን «ጉድለት» ለማሳየትም ኦሪት ዘፍጥረት

ከምዕራፍ 5 በፊት አዳምና ሔዋን ወንዶች ልጆችን (ቃየንና ኣቤልን) እንጂ ሴቶች ልጆችን እንደ ወለዱ አይናገርም። ነገር ግን በዘፍጥረት 4:17 ላይ ቃየን ሚስት ማግባቱ ተጠቅሷል። በዚያን ጊዜ ደግሞ «ከአዳምና ከሔዋን በስተቀር ሌሎች ሰዎች አልነበሩም። ታዲያ ቃየን ሚስት ከየት አምጥቶ አገባ?» (ገጽ 52) በማለት ይከራከራሉ።

«በዘፍ. 5:4 ላይ «አዳምም ሴትን ከወለደ በኋላ የኖረው ሰባት መቶ ዓመት ሆነ፤ ወንዶችንም ሴቶችንም ወለደ።» የሚለው ጥቅስ ለዚህ ምላሽ የሚሰጥ ቢሆንም፣ ጸሐፊው ግን ቃየን ሚስት ማግባቱ የተጠቀሰው በምዕራፍ 4 ላይ ነው። የምዕራፍ 5ን ጥቅስ ወደ ኋላ መልሶ መጥቅስ አይቻልም የሚል ገደብ ያስቀምጣል። ለዚህ ጥያቄ ኦሪት ዘፍጥረት ምላሽ ስለሌለውም፣ ይህን «ጉድለቱን» ምላሽ በመስጠት የሚያሟላው መጽሐፈ ኩፋሌ 5:8-17 ነው ወደ ማለትም ይደርሳሉ።

«ይሁን እንጂ ይህ መከራከሪያ ምዕራፍ 5 የተጻፈበትን ግልጽ ምክንያት ካለ መረዳት የተሰጠ «ጥራዝ ነጠቅ» መከራከሪያ ነው። ምዕራፍ 5 የሚያቀርበው ከአዳም እስከ ኖሳ ድረስ ያሉትን ዐሥር ትውልዶች ጭምቅ ታሪክ ነው። የአዳምም ታሪክ በዚህ ክፍል በዐጭሩ ቀርቧል እንጂ ለጸሐፊው እንደ መሰላቸው፣ ከምዕራፍ 4 የቀጠለ ታሪክ አይደለም፤ ወይም በአቤል ምትክ «ሴት» የተባለውን ወንድ ልጅ ከወለደ በኋላ የተከናወነውን ታሪክ አይደለም የሚያትተው።

«የዘፍጥረት ጸሐፊ፣ ይህ ክፍል ጭምቅ ታሪክ መሆኑን ሊያስረዳ ገና ከመነሻው «የአዳም የትውልዱ መጽሐፍ ይህ ነው» (5:1) ይላል። ባጭር ባጭሩ የተዘረዘረው ከምዕራፍ 1 እስከ 4 ያለው የአዳም ትውልድ ጭምቅ ታሪክ ነው። በምዕራፍ 1 እና 2 ላይ የተጠቀሱ ታሪኮች ከተጨማሪ መረጃዎች ጋር እዚህም ላይ ተጠቅሰዋል። ለምሳሌ፦ እግዚአብሔር ሰውን በእግዚአብሔር ምሳሌ፣ ወንድና ሴት አድርጎ መፍጠሩና መባረኩ በምዕራፍ 1 እና 2 ላይ የተጻፈ ቢሆንም፣ የፈጠራቸውን ሰዎች በፈጠራቸው ዕለት «አዳም» ብሎ መጥራቱ አልተጠቀሰም ነበር፤ እዚህ ላይ ግን ተጨማሪ መረጃ ሆኖ ተካቷል።

«አዳም» የሚለውን ስም ለመጀመሪያ ጊዜ የምናነበው ዘፍጥረት 2:19 ላይ ነው። ከዚያ በፊት «ሰው» እየተባለ ነበር የተጠራው። «አዳም» የሚለው ስም መቼ እንደ ተሰየመ ያወቅነው ግን

ምዕራፍ 5 ቍጥር 2 ላይ ነው።

«በመጀመሪያዎቹ ምዕራፎች ያልተጻፉ ዐዳዲስ ነገሮችም ተነሥተዋል። አዳም በምሳሌውና እንደ መልኩ ልጅን መውለዱ፣ ወንዶችንና ሴቶችን ልጆች መውለዱና ዘጠኝ መቶ ሠላሳ ዓመት ከኖረ በኋላ መሞቱ ተጨማሪ መረጃዎች ናቸው። ከእነዚህ ምሳሌዎች የምንገነዘበው፣ አስቀድሞ በጥቅሉ የተነገሩት ነገሮች በኋላ እየተዘረዘሩ መቅረባቸውን ነው። ይህም ድርጊቶች በቅደም ተከተል መቀመጣቸውን ሳይሆን ጥቅል ሐሳቦች እየተተረተሩ፣ ሽፍን የነበሩትም እየተገለጡ መብራራታቸውን ይጠቁማል።» አሉና ንግግራቸውን ገታ አደረጉ።

ቀጠሉና፣ «ከላይ መነሻ የሆነን የተሳሳተ አመለካከት፣ መጽሐፍ ቅዱስ የተጻፈበትን ዋና ዐላማ ላልተረዳና ጸሐፊው ከላይ ባቀረቡት መንገድ መጽሐፍ ቅዱስን ላየው የዋሳ ምእመን እውነት ይመስላል። ነገር ግን እንዲህ ባለ ስሕተት ውስጥ ከመውደቅ፣ በቅድሚያ መጽሐፍ ቅዱስ ምን ዐይነት መጽሐፍ ነው? ለምን ዐላማ ተጻፈ? የሚሉትንና የመሳሰሉትን ጥያቄዎች መጠየቅ ወደ እውነት ያደርሳል።

«መጽሐፍ ቅዱስ የተጻፈበት ዋና ዐላማ ሰው እግዚአብሔርን እንዲያውቅ፣ ከግጢአቱ እንዲድን፣ የዘላለምን ሕይወት እንዲያገኝና እግዚአብሔርን ብቻ እያመለከ ለዘላለም እንዲኖር ለማድረግ ነው እንጂ፣ ታሪክን በቅደም ተከተል፣ በጥልቀትና በስፋት ለማስተማር አይደለም። በመሆኑም መጽሐፍ ቅዱስ በአንድ ምዕራፍና በጥቂት ቍጥሮች የበርካታ ዓመታትን ታሪክ ጠቅልሎ በማቅረብ ወደ ዋና ዐላማው ያልፋል። መጽሐፍ ቅዱስ በውስጡ በበርካታ መስኮች ለሚደረጉ ልዩ ልዩ ጥናቶች የሚያግዙ ብዙ ታሪኮችን፣ መረጃዎችንና ንድፈ ሐሳቦችን የያዘ ቢሆንም እግዚአብሔር በነቢያቱ አፍ የተናገረው ሕያው ቃሉ እንጂ የታሪክ ወይም በሌላ መስክ የተዘጋጀ መጽሐፍ አይደለም።

«እግዚአብሔር ይጻፍ ዘንድ የፈለገውና ሰው ሁሉ ሊያውቀውና ሊድንበት የሚገባው ነገር በበቂ ሁኔታ ተጽፏል። ያልተጻፈ ነገር አለ ቢባል ግን፣ ያልተጻፈው መጻፉ አስፈላጊነት ስለሌለው ነው ከማለት በቀር ሌላ መልስ አይኖርም። አልተጻፈም የተባለው ነገር ባለመጻፉም የመጽሐፍ ቅዱስን ምሉእነት አያጎድለውም። ነገር ግን (የጎደለ ነገር ባይኖርም) «ጎድሏል»

የሚሉ ሰዎች «ጎድሏል» ለማለትም ሆነ «ጎድለት» ያሉትን ነገር ለማሟላት ሥልጣኑን ማን ሰጣቸው? የሚለው ጥያቄ ያነጋግራል።

«እግዚአብሔር በቃሉ ላይ ማሻሻያ እንዲያደርግ ለማንም ሥልጣን አለ መስጠቱን ርግጠኛ ሆኖ መናገር ይቻላል። እርሱ የሰጠን ጥብቅ ትእዛዝ ከቃሉ ላይ የጎደለ ነገር ስለሌለ በቃሉ ላይ እንዳንጨምር፣ በቃሉ ውስጥ ትርፍ ነገርም ስለማይገኝ ከቃሉ ላይ እንዳንቀንስ የሚያስጠነቅቅ ነው (ዘፍ. 4:2፤ ምሳ. 30:5-6፤ ራእ. 22:18-19)። ስለዚህ በድፍረት ቃሉን ለእኛ አስተምህሮ በሚስማማ ሁኔታ ለመበራረዝና ለመከላለስ ከመሞከር ይልቅ ጥብቅ ትእዛዙን አስተውሎ፣ አምናና ተቀብሎ በዚያው መሠረት ለቃሉ መታዘዝ፣ አስተዋይነትና እግዚአብሔርን መፍራት መንፈሳዊነትም ነው።

«መከራከሪያ ወደ ተነሣበት የኦሪት ዘፍጥረት ክፍል ስንመለስ» አሉ የጉባኤውን ትኩረት ከወሰዱበት ተያያዥ ጉዳይ ላይ እንሥተው የዋናውን ነጥብ አቅጣጫ እያስያዙ፣ «መከራከሪያ ወደ ተነሣበት የኦሪት ዘፍጥረት ክፍል ስንመለስ በተጠቀሰው ክፍል የቃየን ሚስት መቼ እንደ ተወለደችና ስሟ ማን እንደ ሆነ ቢጠቀስ፣ በመጽሐፍ ቅዱስ ዋና ዐላማ ላይ የሚጨምረው አንዳች ነገር አይኖርም። አለ መጠቀሱም ያጎደለው ነገር የለም። የቃየን ሚስት ከተጠቀሰች በቂ ነው። ምናልባት ግን ይህ መጽሐፍ ቅዱስን እንደ ታሪክ መጽሐፍ የሚቈጥሩ ሰዎችን የታሪክ ጥማት አያረካ ይሆናል።

«ደግሞም በዚህ መንገድ ከሄድን የተሟላ ታሪክ የላቸውም የምንላቸውን ሌሎች ሽርፍራፊ ታሪኮችን ሁሉ እየነቀሰን ልናወጣ እንችላለን። ነገር ግን መጽሐፈ ኩፋሌ የቃየን ሚስት ስሟ ማን እንደ ሆነና መቼ እንደ ተወለደች እንደ ነገረችና ታሪኩን «እንዳሟላልን» ሁሉ ሌሎቹን ሊያሟላ ይችላል ወይ? ነው ጥያቄው። እርሱም ሆነ ሌሎቹ መጻሕፍት ይህን ሊያደርጉ በፍጹም አይችሉም፤ እንዲያደርጉም አይጠበቅባቸውም።

«ሁላችሁ ልብ ብላችሁ ስሙ» አሉና የሁሉ ትኩረት ቀጥሎ በሚናገሩት መልእክት ላይ እንዲያርፍ ጠየቁ። «የእግዚአብሔር ቃል» የተጻፈው ሁሉ እኛ እንድንመክርበትና እንድንገሠጽበት የተጻፈ መሆኑን ይናገራል እንጂ መጽሐፍ ቅዱስ የጎደለው ነገር እንዳለ በአንድም ስፍራ አይገልጽም (ሮሜ

15:4)። የሐንስ ወንጌላዊ፣ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በደቀ መዛሙርቱ ፊት ስላደረገው ነገር ሲመሰክር፣ «ኢየሱስም ያደረገው ብዙ ሌላ ነገር ደግሞ አለ፤ ሁሉ በእያንዳንዱ ቢጻፍ፣ ለተጻፉት መጻሕፍት ዓለም ራሱ ባልበቃቸውም ይመስለኛል» (ዮሐ. 21:25) በማለት፣ ሁሉ ሊጻፍ እንደማይቻል ይናገራል። ይሁን እንጂ ሰው ሁሉ ኢየሱስ ክርስቶስን እንዲያውቀውና በእርሱ አምና የዘላለም ሕይወት ባለቤት እንዲሆን አስፈላጊው ነገር በበቂ ሁኔታ መጻፉን እንዲህ በማለት ያረጋግጥልናል፤ «ነገር ግን ኢየሱስ እርሱ ክርስቶስ፣ የእግዚአብሔር ልጅ እንደ ሆነ ታምኑ ዘንድ፣ አምናችሁም በስሙ ሕይወት ይሆንላችሁ ዘንድ ይህ ተጽፏል» (ዮሐ. 20:31) ሲሉ ጉባኤው በአልልታና በጭብጨባ ለእግዚአብሔር ቃል ክብርን ሰጠ። አለቃ ቀጠሉ «ስለዚህ እያንዳንዱን ነገር በጥልቀትና በስፋት መጻፍ ባይቻልም ከተጻፈበት ዐላማ አንጻር መጽሐፍ ቅዱስ ምሉእ መጽሐፍ እንደ ሆነ ርግጠኛ መሆን ያስፈልጋል።» እንደ ገና ሌላ ጭብጨባና አልልታ።

«ወደ ሁለተኛው ተያያዥ ሐሳብ ዐልፋለሁ» አሉ አለቃ በትሕትና፤ «ሌላው ሚሚያ ተብሎ የቀረበው ሐሳብ፣ ምክረሰብ የጠቀሰውና በመጽሐፉ በገጽ 56 ላይ «ያለ ጸሎተ ምናሴ ሁለተኛ ዜና መዋዕል የተሟላ ነው ማለት አይቻልም» የሚለው የድፍረት አስተያየት ነው። ይህም አስተያየት መጽሐፈ ዜና መዋዕል ካልዕን አንብቦ ለማያውቅ ሰው መጽሐፉ ስለ ምናሴ ብቻ የሚናገር ምናልባትም ሌላ ስሙ «መጽሐፈ ምናሴ» ሊመስለው ይችላል።» ሲሉ ጉባኤው በሣቅ አወካ።

ቀጠሉና «በሠላሳ ስድስት ምዕራፎች የተከፈለው መጽሐፈ ዜና መዋዕል ካልእ ግን፣ ከዳዊት ልጅ ከሰሎሞን አንሥቶ እስከ ባቢሎን ምርኮና ከምርኮ እስከ መመለስ ድረስ ያለውን ሰፊ ዘመን የሚሸፍን ታሪክ ይዟል። ታሪኩ የሚሸፍነው 371 ዓመታት ያህል ይሆናል። ከነዚህ በርካታ ዓመታት ውስጥ ምናሴ የነገሠው ለ55 ዓመታት ሲሆን (2ዜና. 33፥1) በመጽሐፈ ዜና መዋዕል ካልእ ለታሪኩ የተሰጠው ሽፋን ደግሞ አንድ ምዕራፍ ብቻ ነው።

«ከዚህ አንጻር ጸሎተ ምናሴ በዜና መዋዕል ካልእ ውስጥ መካተቱ መጽሐፉን «የተሟላ» የሚያደርግበት፣ አለመካተቱም «ጉድለት» ያለበት የሚያሳኝበት አንዳች ነገር አይታይም። ከላይ የቀረበውን የድፍረት አስተያየት የሰጡት የመጽሐፉ ደራሲም፣ በደፈናው ምናሴ ምን ብሎ እንደ ጸለየ ዜና መዋዕል ካልእ አይናገርም ከማለት በቀር፣ ጸሎተ ምናሴ መጽሐፈ ዜና መዋዕል ካልእን የሚያሟላበትን አሳማኝ ነጥብ አላቀረቡም።» አሉና ሙግት ገጠመ። እክለውም፣ «በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ ብዙ የእግዚአብሔር ሰዎች ወደ እግዚአብሔር መጸለያቸው ተገልጿል። ይሁን እንጂ የሁሉም ጸሎት በጽሑፍ እንዲሰፍር አልተደረገም። በጽሑፍ የሰፈሩ ጸሎቶች ደግሞ አሉ፤ «እገሌ ጸለየ» ተብሎ መጸለየ ብቻ የተጠቀሰበት ስፍራም አለ።» በማለት ለሙግታቸው ማስረጃዎችን ያቀርቡ ጀመር። «ለምሳሌ፡- ነቢዩ ዳንኤል በተለየዩ ጊዜያት ከጸለያቸው ጸሎቶች መካከል በጽሑፍ የሰፈሩ ጸሎቶቹ አሉ (ዳን. 2፡19-23፤ 9፡3-19)። መጸለየ ብቻ የተጠቀሰበትም ሁኔታ አለ (ዳን. 2፡17-18፤ 6፡10፤ 10፡2)። ነህምያም እንዲሁ በተለያየ ጊዜ ከጸለያቸው ጸሎቶች መካከል በጽሑፍ የሰፈሩ ጸሎቶቹ አሉ (ነህ. 1፡4-11፤ 4፡4፤ 5፡19፤ 6፡9-14፤ 13፡14-22፡29-31)። መጸለየ ብቻ የተጠቀሰባቸው ስፍራዎችም ይገኛሉ (ነህ. 2፡4፤ 4፡9)። ነገር ግን የሁለቱም ጸሎቶች በሙሉ በጽሑፍ ስላልሰፈሩና መጸለያቸው ብቻ ስለ ተጠቀሰ፣ ትንቢተ ዳንኤልንም ሆነ መጽሐፈ ነህምያን «ጉድለት» ያለባቸው መጻሕፍት» እንደማያሰኛቸው ሁሉ፣ መጽሐፈ ዜና መዋዕል ካልእም ጸሎተ ምናሴን በጽሑፍ ስላላሰፈረ «የተሟላ አይደለም» ሊያሰኘው እንደማይቻል መታወቅ አለበት። «ከዚህ አንጻር ጸሐፊው ለጸሎተ ምናሴ የሰጡት ስፍራ ፍጹም የተሳሳተ መሆኑ አሌ ባይባልም፣ ጽሑፉ (ጸሎተ ምናሴ) በቀኖናተ መጻሕፍትና በጥንታውያን ቅጂዎች ጭምር ከቀድሞ ጀምሮ ያልታወቀ መሆኑን በመስኩ ስፋትና ጥልቀት ያለው ጥናት ያካሄዱት ዶ/ር ዳቢ ኩሉ ዘውዴ «81 ቅዱሳት መጻሕፍትና ምንጮች-ቀኖናት በኢትዮጵያ በገጽ

196-197 ላይ ጽፈዋል። እርሳቸው በጥናታቸው እንደ ደረሱበት፣ ጸሎተ ምናሴ እድሜ ጠገብ /ጥንታዊ/ ጽሑፍ መሆኑ ቢታወቅም፣ በ1980 ዓ.ም. ከታተመው ሰማንያ አሐዱ መጽሐፍ ቅዱስ በቀር በሌሎቹ ዕትሞች፡- ማለትም በ1918ቱ የእጅ ጽሑፎች፤ በ1929ቱ ፎቶ አፍ ሴት ጎትመትና በ1947ቱ ጎትመት ውስጥ ፈጽሞ አይታወቅም። በተጨማሪም በግሪኩ ሰብዓ ሊቃናት ብሉይ ኪዳን መጻሕፍት፣ እንዲሁም በቅዱሳት መጻሕፍት ቀኖናትና በቀኖናቱ የግእዝ ትርጉሞች ውስጥም አይገኝም። ጽሑፉ በ1980ው እና በ2000ው ዓ.ም. ዕትሞች መጽሐፍ ቅዱሶች ውስጥ እንደ እግዚአብሔር ቃል ተቈጥሮ መካተቱ ከምን የተነሣ እንደ ሆነ ሌላ ጥናት የሚጠይቅ ቢሆንም፣ እንደ እግዚአብሔር ቃል ሳይቈጠር በጥንታውያን ቀኖናት ቅዱሳት መጻሕፍትና ቅጂዎች ውስጥ ሳይካተት የተተወበትን ምክንያት ግን በቀላሉ መለየት ይቻላል። «ጸሎተ ምናሴ» የተሰኘውን ባለ አንድ ምዕራፍ ጽሑፍ እንደ እግዚአብሔር ቃል ለመቀበል የሚያስችገር ቢያንስ አንድ ኢመጽሐፍ ቅዱሳዊ አመለካከት ይገኝበታል። ምናሴ ጸለየ በተባለው ጸሎቱ ውስጥ «ንስሐን የፈጠርህ ለጻድቅ ሰው አይደለምና አንተን ላልበደሉ ለአብርሃምና ለይሥሐቅና ለያዕቆብም አይደለምና» (ቊ. 6) የሚል አመለካከት ተንጸባርቋል። በርግጥ ንስሐ ለንጢአተኛ የተሠራ ነው። ሰው ሆኖ ንጢአት ያልሠራ ደግሞ አይገኝም። «ጸሎተ ምናሴ» እግዚአብሔርን አልበደሉም የሚላቸው አብርሃም፣ ይሥሐቅና ያዕቆብም ከንጢአተኞች መካከል እግዚአብሔር በጸጋው የጠራቸው፣ የመረጣቸውና ያከበራቸው ሰዎች ናቸው እንጂ ንጢአትን ፈጽሞ ያልሠሩ ጻድቃን አይደሉም። ይህም መጽሐፍ ቅዱስ «ከእነ እገሌ በቀር» ሳይል ሰው ሁሉ ንጢአተኛ መሆኑን ከሚያስተምረው እውነት ጋር አይስማማምና» መጽሐፈ ምናሴ እንደ እግዚአብሔር ቃል አለመቈጠር ተገቢ ነው ያሰኛል።» በማለት ምላሻቸውን ሲያመድሙ አዳራሹ በጭብጨባ አስተጋባ።

«ሣሩ ደደርቃለ፣ አበባውም ደረግፋለ፤
የአምሳካችን ቃል ግን ለዘላለም ዳንታ ተኖራለች።»
(ኢሳ. 40፡8)

ከደምፀ ቃለ አብ

«ብፁዓን መሐርያን እስመ እመንቱ ይተመሐሩ፡ - የሚምሩ ብፁዓን ናቸው፤ ይማራሉና፡» (ማቴ. 5:7)

1. መግቢያ

በአንቀጽ ብፁዓን በዐምስተኛ ደረጃ የተቀመጠው የብፅዕና ቃል ምሕረትን ስለ ማድረግ ይናገራል፡፡ በመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት (1992፣ 44) ምሕረት ለሚለው ቃል «የእግዚአብሔር የርኅራኄ ባሕርይ፡፡ ቅጣት ለሚገባው ይቅርታ ማድረግ» የሚል ፍቺ የተሰጠው ሲሆን፡፡ በተጨማሪም «ለደካሞች፣ ለበሽተኞች፣ ለድኾችም ቸርነትና እርዳታን ማድረግ» ነው ተብሏል፡፡

ምሕረት ማለት እንዲህ እና እንዲያ ማድረግ ነው ብሎ መናገር ቀላል ሊሆን ይችላል፤ ምሕረትን በሕይወት መግለጥ ወይም በተግባር ማሳየት ግን ለሰው ቀላል አይደለም፤ እጅግ ከባድና ፈታኝ ነው እንጂ፡፡

ፍጥረታዊው ሰው መንፈሱ ምዉት ሲሆንም፡፡ በእግዚአብሔር አምላል የተፈጠረ እንደ መሆኑ፡፡ በአንዳንድ ጉዳዮች ዐልፎ ዐልፎ የርኅራኄ ጠባይ ሊታይበት ይችላል፡፡ ነገር ግን እግዚአብሔር የሚሻው ከዚህ ያለፈውን ምሕረት ነው፡፡ ይህም በተፈጥሮ የማይገኝ፡፡ ከቤተ ሰብ ወይም ከማኅበረ ሰብ የማይወረስ ጠባይ ሲሆን፡፡ ከእርሱ ዳግመኛ በመወለድ የሚገኝና የእርሱ ባሕርይ ተካፋይ ከመሆን የሚመነጭ መንፈሳዊ ፍሬ ነው፡፡

ከንግግር ያለፈ፡ ቅድመ ሁኔታን ያሳስቀመጠና ፍጹም የሆነ ምሕረት የሚመነጨው ከእግዚአብሔር ብቻ ነው፡፡ ስለ ምሕረት ምንነት መማርና መረዳት የሚቻለው፡፡ በምሕረት በተሞላ ሕይወት መገለጥና መመላለስም የሚገኘው ከሌላ ሳይሆን፡፡ የምሕረት ምንጭ የሆነውን እግዚአብሔርን ከመሐሪ ባሕርዩ አንጻር ማወቅ፡፡ የምሕረት ሥራውንም ማስተዋልና መለማመድ ሲቻል ነው፡፡

2. እግዚአብሔር የምሕረት

ምንጭ ነው፤

ምሕረት የእግዚአብሔር ባሕርይ ነው፡፡

መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚያስተምረው፡፡ በእርሱ መሠረትነትም የነገረ መለኮት ሊቃውንት እንደሚያብራሩት፡፡ እግዚአብሔር ራሱን በቃሉም በሥራውም ለፍጥረቱ ከገለጠባቸው ባሕርያቱ መካከል ከፍቅር የሚመነጨው ርኅራኄው (መሐሪነቱ) ይገኝበታል፡፡ እግዚአብሔር በመሥራቱ እንዲህ የሚል ዐዋጅ ዐውጆአል፤ «እግዚአብሔር፡፡ እግዚአብሔር ርኅራኄና ቸር አምላክ፡፡ ለቀጣዩ የዘገየ፡፡ ፍቅርና ታማኝነቱ የበዛ፡፡ ፍቅርን ለሺዎች የሚጠብቅ፡፡ ክፋትን ዐመፅንና ኅጢአትን ይቅር የሚል፡፡ በደለኛው ግን ሳይቀጣ ዝም ብሎ አይተውም፤ በአባቶች ኅጢአት ልጆችን የልጅ ልጆቻቸውን እስከ ሦስትና አራት ትውልድ ይቀጣል» (ዘፀ. 34:6-7 ዐ.መ.ት.)፡፡

በዚህ ጥቅስ ውስጥ ስለ እግዚአብሔር ባሕርያት የምናገኛቸው ሐሳቦች እርስ በርሳቸው የሚጣረሱ ይመስላሉ፡፡ ሆኖም የእግዚአብሔርን ባሕርይ በትክክል የሚገልጹ ናቸው፡፡ የመጀመሪያው ሐሳብ የእግዚአብሔርን ርኅራኄ፣ ቸርነት፣ ትዕግሥት፣ ፍቅርና ታማኝነት ሲያሳይ፡፡ ሁለተኛው ሐሳብ ደግሞ የእግዚአብሔርን ጸድቅነትና ትክክለኛነት፡፡ በፍርድም የማይደለ መሆኑን ያስረዳል፡፡ ስለዚህ ሐሳቦቹ ተቃራኒ ሊመስሉ ቢችሉም የማይቃረኑ፡፡ የአንዱ እግዚአብሔር ባሕርያት መሆናቸውን መገንዘብ ያስፈልጋል፡፡

እግዚአብሔር ቸር፣ መሐሪ፣ ይቅር ባይ፣ አፍቃሪና ታማኝ አምላክ ሲሆንም፡፡ እነዚህን ባሕርያቱን ጸድቅነቱንና ትክክለኛነቱን በሚጸረር መንገድ እንዳሻው ይጠቀምባቸዋል ማለት ግን አይደለም፤ ጸድቅነቱን ጠብቆ ምሕረቱንና ፍቅሩን ያሳያል እንጂ፡፡ እነዚህ ባሕርያቱ ከምንም በላይ ሰውን በማዳን ሥራው ውስጥ በግልጽ ታይተዋል፡፡

በትክክለኛ ፍትሕ ከታየ፡ ሰው እግዚአብሔር የሰጠውን ትእዛዝ በፈቃዱ ጥሶ ኅጢአትን በመሥራቱ፡፡ የኅጢአቱ ውጤት የሆነውን ሞት ይሞት ዘንድ ተገቢው ነው፡፡ እግዚአብሔርም ኅጢአተኛውን ሰው ይቀጣዋል እንጂ በነጻ ሊያሰናብተው አይችልም፤ እንዲህ ቢያደርግ ኖሮ ግን ጸድቅና ትክክለኛ አምላክ መሆኑ አጠያያቂ በሆነ ነበር፡፡ ስለዚህ ነው ከላይ በተጠቀሰው ክፍል ጠይለኛውን ግን ሳይቀጣ ዝም ብሎ

አይተውም» የተባለው፡፡

ለኅጢአተኛው ሰው ፍቅርና ርኅራኄ ያሳይ ዘንድ ደግሞ መሐሪነቱና ይቅር ባይነቱ ግድ ይሉታል፡፡ እነዚህን ሊያሳይ የሚችለው ግን ጸድቅነቱን (ትክክለኛነቱን) ጠብቆ ነው፡፡

በመሆኑም በኅጢአተኛው ሰው ላይ የሞት ፍርድ ፈረደበት፤ በዚህም ጸድቅነቱን አሳየ፡፡ ለኅጢአተኛው ሰው ካለው ፍቅር የተነሣ ደግሞ፡፡ የፈረደበትን ሞት የሚሞትለትን አንድያ ልጁን ቤዛ (ምትክ) አድርጎ ሰጠለት፤ በዚህም ምሕረቱን ገለጠ፡፡ ጽድቁና ምሕረቱ ሳይቃረኑ በትክክለኛና በተገቢው መንገድ እንዲህ መፈጸማቸው፡፡ በቆሬ ልጆች መዝሙር ውስጥ «ሃህል ወርትዕ ተራከባ፤ ጽድቅ ወሰላም ተሳዕማ፤ ርትዕሰ እምድር ሠረጸት፤ ወጽድቅኒ እምሰማይ ሐወጸ፡፡ - ምሕረትና እውነት ተገናኙ፤ ጽድቅና ሰላም ተስማሙ፡፡ እውነት ከምድር በቀለች፤ ጽድቅም ከሰማይ ተመለከተች» (መዝ. 85:10-11) የሚሉትን ስንኞች ያስታውሰናል፡፡

ይሁን እንጂ በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ እግዚአብሔር ኅጢአተኞችን የቀጣበትን ጸድቅነቱንና የትዕግሥቱን ስፋትና ጥልቀት ሳያስተውሉ፡፡ እርሱን እንደ ጨካኝ ቁጥረው ምሕረቱን ጥያቄ ውስጥ ለመክተት የሚዳዳቸው አይጠፋም፡፡ እግዚአብሔር የኅጢአተኛውን ሞት የማይፈቅድና ሰው ሁሉ እንዲድን የሚወድ ቸር አምላክ ነው (ሕዝ. 18:30-32፤ 1ጢሞ. 2:3-4)፡፡ ኅጢአተኞችን የሚቀጣው የትዕግሥቱን ብዛት ካሳየ በኋላ ወደ እርሱ እንዲመለሱ የሰጣቸውን የንስሐ ዕድል አንጠቀምበትም ብለው በክፉ ሥራቸው ሲቀጥሉ ነው (ሮሜ 2:1-11፤ 11:22፤ 2ጴጥ. 2:1-10፤ 3:9)፡፡

መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔርን ምሕረት መጠን የሚገልጸው፡-

- ብዙ (መዝ. 5:7፤ 51:1፤ 86:15)
 - ታላቅ (መዝ. 57:10፤ 108:4)
 - ለዘለዓለም (1ዜና. 16:34፤ መዝ. 118:1-4፤ 136)
 - በምድር ሁሉ የመላ (መዝ. 119:64)
- የሚሉትንና የመሳሰሉትን መስፈርት አልቦ መለኪያዎችን በመጠቀም ነው፡፡

በርግጥም እግዚአብሔር በምሕረቱ ባለጠጋ ነው (ኤፌ. 2:4)፡፡ ከዚህም

የተነሣ «ምሕረቱ በሥራው ሁሉ ላይ ነው» (መዝ. 145:9)። እግዚአብሔር ምሕረቱን በሚፈሩትና ትእዛዙን በሚጠብቁት ላይ ብቻ ሳይሆን በማይፈሩትም ሁሉ ላይ ያሳያል (ማቴ. 5:44-45፤ ሉቃ. 6:35)። ሰው ሁሉ እንደ ኀጢአቱና እንደ በደሉ መጠን ሳይጠፋ እስካሁን በሕይወት ያለው፣ ቀንና ሌሊት፣ በጋና ክረምት የሚፈራረቁት፣ ፀሐይ የምትወጣው፣ ዝናብ የሚዘንበው፣ ወደ ውስጥ የምንስበው አየር ያልተቋረጠው፣ በአጠቃላይም ፍጥረት ሥርዐቱንና ዑደቱን ጠብቆ ሰውን እያገለገለ ያለው፣ ሰው መልካም ስለ ሆነና ስላደረገ አይደለም፤ የእግዚአብሔር ምሕረት ብዙ ስለ ሆነ ነው እንጂ። ሆኖም ሰው የበዛለትን የእግዚአብሔርን ምሕረት አስተውሎ ወደ እርሱ ካልተመለሰና ለእርሱ ክብርን እየሰጠ ካልኖረ፣ በክፉቱም ከቀጠለ በእግዚአብሔር እውነተኛ ፍርድ የኀጢአቱን ውጤት ይቀበላል።

የእግዚአብሔር ምሕረት በፍጥረቱ ሁሉ ላይ ቢሆንም፣ ለመረጣቸው፣ እርሱን ላወቁት፣ ለተከተሉትና ዳግመኛ ተወልደው ልጆቹ ለሆኑት የሚያሳየው ምሕረት ግን ለሌላው ሰው ከሚያሳየው ምሕረት የተለየ ነው (መዝ. 23:6፤ 26:3፤ 31:19፤ 32:10፤ ኤፌ. 2:1-7፤ ቲቶ 2:3-7፤ ዕብ. 4:16)። እግዚአብሔር በኀጢአታቸው ያስቸገሩትን እስራኤልን፣ «አብዝቼ ብጠራቸው አጥብቀው ከፊቱ ራቁ፤ ለበኣሊምም ይሠጧ ነበር፤ ለተቀረጹ ምስሎችም ያጥኑ ነበር። ... ወደ እኔ ይመለሱ ዘንድ አልወደዱምና ወደ ግብጽ ምድር ይመለሳሉ፤ አሦርም ንጉሣቸው ይሆናል። ከመከሩትም ምክር የተነሣ ሰይፍ በከተሞቻቸው ላይ ይወድቃል፤ ከበርቱዎችንም ያጠፋል» (ሆሴ. 11:2-5-6) ሲል ኀጢአታቸውንና ፍርዳቸውን ይገልጻል።

ይሁን እንጂ ሕዝቡን እንደ ሌሎቹ አሕዛብ አይመለከትምና ዝቅ ብሎ፣ «ኤፍሬም ሆይ እንዴት እጥልሃለሁ? እስራኤል ሆይ፣ እንዴትስ አሳልፌ እስጥሃለሁ? እንዴትስ እንደ አዳማ እጥልሃለሁ? እንዴትስ እንደ ሲባዩ አደርግሃለሁ? ልቤ በውስጤ ተናውጣለች፣ ምሕረቴም ተነሣሥታለች» (ሆሴ. 11:8) ሲል ለሕዝቡ ያለው ምሕረት ወደር የሰሸ መሆኑን አሳይቷል። ክርስቲያኖችም ይህን ስለሚያውቁ የእግዚአብሔር ከሆኑ በኋላ በድካማቸውም ሆነ በብርታታቸው፣ በውድቀታቸውም ሆነ በመነሣታቸው፣ ከምሕረቱ ውጪ ሌላ መተማመኛ ፈጽሞ የላቸውም። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ እንደ ዳዊት የእግዚአብሔርን ምሕረት ያወቀ፣ የተለማመደና ያጣጣመ፣ ስለ

ምሕረቱም የተቀኘና የዘመረ አለ ማለት አያስደፍርም። እግዚአብሔር «እንደ ልቤ የሆነ ሰው ፈቃዴንም ሁሉ የሚያደርግ» (የሐዋ. 13:22) ብሎ የመሰከረለት ዳዊት በዚህ ማንነቱ አልተማመነም። «እኔ ግን በምሕረትህ ብዛት ወደ ቤትህ እገባለሁ» (መዝ. 5:7) እንዲሁም «ለዓለምና ለዘላለም በእግዚአብሔር ምሕረት ታምንህ» (መዝ. 52:8) በማለት ከእግዚአብሔር ምሕረት በቀር ሌላ መደገፊያ እንደሌለው ገለጠ። ለዳዊት የእግዚአብሔር ምሕረት የደስታው ምንጭ ነበረና፣ በምሕረትህ ደስ ይለኛል አለ (መዝ. 59:16)።

ምንም ቢሆን ደስታን ከሌሎች ጋር መካፈል እንጂ ለብቻ ማጣጣም እንደማይቻል የታወቀ ነው። ዳዊትም ደስታ የሆነውን የእግዚአብሔርን ምሕረት፣ በልቡ ሰውሮ የሚያስቀረውና የሚታገሠው ምስጢር ሊሆንለት ስላልቻለ «እውነትህንም በልቤ ውስጥ አልሰወርሁም፤ ማዳንህንም ተናገርሁ፤ ምሕረትህንና እውነትህን ከታላቅ ጉባኤ አልሰወርሁም።» (መዝ. 40:10 እንዲሁም 92:2) ሲል መሰከረ። ይህም ብቻ አይደለም፤ በእግዚአብሔር ፊት ተቀባይነት የማግኘቱ ምስጢር፣ የደስታው ምንጭ፣ የሕይወቱና የነገሩ መተማመኛ የሆነው የእግዚአብሔር ምሕረት የዝማሬውም መነሻ ነበር። በእግዚአብሔር ምሕረት ልቡና ጥልቅ ስሜቱ ከመነካቱ የተነሣ ለዘላለም የሚዘምረው ምሕረቱን እንደ ሆነ ዐወጀ (መዝ. 89:1)። ከእግዚአብሔር መንጭቶ ወደ ሰው የሚፈስ ምሕረት፣ ሰውን እንዲህ ባለ የምሕረት ጠል ያረሰርሳል። በራስ ብቻም አይወሰንም፤ ለሌላው የሚትረፈረፍ ሕይወት ይሆናል እንጂ።

4. ምሕረት የተደረገለት ምሕረትን ያደርጋል፤

ክርስቲያን ከሁሉ አስቀድሞ ስለ ራሱ ማወቅ ያለበት አንድ እውነት አለ፤ በመጀመሪያ እርሱ ኀጢአተኛና በኀጢአቱም ምክንያት ሞት የሚገባው ወንጀለኛ ነበረ። ነገር ግን በምሕረቱ ባለጠጋ የሆነው እግዚአብሔር፣ ሞት ለሚገባው ለሰው የማይገባውን ሕይወት ውድ ዋጋ (አንድ ልጁን) ከፍሎ፣ ለሰው ግን ያለ ዋጋ ወይም እንዲሁ (በጸጋ) ሰጠው። ክርስቲያንን ዘወትር በእግዚአብሔር ፍቅር እንዲደነቅና እንዲገረም የሚያደርገው፣ እስከ መጨረሻውም እርሱን ብቻ በውዴታ እንዲከተለው የሚያስገድደውም ይህ እጅግ የበዛው ምሕረቱ ነው።

እግዚአብሔር ምሕረት የሰጠን ሰዎች፣ የተቀበልነው ያ ምሕረት ለእኛ የማይገባን መሆኑን የእግዚአብሔር ቃል ያስረዳል (ሮሜ 5:6-10)። በዚህ ክፍል እንደ ተገለጠው፣ እግዚአብሔር ከታላቅ ፍቅሩ የተነሣ ምሕረት ያደረገልን ሰዎች ማንነት ሲፈተሽ፣ «ደካሞች»፣ «ኀጢአተኞች» እና «ጠላቶች» ነበርን። በትክክለኛው (በጽድቅ) መንገድ ከተሄደ፣ እነዚህ ማንነቶች ቅጣትን የሚያመጡ እንጂ ምሕረትን የሚያሰጡ አይደሉም። ነገር ግን እግዚአብሔር በጸድቅነቱ ለኀጢአታችን የተገባውን ቅጣት አንድ ልጁ እንዲቀጣልን ካደረገ በኋላ፣ በአፍቃሪነቱ ደግሞ በነጻ ሂዱ ብሎ ምሕረትን ሰጠን። «ምሕረትም የሌላትን እምራለሁ» እንዳለ (ሆሴ. 2:25)። ክርስቲያን ምሕረትን ማድረግ የሚጠበቅበት፣ እርሱ አስቀድሞ ምሕረትን ስለ ተቀበለ ነው። እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ የሆነውን ምሕረት ለማድረግ በቅድሚያ ምሕረትን መቀበል ያስፈልጋል። ከእግዚአብሔር ዘንድ ምሕረት ተደርጎለት የኀጢአቱን ዘርየት ያልተቀበለ ፍጥረታዊ ሰው ለሌላው ምሕረትን ሊያደርግ አይችል ይሆናል። ከእግዚአብሔር ዘንድ ምሕረት የተደረገለት ግን ለሌላው ምሕረትን ያደርግ ዘንድ ይጠበቅበታል።

ስለ ኀጢአቱ ወቅሃ የእግዚአብሔርን ምሕረት እንዲቀበል ያደረገው መንፈስ ቅዱስ፣ በውስጡ መኖርና እርሱን መለወጥ ስለሚጀመር፣ ለሌሎች ምሕረት በማድረግ የመንፈስ ፍሬን እንዲያፈራ ያስችለዋል። የክርስቲያን ሕይወት በዚህ መንገድ ካልተገለጠ ግን እግዚአብሔር ያደረገለትን ምሕረት አላስተዋለ፣ ሕይወቱም በእግዚአብሔር ምሕረት አልተሞላ ይሆናል። ምናልባትም ያ ሰው እያስመሰለ ነው እንጂ፣ ከመጀመሪያው የእግዚአብሔርን ምሕረት ያልተቀበለ ሊሆንም ይችላል። ምሕረት ከእግዚአብሔር ባሕርይ መንጭቶ የክርስቲያንን ልብ የሚያረሰርስና ለሌላውም የሚትረፈረፍ ሕይወት ነው። በአንቀጽ ብፁዓን እንደ ታዘዘው፣ ለሌላው ሰው ምሕረት ማድረግ ከአንድ ክርስቲያን የሚጠበቅበት ምክንያትም፣ እርሱ ከእግዚአብሔር ዘንድ ምሕረት የተደረገለትና በምሕረት የተሞላ ዐዲስ ፍጥረት ስለ ሆነ ነው።

ስለዚህ ምሕረትን እንደ ተቀበለ መጠን ሌላውን የሚምር እርሱ ብፁዕ ነው፤ በመጨረሻውም ቀን ምሕረት ይደረግለታል። ከእግዚአብሔር ዘንድ ስለ በዛው ኀጢአቱ ምሕረት ተደርጎለት፣ እርሱ ግን ለሌላው ሰው ምሕረትን

ማድረግ ካልቻለ፡ በዚህ ዓለም ላለ ከእግዚአብሔር ጋር ያለው ጎብረት ይበላሻል፤ በመጨረሻው የፍርድ ቀንም ምሕረትን አያገኝም፡፡

ምሕረት የተደረገለት ሰው ምሕረት ማድረግ የሚጠበቅበት መሆኑን ምሕረት ካላደረገ ግን በእርሱ ላይ የበረታ ፍርድ እንደሚሆን ጌታ በቅዱስ ወንጌል በምሳሌ አስተምሯል (ማቴ. 18፡23-35)፡፡ በዚህ ምሳሌ ውስጥ ንጉሡ ዕዳ የነበረባቸውን ሰዎች መቁጣጠር ሲጀምር፤ እልፍ መክሊት ዕዳ የነበረበትን ሰው አግኝቶ ዕዳውን ሁሉ እንዲከፍል፤ አልከፍል ካለ ግን እርሱ፤ ሚስቱና ልጆቹ ተሸጠው ዕዳው እንዲከፈል ያዝዛል፡፡ ነገር ግን ባለዕዳው በጌታው እግር ላይ ወድቆ ጊዜ እንዲሰጠውና ዕዳውን ሁሉ እንደሚከፍል ቃል በመግባት ይለምነዋል፡፡ ጌታውም ባለ ዕዳው በለመነው መሠረት ጊዜ በመስጠት ብቻ ሊወሰን አልወደደም፤ ከነአካቱ ዕዳውን ሁሉ ይሰርዝለታል፡፡ ታዲያ ከለመነው በላይ ከተቀበለውና እንዲህ ያለ ታላቅ ምሕረት ከተደረገለት ከዚህ አገልጋይ ምን ይጠበቃል? እርሱም እንደዚሁ ለሌላው ምሕረት ማድረግ አይደለም? ይህ ሰው ግን ምሕረትን ተቀብሎ ሲወጣ፤ ከባልንጀሮቹ መካከል መቶ ዲናር ዕዳ የነበረበትን ሰው ያገኝና ዕዳህን ክፈልኝ ብሎ ወጥሮ ይይዘዋል፡፡ እርሱም ጊዜ ስጠኝ ወደ ፊት እከፍልሃለሁ ብሎ በለምነው፤ ሊታገሠው ፈቃደኛ ባለ መሆን ዕዳውን እስኪከፍል ድረስ በወሳኔ ያኖረዋል፡፡ ለእርሱ ግን የተተወለት ዕዳ እልፍ መክሊት ነበር፡፡

የመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት እንደሚናገረው፤ አንድ መክሊት 6 ሺህ ዲናር ያህል ነበር፡፡ እልፍ መክሊት በዲናር ሲመነዘር ወደ ስድሳ ሚሊዮን ብር ገደማ ይሆናል ማለት ነው፡፡ ይህ ሰው ሲሰርዝለት ያልቻለው የባልንጀራው ዕዳ ወደ መክሊት ሲመነዘር ደግሞ ከአንድ ሳንቲም ያነሰ (0.0167 ሳንቲም) ነበር፡፡ ሲነጻጸር ጌታው የሰረዘለት ዕዳ እጅግ በጣም ብዙ ሲሆን፤ እርሱ አልሰርዝም ብሎ ያለው የባልንጀራው ዕዳ ደግሞ እጅግ በጣም ጥቂት ነበር፡፡ ግን እንደ ተቀበለው ምሕረት መጠን ሳይሆን፤ ከዚያ ያነሰ ጥቂት ምሕረት ለባልንጀራው ያደርግ ዘንድ የሚጠበቅበት ይህ ሰው፤ እጅግ ጥቂት እንኳ ምሕረት ለማድረግ አልወደደም ነበር፡፡

ይህ ምሕረት የለሽ አገልጋይ ያደረገውን የተመለከቱ ባልንጀሮቹ በሠራው ክፉ ሥራ እጅግ ዐዘነው የሆነውን ሁሉ ለጌታው ነገሩት፡፡ እርሱም ጠርቶት «አንተ ክፉ ባሪያ» ስለ ለመንኸኝ

ያን ዕዳ ሁሉ ተውሁልህ፤ እኔ እንደ ማርሁህ ባልንጀራህ የሆነውን ያን ባሪያ ልትምረው ለአንተስ አይገባህም?» ሲል ተቁጣና፤ የሰጠውን ምሕረት በመንግት ዕዳውን ሁሉ ከፍሎ እስኪጨርስ ድረስ እንዲታሰር አሳልፎ ሰጠው፡፡

የምሳሌው ዋና መልእክት በመጨረሻው ቍጥር ላይ የሰፈረው ነው፤ እንዲህ ይላል፡- «ከእናንተ እያንዳንዱ ወንድሙን ከልቡ ይቅር ካላለ፤ እንዲሁ ደግሞ የሰማዩ አባቱ ያደርግባችኋል»፡፡ በርግጥም ምሕረትን ተቀብሎ ምሕረትን አለ ማድረግ በሁሉ ፊት ትልቅ ወንጀል ነው፡፡ ለጎሊና የሚቆረቆር፤ በሰው ፊት በጥፋተኝነት የሚያስፈርድ፤ በእግዚአብሔር ዘንድም የተሰጠውን ምሕረት የሚያስወስድ የጥፋቶች ሁሉ ጥፋት ነው፡፡

ክርስቲያን ሞት ይገባው የነበረና ንጢአቱን ሁሉ እግዚአብሔር በአንድ ልጁ ሞት ቀጥቶ ብዙ ምሕረት የሰጠው ሰው ነው፡፡ መቼም በእግዚአብሔር ፊት አንድያ ልጅን እስከ መስጠት ካደረሰው ከሰው ንጢአት የበለጠ ጥፋት የለም፡፡ ለሰው ደግሞ ይህን ሁሉ ቸርነት እንዲሁ በማድረግ ከተገለጠው ከዚህ ምሕረት የበለጠ ምሕረት ፈጽሞ አይኖርም፡፡ እግዚአብሔር ለሰው የሰጠውን ይህን ምሕረት የተቀበለና የምሕረቱ ብዛት፤ ስፋትና ጥልቀት የገባው ክርስቲያን፤ የትኛውንም የባልንጀራውን በደል ይቅር ይል ዘንድና ምሕረትን ያደርግ ዘንድ ወደ ኋላ ሊል አይገባም፡፡ ብዙው ዕዳው ይቅር ተብሎ ጥቂቷን የባልንጀራውን ዕዳ መተው ካልቻለና ምሕረትን ካላደረገ ግን፤ ጌታ እንደ ተናገረው ለእርሱም የተሰጠው ምሕረት መነሣቱ ትክክለኛ ፍርድ ነው፡፡ ምክንያቱም «ምሕረት ያላደረገ ሁሉ ያለ ምሕረት ይፈረድበታል፤ ምሕረት በፍርድ ላይ ይደላል»፡፡ ተብሎ ተጽፏልና (ያዕ. 2፡13 ዐ.መ.ት.)

5. ምሕረት ማድረግ የብዙዎች

ፈተና ነው፤

ምሕረትን መቀበል አስደሳች የመሆኑን ያህል ምሕረትን ማድረግ ግን ከባድ ሥራ ነው፡፡ ብዙ ክርስቲያኖችም ምሕረት ማድረግ እንደሚገባን ብናውቅም፤ ለሌሎችም ብንሰብክም፤ ምሕረትን ማድረግ ግን ይከብደናል፡፡

በዚህ ዓለም ስንኖር ከሰዎች ጋር በተለያዩ ምክንያቶች ልንጋጭ፤ ሰዎችም ሊበድሱን ይችላሉ፡፡ ሽማግሌ በመካከል ገብቶ ሊያስታርቀን ሊሞክር ግን ለመታረቅ ፈቃደኞች አንሆንም፡፡ ወይም ላለመታረቅና ምሕረትን

ላለማድረግ የተለያዩ ምክንያቶችን ቅድመ ሁኔታዎችን እንደረድራለን፡፡ አስታራቂዎቹ አሳምነውንም ሆነ ተጭነውን ምሕረት እንድናደርግ ሲጠይቁን፤ በሰው ፊት የዕርቅ ሥርዐት እንፈጽማለን፤ በልባችን ግን ይቅር አንልም፡፡ ይህም ሰዎችን ለማስደሰት ያህል የሚደረግ ከአንገት በላይ ይቅርታ እንጂ ልባዊ ምሕረት አይደለምና «ዕርቁ» በእግዚአብሔር ፊት ተቀባይነት የለውም፡፡

ከላይ በተራ ቍጥር 4 በተጠቀሰው ምሳሌ መጨረሻ ላይ በተላለፈው «ከእናንተ እያንዳንዱ ወንድሙን ከልቡ ይቅር ካላለ፤ እንዲሁ ደግሞ የሰማዩ አባቱ ያደርግባችኋል»፡፡ በሚለው መልእክት ውስጥ፤ «ከልቡ» የሚል የይቅርታ መለኪያ ተቀምጧል፡፡ ቃሉ የእውነተኛውን ምሕረት ምንነት ይወስናል፡፡ እውነተኛ ምሕረት አስታራቂ ሰዎችን ላለማስከፋትና በእነርሱ ፊት ትዝብት ላይ ላለመውደቅ በሚል የምንፈጽመው አፍኣዊ ሥርዐት አይደለም፤ ምሕረት የተቀበልንና በምሕረት የተሞላን ሰዎች መሆናችን የሚረጋገጥበት ፍሬ ነው፡፡ ምሕረት አድራጊነት የሚታወቀው ስለ ምሕረት በማውራት ብቻ ሳይሆን ምሕረትን በማድረግ ጭምር ነው፡፡

እግዚአብሔር ታላቅ ምሕረት እንዳደረገልን ሁሉ እኛስ ለሌሎች ምሕረት ማድረግ ለምን ይከብደናል? ብለን ብንጠይቅ ምላሽ ከሚሆኑን ነገሮች መካከል የሚከተሉት ዋናዎቹ ናቸው፡፡

- ፍቅራችን ፍጹም ስላልሆነ

ምሕረት የሚመነጨው ከፍቅር ነው ተብሏል፡፡ ፍቅር ከሌለ እውነተኛ ምሕረት ማድረግ ሊኖር አይችልም፡፡ እግዚአብሔር ምሕረት ያደረገልን ስለሚገባን ሳይሆን፤ እንዲሁ ስለ ወደደን ብቻ ነው፡፡ ሰው እንደሚያደርገው እግዚአብሔር ምሕረትን ለእኛ ለመስጠት መመዘኛ ቢያቀርብ ወይም ቅድመ ሁኔታ ቢያስቀምጥ ኖሮ ምሕረት ባላደረገልንም ነበር፡፡ ምሕረት እንደ መብት ተቁጥሮ የሚጠየቅና በግዴታ የሚቀበሉት ነገር አይደለም፤ ያልተገባው ሰው እንዲሁ የምሕረት አድራጊው ችሮታ ነው እንጂ፡፡ ይህ ችሮታ የሚነጨውም ከፍቅር ነው፡፡

ፍቅር በደልን አይቁጥርም (1ቆሮ. 13፡5)፡፡ ክርስቲያን ምሕረት ማድረግ የሚከብደው በአንድ በኩል ከራስ ወዳድነት ስላልወጣ ነው፡፡ ራሱን በሚወድድበት ፍቅር ባልንጀራውን ቢወድድ ግን ምሕረት ለማድረግ

አይቸገርም። እግዚአብሔር እኛን ስለ ወደደ፡ ተበድሎ ሳለ ራሱ ክስ በልጁ ጥት ታረቀን። መሉ ምሕረትም አደረገልን። በደላችንንም አልቁጠረብንም (2ቆሮ. 5፡19)።

ሰው ግን ብዙ ጊዜ ምሕረትን የሚያየው እንደ መብት ነው። ስለዚህ ምሕረት ጠያቂው ምሕረትን ሊያገኝ ይገባዋል ወይስ አይገባውም የሚለውን ብያኔ ለመስጠት ጉዳዩን በቅድመ ሁኔታዎች ይፈትሻል። ከዚያ በደልን ዘርዘሮና ቈጥሮ፤ ምክንያቶችንም ደርድሮ ምሕረት አይገባውም ሲል ይፈርዳል። በዚህ ጊዜ ምሕረት ማድረግ ይከብደዋል።

ክርስቲያን ግን እንደዚህ ማሰብ የለበትም። ምሕረት የመብት ጉዳይ አይደለም፤ መብቱ ላልሆነው ሰው እንዲሁ የሚሰጠው ነጻ ስጦታ ነው እንጂ። ለሌላው ምሕረት ለማድረግ አስቀድሞ እርሱ ራሱ የእግዚአብሔርን ምሕረት እንዴት እንደ ተቀበለ መለስ ብሎ ሊያስታውስ ይገባል።

ምሕረት በማድረግ የሚገኘውን ድልና በረከት ባለማስተዋል በሰው ዘንድ ምሕረት ማድረግ ማሸነፍ ሳይሆን መሸነፍ፤ ማትረፍ ሳይሆን መክሰር ተደርጎ ስለሚወሰድ ብዙ አይበረታታም። ይሁን እንጂ የምሕረትን ትክክለኛ ምንነት በክርስቲያናዊ አእምሮ ከተረዳነው፤ ምሕረት አድራጊ ባለ ድል እንጂ ተሸናፊ፤ አትራፊ እንጂ ከሳሪ አይሆንም።

እግዚአብሔር የማረከን፤ በውዴታና በፈቃድ እንድንከተለውም ያስገደደን ከታላቅ ፍቅሩ በመነጨው በምሕረቱ እንጂ በሌላ አይደለም። ምሕረት ባያደርግልን ወይም ተበቅሎ ቢያጠፋን ኖሮ የእርሱ ገንዘቦች ባልሆን ነበር። ነገር ግን ታላቅ ምሕረትን በማድረግ የተሸነፈ ሲመስል ረታን፤ አንድ ልጁን በመስጠትም የከሰረ ሲመስል አተረፈን።

መጽሐፍ ቅዱስ ክፉውን በክፉ እንዳንቃወም፤ ይልቁንም በክፉ ፈንታ መልካሙን እንድንመልስ ያዘናል። «ጠላትህ በራብ እንጀራ አብላው፤ ቢጠማም ውሃ አጠጣው፤ ይህን በማድረግህ ፍም በራሱ ላይ ትሰበስባለህና፤ እግዚአብሔርም ዋጋህን ይመልስልሃልና» (ምሳ. 25፡21-22፤ ሮሜ 12፡17-21) የሚለው ክፉውን በመልካም የመመለስ ክርስቲያናዊ መርሕ፤ በሰው ዘንድ ሽንፈትን እንደማስተናገድ ሊቁጠር ይችላል። እንደ ሰው ሐሳብ ማሸነፍ የሚባለው፤ ጠላት ተርቦና ተጠምቶ ሳለ

የሚበላውንና የሚጠጣውን በመከልከል መቀል እንደ ሆነ ጥርጥር የለውም። ይህም ለጊዜው እንደ ድል ሊቁጠር ይችል ይሆናል።

ቃሉ እንደሚለው ግን ይህ ማሸነፍ ሳይሆን በክፉ መሸነፍ ነው (ሮሜ 12፡21)። ጠላትን ለሌላ ጥቃትና በቀል የሚያዘጋጅ መጥፎ ርምጃ ተደርጎም ይወሰዳል። ከዚህ በተቃራኒው ለጠላት መልካም መመለስ ቢቻል ግን ለጊዜው መሸነፍ ይመስላል፤ ይሁን እንጂ ፍጻሜው በጠላት ላይ ታላቅ ድልን መቀዳጀት ነው። ይህንም ቃሉ የሚገልጠው «ክፉውን በመልካም ማሸነፍ» ብሎ ነው። በርግጥም ክፉውን ሲጠብቅ የነበረ ጠላት ለተመለሰለት መልካም ነገር የሚሰጠው ምላሽ እጅግ አዎንታዊ እንደሚሆን አያጠራጥርም። በተደረገለት ችሮታም ኅሊናው ሲወቀሥ ይኖራል። ከምንም በላይ ደግሞ፤ «እግዚአብሔርም ዋጋህን ይመልስልሃልና» የሚለው ብድራት አለ።

ምሕረትን እንደ ማድረግ በእግዚአብሔር ዘንድ የተወደደ ነገር የለም

ሳዖል ዳዊትን ባሳደደባቸው ጊዜያት፤ ከአንዴም ሁለቱ በዳዊት እጅ ላይ ወድቆ ነበር። ይሁን እንጂ ዳዊት ጠላቱን ሊቀለው አልፈለገም፤ ይህ ማሸነፍ ሳይሆን በክፉው መሸነፍ ነውና። ነገር ግን ጠላቱን በደኅና በማሰናበት (ክፉውን በመልካም በማሸነፍ) በጠላቱ ራስ ላይ የእሳት ፍም ከመረ። በመሆኑም ሳኦል «ልጄ ሆይ! ዳዊት፤ ይህ ድምፅህ ነው? አለ፤ ... ድምፁንም ከፍ አድርጎ አለቀሰ፤ ዳዊትን አለው። እኔ ክፉ በመለስሁልህ ፈንታ በጎ መልስህልኛልና አንተ ከእኔ ይልቅ ጸድቅ ነህ። እግዚአብሔርም በእጅህ አሳልፎ ሰጥቶኝ ሳለ አልገደልኸኝምና ለእኔ መልካም እንዳደረግህልኝ አንተ ዛሬ አሳየኸኝ። ጠላቱን አግኝቶ በመልካም መንገድ ሸኝቶ የሚሰድድ ማን ነው? ስለዚህ ለእኔ ስላደረግኸው ቸርነት እግዚአብሔር ይመልስልህ።» (1ኛሙ. 24-16-19)። ከዚህ የበለጠ፤ ምሕረትን በማድረግ የሚገኝ ድል ወዴት አለ?

ዳዊት ከዚህ ተቃራኒ የሆነ የበቀል ርምጃ በሳኦል ላይ ቢወስድ ኖሮ የእሳቱ ፍም በዳዊት ራስ ላይ መከመሩ አይቀርም ነበር። ነገር ግን ዳዊት ከሳራ በሚመስል ተግባር (ምሕረት በማድረግ) ጠላቱ እንዲጸጸትና እንዲያለቅስ፤ የዳዊትን ጽድቅና የራሱን ንጢአት እንዲመስክር፤ ለዳዊትም መልካሙን ሁሉ እንዲመኝ አድርጎታል። ከዚህ የበለጠ ትርፍ ታዲያ ከየት ይገኛል?

እንደ እውነቱ ከሆነ ምሕረት በማድረግ ድል እንጂ ሽንፈት የለም። ለሌላው ምሕረት ስናደርግ በሳኦል እንደ ሆነው ምሕረት የተደረገለት ወገን ኅሊና ይወቀሃል። ለባላንጣው የነበረው መጥፎ አመለካከት ይቀየራል። በአንጻሩ የምሕረት አድራጊው ኅሊና በታላቅ ዕረፍትና ሰላም፤ በድል አድራጊነትም መንፈስ ይሞላል። በእግዚአብሔር ፊት ያለ ኅሊና ወቀሃ መቆም ይችላል። ጸሎቱም ተሰማ ይሆናል። በመጨረሻም ከእግዚአብሔር ዘንድ ለእርሱም ታላቅ ምሕረት ይደረግለታል። በሰው ዘንድም ቢሆን ስሙ በመልካም ምሳሌነት ይነሣል። ስለዚህ ምሕረት በማድረግ ውስጥ እነዚህ ሁሉ ምድራውያንና ሰማያውያን በረከቶች አሉ።

በመሠረቱ በቀል የሰው ሳይሆን የእግዚአብሔር ድርሻ ነው። ሰው ለጠላቱ ይቅርታ እንዲያደርግና በቀልን ለእግዚአብሔር እንዲተው ታዟል። ነገር ግን ሰው ከይቅርታ ቢሸሸና ለበቀል ቢነሣም እግዚአብሔር ደስ አይሰኝም። ይህ በእግዚአብሔር የሥራ ድርሻ ውስጥ የሚታየው የሰው ጣልቃ ገብነት፤ እግዚአብሔር የዚያን ሰው ጠላት እንዳይበቀለው ያደርጋል። «ጠላትህ ሲወድቅ ደስ አይበልህ፤ ሲሰናከልም ልብህ ሐሣብ አያድርግ፤ አለዚያ እግዚአብሔር ይህን አይቶ ደስ አይለውም ቀጣውንም ከእርሱ ይመልሳል።» ተብሏልና (ምሳ. 24፡17-18)።

ዳዊት ለሳኦል ምሕረት ሲያደርግ በቀልን ለእግዚአብሔር ትቷል፤ እንዲህ በማለት፤ «እግዚአብሔር በእኔና በአንተ መካከል ይፍረድ፤ እግዚአብሔርም አንተን ይበቃልልኝ፤ እጄ ግን በአንተ ላይ አትሆንም።» (1ኛሙ. 24፡12)።

6. ምሕረት በሕግ ያለ ዋና ነገር ነው፤

የእግዚአብሔር ሕገጋት የእግዚአብሔርን ባሕርያት ያሳያሉ። እግዚአብሔር ምሕረቱን በፍጥረቱ ሁሉ ላይ፤ በተለይም የሰውን ንጢአት በቅን ፍርዱና በብዙ

ምሕረቱ ይቅር በማለት በሰው ላይ እንዳላየ ሁሉ፤ ሰዎችም ይልቁንም ክርስቲያኖች እንዲሁ ምሕረትን በማድረግ እንዲመላለሱ ይፈልጋል። ስለዚህ ምሕረት ማድረግ በእግዚአብሔር ዘንድ ከሌሎች ነገሮች በላይ ትልቅ ስፍራ የሚሰጠው መልካም ምግባር፤ ወይም በሕግ ያለ ዋና ነገር ነው።

ምሕረትን እንደ ማድረግ በእግዚአብሔር ዘንድ የተወደደ ነገር የለም (ሆሴ. 6፥6፤ ሚክ. 6፥6-8፤ ማቴ. 9፥13፤ 12፥7)። በሰው ዘንድ ደግሞ ምሕረትን እንደ ማድረግ ፈታኝና ከባድ ነገር አለ ማለት አይቻልም። ስለዚህ ሰው እግዚአብሔር የሚፈልገውን ይህን ዋና ነገር ወደ ጎን በመተው ወይም ቸል በማለት፤ ለእርሱ ቀላል መስለው የታዩትን ነገሮች በማድረግ እግዚአብሔርን ደስ ማሰኘት እንደሚችል ያስባል። የማይለወጠው እግዚአብሔር ግን በብሉይም ሆነ በሐዲስ ክስው የሚሻው ዋና ነገር ምሕረትን ማድረግ ነው።

በብሉይ ኪዳን እግዚአብሔር ከመረጠው ሕዝብ ከእስራኤል ጋር የነበረው አንዱና ዋናው ክርክር፤ መሥዋዕት አልሠዋችሁልኝም ወይም ይህን የመሰለውን ነገር አላደረጋችሁልኝም የሚል ሳይሆን፤ ብእናንተ ዘንድ ምሕረት ታጥቷል የሚል ነበር (ሆሴ. 4፥1)። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፤ ግብዞች ያላቸውን ጸፎችንና ፈረሳውያንን የወቀሳቸው በዋናነት ጥቃቅኑን ነገር እየጠነቀቁ፤ በሕግ ካሉት ዋና ነገሮች አንዱ የሆነውን «ምሕረትን» በመተዋቸው ምክንያት ነው (ማቴ. 23፥23)።

የእግዚአብሔር ሕዝብ ቀድሞም ሆነ ዛሬ «ምሕረትን» ከእርሱ እንዳያርቀውና እንዳይሰብሰው ታዟል። መጽሐፈ ምሳሌ፤ «ምሕረትና እውነት ከአንተ አይራቁ፤ በአንገትህም አስራቸው» (3፥3) ሲል ወደ ቁሳስደስ ሰዎች የተላከው መልእክት ደግሞ፤ «እንግዲህ እንደ እግዚአብሔር ምርጦች ቅዱሳን ሆናችሁ የተወደዳችሁም ሆናችሁ፤ ምሕረትን፤ ርሃራኔን፤ ቸርነትን፤ ... ልበሱ» ይላል (3፥12)።

ምሕረት በሕግ ያለ ዋና ነገር ለምን ሆነ? ምሕረት ከፍቅር ይመነጫል፤ ሕግ ሁሉ የሚፈጸመው ደግሞ እግዚአብሔርን በፍጹም ልብ፤ በፍጹም ነፍስ፤ በፍጹም ጎይል፤ በፍጹም ሐሳብ በመውደድ፤ ባልንጆራንም እንደ ራስ አድርጎ በመውደድ ነው (ሉቃ. 10፥27)። በሌላ አነጋገር በፍቅር ነው። ፍቅር ያለው ክርስቲያን እግዚአብሔርንም ሆነ ሰውን ሊበድል አይችልም፤ ይልቁንም መልካም በማድረግ ደስ ያስኖል እንጂ።

ክርስቲያን ከፍቅር የመነጨ ምሕረት ከሌለው ክፋትን መቁጣጠር፤ መልካም ነገርንም ማድረግ ይሳነዋል። ስለዚህ እያንዳንዱ ዝርዝር ሕግ ላይ ከማተኮር ይልቅ በዋናው ነገር ላይ ማተኮር ለዝርዝሩ ሁሉ አጥጋቢ ምላሽ የሚሰጥ አቋራጭ መንገድ ነው።

በምሕረት ውስጥ፤ ቢበድሉ ማሩኝታ፤ ቢበደሉ ይቅርታ አሉ፤ ለተቸገረ ማዘን አለ፤ ለተራብ ማብላት አለ፤ ለተጠማ ማጠጣት አለ፤ ለታረዘ ማልበስ አለ፤ በልዩ ልዩ ሥጋውያን ችግሮች ውስጥ ያሉትን ሁሉ መርዳትና መደገፍ አለ። በመንፈሳውያን ችግሮች ውስጥ ያለውንና ወደ ሞት የሚነዳውን «የምሥራች!» ወንድሜ/እኩቴ መድኃኔ ዓለም ኢየሱስ ስለ ጎጢአትህ/ሽ ሞቶልህ/ሽ ነጻ አውጥቶሃል/ሻል፤ ይህን ብታምን/ኚ የዘላለም ሕይወት ወራሽ ትሆናለህ/ ትሆናለሽ» በሚለው የወንጌል መልእክት መታደግ አለ፤ በአጋንንት እስራት ውስጥ ያለ ነጻ እንዲወጡ መጋደል አለ፤ በጨለማ ላሉ የሚደነቀው ብርሃን እንዲወጣላቸው ወንጌሉን መስበክ አለ፤ አምነው የዳኑ እስከ መጨረሻው በመልካም ሥራ እንዲጸኑና የሕይወትን አክሲል እንዲቀዳጁ ማስተማር፤ ማሳደግና እስከ ክርስቶስ ፍጹም መላት ደርሰው እንዲሞሉ ማድረግ አለ። ይህ ሁሉ በጎ ምግባር በእግዚአብሔር ምሕረት ከተሞላ ልብ እንጂ ከሌላ አይገኝም። ስለዚህ ምሕረት በሕግ ያለው ዋና ነገር ነው።

7. የእውነተኛ ምሕረት ምሳሌዎች

መጽሐፍ ቅዱስን ስናነብ፤ ከእግዚአብሔር ባገኙት ምሕረት ልባቸው ሞልቶ ለሰው በማይቻል ሁኔታ ውስጥ ለሌሎች ምሕረት ያደረጉ ሰዎችን ታሪክ እናገኛለን። ምሕረትን በማድረግ ታላቅ ምሳሌ ሊሆን የሚችለው ፍጹም ሰው የሆነው አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። እርሱ ለእኛ ምሕረትን

ለማሳየት ሲል በመስቀል ላይ ሞቷል፤ ከዚህ የበለጠ ምሕረት ፈጽሞ የለም። በተጨማሪም ለስቀሉት ጠላቶቹ፤ «አባት ሆይ የሚያደርጉትን አያውቁምና ይቅር በላቸው» (ሉቃ. 23፥34) ሲል ከአባቱ ዘንድ ምሕረትን ለምናላቸዋል። በተመሳሳይም ቀዳሜ ሰማዕት እስጢፋኖስ እንደ ጌታው እንደ ኢየሱስ ክርስቶስ በድንጋይ ለሚወግሩት ጠላቶቹ፤ «ጌታ ሆይ ይህን ጎጢአት አትቀጠርባቸው» በማለት ለምናላቸዋል (የሐዋ. 7፥60)።

የያዕቆብ ልጅ ዮሴፍም ለወንድሞቹ ምሕረትን በማድረግ ይታወቃል። ወንድሞቹ አስቀድሞ ጠልተውትና ተመቅኝተውት በጉድጓድ ውስጥ ጣሉት፤ በኋላም በ20 ብር ሸጡት። ይሁን እንጂ ከብዙ ውጣውረድ በኋላ እርሱ በግብጽ ምድር ላይ ከፍተኛ ባለሥልጣን ሆኖ ሳሉ፤ ሳያውቁት በእጁ ላይ ወደቁ። በዚህ ጊዜ በደላቸውን ቁጥሮ አልተበቀላቸውም፤ ራራላቸውና ብዙ ምሕረት አደረገላቸው እንጂ። በርግጥ «ዮሴፍ ለወንድሞቹ ራሱን በገለጠ ጊዜ፤ በእርሱ ዘንድ የቆመ ማንም አልነበረም። ... ይመልሱለት ዘንድ አልቻሉም፤ በፊቱ ደንግጠው ነበርና» (ዘፍ. 45፥1-3)። እርሱ ግን የሆነው ሁሉ በእግዚአብሔር የተከናወነ እንጂ እነርሱ ያደረጉት አንዳችም ክፉ ነገር እንደሌለ በመግለጽ አጽናናቸው።

ዛሬ በተለያዩ ሰዎች በደል የደረሰብን ብንኖር፤ የጌታ ኢየሱስን፤ የቀዳሜ ሰማዕት እስጢፋኖስንና የዮሴፍን ምሳሌነት ማስታወስ አለብን። በተለይ ለቀዳሜ ሰማዕት እስጢፋኖስ የኢየሱስ ምሳሌነት ትልቅ ጎይል እንደ ሆነው መገመት አይከብድም። እንደዚህ ልባችን በእግዚአብሔር ምሕረት ሲሞላ በቀላላነት ከውስጣችን ይጠፋና ክፉ ለሚያስቡብን መልካም እናስባለን፤ የሚጠሉንን እንወዳለን፤ ለሚያሳድዱን እንጸልያለን፤ መዓት ይወርድብን ዘንድ ለሚመኙልን ምሕረት እንዲያገኛቸው እንማልዳለን።

ማጠቃለያ

ምሕረትን መቀበል ብቻ ሳይሆን ለሌላውም መስጠት ክርስቲያናዊ ግዴታ ነው። ምሕረትን አስቀድሞ የተቀበልነው ያለ ምንም ቅድመ ሁኔታ ቢሆንም፤ የተቀበልነው ምሕረት ቀጣይነት የሚኖረውና የሚጸናልን ግን በቅድመ ሁኔታ ነው፤ - እኛ ይቅር እንደ ተባልን ሌሎችንም ይቅር በማለት። አሊያ የተሰጠን ምሕረት እንደሚነሣ የእግዚአብሔር ቃል በተደጋጋሚ ይናገራል (ማቴ. 6፥12፤ 18፥35፤ ማር 11፥25)።

ለሌላው ምሕረት ማድረግ አስቸጋሪ ተግባር ነው። ክርስቲያን ግን በእርሱና ምሕረት ያደርጋለት ዘንድ በሚጠበቅበት ሰው መካከል ያለውን ሁኔታ በክርስቶስና በእርሱ መካከል ከነበረውና ካለው ሁኔታ ጋር ማነጻጸር መቻል አለበት። እንዲህ ካደረገ ያለ ምንም ቅድመ ሁኔታ ምሕረት ማድረግ እንጂ ሌላ ምክንያት ማቅረብ አይሆንለትም። ለዚህ ነው መጽሐፍ ቅዱስ ይቅር ስለ ማለት ሲናገር፡ «ክርስቶስ ደግሞ ይቅር እንዳላችሁ» የሚለውን የማያፈናፍን ታላቅ ምሳሌ አምጥቶ ከፊታችን የሚደቅነው (ኤፌ. 4፡32፤ ቈላ. 3፡13)። በዚህ ውስጥ እንግዲህ፤ ልባዊ ምሕረትን ያለ ምንም ቅድመ ሁኔታና ያለ መጠን (ማቴ. 18፡21-22) ማድረግን ከክርስቶስ እንማራለን። እርሱ እንደ ንጢአታችን ብዛትና እንደ ክፋታችን ዐይነት ታግሦን ይቅር ባይለገና ምሕረትን ባያደርግልን ኖሮ በፊቱ ለማይቁጠር

ጊዜ ማን ይቆም ነበር? ቃሉም፡ «እመሰ ንጢአተኑ ትትዐቀብ፤ እግዚአ እግዚአ መኑ ይቀውም፤ - አቤቱ፤ ንጢአትንስ ብትጠባበቅ፤ አቤቱ፤ በፊትህ ማን ይቆማል?» (መዝ. 130፡3) ይላል።

ሐዋርያው ጴጥሮስ ወንድሜ ቢበድለኝ ለስንት ጊዜ ያህል ይቅር ልበለው? ለሰባት ጊዜ ነውን? ብሎ ላቀረበለት ጥያቄ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የሰጠው ምላሽ፤ እስከ ሰባት ጊዜ ብቻ አልልህም እስከ ሰባ ጊዜ ሰባት ነው እንጂ የሚል ነው። የዚህን ብዜት ያህል (490 ጊዜ) ይቅርታ እንዲያደርግ ብቻ ሳይሆን፤ ያለ ገደብ ወንድሙን ይቅር ማለት እንደሚገባው አስተምሮታል (ማቴ. 18፡21-2)። ይህም እግዚአብሔር እኛን ያለ ገደብ ይቅር እያለን በምሕረቱ ብዛት እንደሚያኖረን ከማሰብ የሚመነጭ ነው። የተጠራነው እንደ ሰው ልንመላለስ ሳይሆን፤ እንደ

ሰማያዊ አባታችን ፍጹማን ልንሆን ነው (ማቴ. 6፡43-48)። ስለዚህ ለሌላው ስንት ጊዜ ነው ይቅርታ ማድረግ ያለብኝ? የሚለውን ስናስብ፤ እግዚአብሔር እኔን ለስንት ጊዜ ያህል ይቅር አለኝ? የሚለውን ማስታወስ አለብን። ይህም የወንድሞቻችንን በደል እንዲሁ ያለ ገደብ ይቅር እያልን በይቅርታ ልብ እንድንመላለስ ግድ ይለናል።

በአቡነ ዘበለማያት (በአባታችን ሆይ!) ጸሎት ውስጥም ስለ ንስሐ የሚናገረውና «ንጢአታችንንም ይቅር በለን፤ እኛ ደግሞ የበደሉንን ሁሉ ይቅር ብለናልና» (ሉቃ. 11፡4) በሚለው አንቀጽ ውስጥ፤ ክርስቲያን ከእግዚአብሔር ዘንድ ይቅርታን ለመጠየቅ ሲቆም፤ እርሱ አስቀድሞ የበደለውን ባልንጀራውን ይቅር ማለቱን ማረጋገጥ እንዳለበት ያመለክታል። ■

መልካም ዜና!

ትምህርተ ክርስትና በመላካክ በነጻ መማር ይፈልጋሉን?

እንግዲያውስ

ሙሉ ስምዎንና የመ.ሣ.ቀ. ገልጸው

በመ.ሣ.ቀ. 23956 ኮድ 1000 ስዲስ አበባ ይጻፉን።

ከዓለመ መጻሕፍት

በዋና ዋና የመጽሐፍ ቅዱስ ቃላትና ሐረጎች ላይ ያተኩረና በዐበይት የመጽሐፍ ቅዱስ ቃላት ውስጥ የተገለጠውን ጥልቅ አምላካዊ ሐሳብ የሚያበራራ «አዕማደ ጥበብ» የተሰኘው መጽሐፍ ለንባብ በቅቷል።

መጽሐፉ ሰፊ ምስጢር የሚገኝባቸውን የመጽሐፍ ቅዱስ ቃላትና ሐረጎች በምልክት ለማቅረብ በመሞከር አንባቢን ከከፊል ግንዛቤ ነጻ ሊያወጣ የሚችል እንደሆነ ይታመናል። መጽሐፉ

በመንፈሳውያን የመጻሕፍት መደብሮች ይገኛል።

ለበለጠ መረጃ በስ.ቀ. 0911 12 90 15 ይደውሉ።

ጥያቄዎችና መልሶቻቸው

ጥያቄ:- ከመሪታ በጽሐ ሠናይ ጮራዎች በዲ/ን ዳንኤል ክብረት የተጻፈና «አርቶዶክስ መልስ አላት»/ከፕሮቴስታንቶች ለሚነሡ አንዳንድ ጥያቄዎች የተሰጡ መልሶች/ በሚል ርእስ የተጻፈ መጽሐፍ በቅርቡ በእጄ ገባ። ከምንም በላይ የሰበኝ ርእሱ ነበር፤ ምክንያቱም በቤተ ክርስቲያናችን ላይ ከሌሎች በኩል ለሚሰነዘሩትና ጥያቄ ፈጥረውብኝ ለነበሩት አንዳንድ አመለካከቶችና አስተምህሮዎች ምላሽ የማገኝ መስለኝ ነበር። ሆኖም ምላሽ ተብለው በቀረቡት ሐሳቦች ምላሽ በማግኘት ፈንታ ሌሎች ጥያቄዎች ተፈጠሩብኝና አረፍሁት። መጽሐፉም የርእሱን ያህል የሚናገር ሆኖ አላገኘሁትም።

መጽሐፉ ለፕሮቴስታንቶች ምላሽ ለመስጠት የቀረበ እንደ መሆኑ አስተምህሮአቸውን መከላከል የእነርሱ ድርሻ መሆኑን እንዝገባለሁ። ከአስተምህሮአቸው ባሻገር ማስረጃ ተብለው የተጠቀሱትና ጸሐፊው ወዳሻቸው የሚወስዷቸውና የእርሳቸውን አመለካከት የሚያሻምነውን ባሻቸው የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች ጉዳይ ግን እኔን ብቻ ሳይሆን እናንተንም ግድ የሚላችሁ ይመስለኛል፤ ምክንያቱም መጽሐፍ ቅዱስ የአንድ ሃይማኖታዊ ተቋም አስተምህሮ ሳይሆን ለክርስቲያኖች ሁሉ በረከት እንዲሆን የተሰጠ የእግዚአብሔር ቃል በመሆኑ በትክክል እንዲነበብና እንዲተረጎም ክርስቲያኖች ሁሉ ዘብ ሊቆሙለት ይገባል የሚል ዐቋም አለኝ።

ከዚህ እውነታ በመነሣት የእናንተን ምላሽ እንድትሰጡበት የፈለግሁት ከገጽ 74-77 «ፕሮቴስታንቶች ምልጃን አይቀበሉም» በሚለው ርእስ ሥር ከተራ ቊጥር 8-18 በተዘረዘሩት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ማስረጃዎች ላይ ነው። ጸሐፊው ጥቅሶች የማይሉትን እንዲሉ በማስገደድ፣ በዐጸደ ነፍስ ያሉትን ቅዱሳን «አማላጅ» ማለታቸው ሳያንስ ሁሉን ዐዋቂ እስከ ማድረግ አድርሰዋቸዋል። እናንተስ ጥቅሶችን ከተጻፉበት ዐውድ አንጻር እንዴት ትተረጎሟቸዋላችሁ?

መልስ:- ከመምህርት ሲያደ

መሪታ በጽሐ ሠናይ ስለ እስተውሉትና ስለ ጥያቄ ዐይነ ልቡናዎን ያበራልዎን እግዚአብሔርን እናመሰግናለን። በጥንታዊቱ ቤተ ክርስቲያን ስም በአንዳንድ ግለ ሰቦች እየተጻፉ ያሉ ጽሑፎች የቤተ ክርስቲያኒቱ ልሳኖች ተደርገው የሚወሰዱበት ሕጋዊ መሠረት አለ ብለን አናምንም። ይሁን እንጂ በቤተ ክርስቲያን ጥላ ሥር የሚወጡትን ጽሑፎች ሁሉ እንደ ቤተ ክርስቲያኒቱ አስተምህሮ የማየት አዘማኒያ በብዙዎች አርቶዶክሳውያን ምእመናን ዘንድ የለም ማለት ግን የሚቻል አይመስልም። ከዚህ የተነሣ እንደ አሸን እየፈሉ ያሉት የተለያዩ መጻሕፍት የያዙት ትምህርት በእግዚአብሔር ቃል እየተመረመረ እንጂ እንዲሁ እንደ ወረደ ቢቀበሉት መንፈሳዊ ጤንነትን የሚያናጋና የሚያቃውስ፣ ከእውነት መንገድም የሚያወጣ ይሆናልና ጥንቃቄ መደረግ እንዳለበት እንመክራለን።

የቅዱሳት መጻሕፍት ጥቅሶች በተሳሳተ መንገድ እየተተረጎሙ ያለበት ሁኔታ ሁለት ጉዳዮች አሉት። በመጀመሪያ ሰው የእግዚአብሔርን ቃል በተጻፈበት መንፈስ እንዳያነብ፣ እንዳይረዳና እንዳይታዘዝ ዕንቅፋት ይፈጥራል፤ በመሆኑም አንባቢው ከመጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔርን ትክክለኛ ሐሳብ ሳያገኝ ይቀራል። በተሳሳተ ትርጉም ምክንያት ባጣው የእግዚአብሔር እውነት ምትክ ከእግዚአብሔር ያልሆነን ባዕድ ትምህርት ለመቀበል፣ ከእውነት መንገድ ለመውጣትና ለመሳት ይገደዳል። በዐጭር አገላለጽ እውነትን ይጥላል፤ ሐሳትን ይቀበላል። ሁለቱም ጥፋቶችና ጉዳዮች ናቸው።

ከሁለቱም ጥፋቶች መዳን የሚቻልበት ዕድል አለ። መጽሐፍ ቅዱስን ለራስ አስተምህሮ ወይም ለግል አመለካከት እንዲስማማ አድርጎ መለወጥና ማጣመም ሳይሆን በተጻፈበት መንፈስ ማንበብ፣ መተርጎምና መታዘዝ ነው። እዚህ ላይ መጽሐፍ ቅዱስንና አተረጓጎሙን የተመለከቱ አንዳንድ መሠረታዊ ነጥቦችን እናንተ።

መጽሐፍ ቅዱስና አተረጓጎሙ
ክርስቲያኖች ሁሉ መመሪያቸው አንዱ

መጽሐፍ ቅዱስ መሆኑ ቢታወቅም፣ መጽሐፍ ቅዱስን የሚተረጎሙበትና የሚረዱበት መንገድ ግን የተለያየ ሆኖ ይገኛል። ይህም በክርስቲያኖች መካከል መከፋፈል እንዲፈጠር አንዱና ዋናው ምክንያት ሆኗል። አንድ ሰው እንደ ተናገረውም መጽሐፍ ቅዱስን እንደ ባለ ቅኔ ቅኝት ሁሉም በሚፈለገው መንገድ እየቃኘውና በተነገረበት ዐውድ ሳይሆን ለራሱ በሚስማማው መንገድ እየተረጎመው ይገኛል። አንዱን መጽሐፍ ቅዱስ እያነበብን የተለያየ ዐቋም መያዛችንም ከዚህ ይመነጫል። ይሁን እንጂ መጽሐፍ ቅዱስን ሰዎች እንዳሻቸውና እንደሚስማማቸው ሳይሆን በተጻፈበት መንፈስ ሊተረጎሙትና ሊረዱት፣ ሊታዘዙትም ይገባል።

መጽሐፍ ቅዱስ በመንፈስ ቅዱስ ምሪት፣ በቅዱሳን ሰዎች አማካይነት፣ በሰዎች ቋንቋ የተጻፈ የእግዚአብሔር ቃል በመሆኑ (2ኤጥ. 1፡20-21፤ 2ጢሞ. 3 ፡16-17) ሊተረጎም የሚገባውም ከዚሁ አንጻር ነው። በሥነ ጽሑፍ መስክ በተለይ ልቦለድና ግጥም የፈጠራ ሥራዎች እንደ መሆናቸው በሥራዎቹ ላይ ሐያስያን የመሰላቸውን አስተያየትና ትርጉም ሊሰጡ ይችላሉ። አስተያየታቸው አንዳንድ ጊዜ ከደራሲው ሐሳብ ጋር ሲቀራረቡ በሌላ ጊዜ ደግሞ ደራሲው ካሰበው ውጪ ሊሆን ይችላል። ሆኖም ልቦለዱ ወይም ግጥሙ የተጻፈበትን ትክክለኛ ምክንያትና ለፈጠራ ሥራው የተሰጠውን ፍቺ ከደራሲው በቀር በርግጠኝነት ሊናገር የሚችል ይኖራል ተብሎ አይታስብም።

የመጽሐፍ ቅዱስ ደራሲ መንፈስ ቅዱስ እንደ መሆኑ የቃሉን ትክክለኛ ፍቺ ከእርሱ በቀር ማንም ሊገልጥ አይችልም። የእግዚአብሔርን ነገር ማስተዋል የሚቻለው በመንፈስ ቅዱስ ገላጭነት እንጂ በሰዊዊ ጥበብ ወይም በምድራዊ ዕውቀት ላይ በተመሠረተ ምርምር አይደለምና። የቃሉን ትክክለኛ ፍቺ ለመረዳት በዋናነት የደራሲው የእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ርዳታ ያስፈልጋል። «ከዚችም ዓለም ገዢች አንዱ እንኳ ይህን ጥበብ (የእግዚአብሔርን ጥበብ) አላወቀም፤ ... ለእኛ እግዚአብሔር በመንፈሱ በኩል ገለጠው። ... ለፍጥረታዊ ሰው የእግዚአብሔር መንፈስ ነገር

ሞኝነት ነውና አይቀበለውም፤ በመንፈስም የሚመረመር ስለ ሆነ ሊያውቀው አይችልም።» (1ቆሮ. 2:7-8:10:14)። ጌታ ኢየሱስ «ሁሉን ያስተማራችኋል» «ወደ እውነት ሁሉ ይመራችኋል» በማለት እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ አስተማሪያችን መሆኑን ተናግሯል (ዮሐ. 14:26፤ 16:13፤ 1ዮሐ. 2:20:27)። በርግጥም መንፈስ ቅዱስ የመጣው ምእመናንን ቤተ መቅደሱ አድርጎ በውስጣቸው ለመኖር፤ እነርሱን ለማስተማርና ወደ እውነት ሁሉ ለመምራት ነው (ዮሐ. 14:17፤ ሮሜ 8:9፤ 1ቆሮ. 6:19-20)። የሚያስተምረንና የሚያብራራልንም መጽሐፍ ቅዱስን ነው። ስለዚህ በመንፈስ ቅዱስ አጋዥነት ለመረዳት ዘወትር በጸሎትና ከመንፈስ ቅዱስ ለመማር በሚፈልግ ልብ መጽሐፍ ቅዱስን ማንበብና ማጥናት ከክርስቲያኖች ሁሉ ይጠበቃል።

ከመንፈስ ቅዱስ አስተማሪነት ባሻገር እግዚአብሔር ለቤተ ክርስቲያን መምህራንን ሰጥቷል (1ቆሮ. 12:28፤ ኤፌ. 4:11)። እነዚህ መምህራን በመንፈስ ቅዱስ አጋዥነት ቃሉን እያጠኑ የእግዚአብሔር ቃል ዕውቀት ያላቸውና የማስተማር ጸጋ የተሰጣቸው ሲሆኑ፤ ቃሉን እያብራሩ የሚያስረዱ ናቸው። ከላይ እንደ ተጠቀሰው መጽሐፍ ቅዱስ ሰው በሚገባባበት ቋንቋ የተጻፈ ስለ ሆነ እነዚህ መምህራንና ሊቃውንት የቋንቋን ሰዋስዋዊ አገባብና ሌሎችንም ቃሉን ለመተርጎም የሚረዱ አጋዥ መሣሪያዎችንና ስልቶችን በመጠቀም ቃሉን በዐውደ ምንባቡ መሠረት ይተረጎማሉ። ይህም ሊሆን እነርሱ በራሳቸው ምንም ሊሳሳቱ አይችሉም፤ ፍጹማን ናቸው ማለት አይደለምና የትምህርታቸውን መጽሐፍ ቅዱሳዊነት መፈተሽና መመርመር አስፈላጊ ነው።

የመንፈስ ቅዱስንና ከእግዚአብሔር ለቤተ ክርስቲያን የተሰጠ የመምህራንን አስተማሪነት በሚዛናዊነት መቀበልና በቃሉ መጠቀም መንፈሳዊ ብስለትን ያመለክታል። ከመንፈስ ቅዱስ በቀር ሌላ አስተማሪ የለም ብሎ መምህራንን መናቅና ማቃለል አይገባም፤ ምናልባት ይህ በመንፈስ ቅዱስ ስም በሚቀነቀኑና ከመንፈስ ቅዱስ ባልሆኑ ትምህርቶች ለመወሰድ በር ሊከፍት ይችላል። መንፈስ ቅዱስን ቸል በማለት ከመምህራን ብቻ ነው የምማረው ብሎ ማሰብም ትክክል አይደለም፤ ከእግዚአብሔር የሆነውን ነገር ሊያሳጣንና በሰዎች አመለካከት ተጠልፈን በስሕተት ትምህርት እንድንወሰድ ሊያደርግ ይችላልና። ስለዚህ የመንፈስ ቅዱስንም ሆነ የመምህራንን አስተማሪነት ሚዛናዊ

ሆኖ ማስተናገድ ይገባል።

በመንፈስ ቅዱስም ሆነ በመምህራን አስተማሪነትና ድጋፍ የእግዚአብሔርን ቃል እንረዳለን ማለት ግን በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የሰፈሩትን ሐሳቦች በሙሉ ማወቅ ወይም መተርጎም አይቻላቸውም፤ ጥያቄያችንንም ሁሉ መመለስ እንችላለን ማለት አይደለም። በልዩ ልዩ ምክንያቶች በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ያላወቅናቸውና ያልተረዳናቸው የትኛውም መምህር ከግምቱ በቀር በትክክል ሊያስረዳን የማይችላቸው ጥቅሶች ቢኖሩም መዳንን ለማግኘትና የዘላለም ሕይወት ባለቤት ለመሆን የሚያበቃን እውነት ግን ስውር አይደለም፤ በግልጽና በበቂ ሁኔታ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ሰፍሯል።

ከዚህ ሌላ መጽሐፍ ቅዱስን እንደ ዓለማዊ ሥነ ጽሑፍ ቁጥር በዓለማዊ ዕውቀትና ጥበብ ለመፍታት መሞከር እንደዚሁም ቃሉን በተጻፈበት መንፈስ ከመረዳት ይልቅ ለራስ አስተምህሮ በሚስማማ መንገድ እያጣመሙና እያወላገዱ መተርጎም ትልቅ ስሕተት ላይ ይጥላል። አንዳንዶችም መጽሐፍ ቅዱስን በእነዚህ መንገዶች ለመረዳትና ለመተርጎም በመሞከራቸው ከእግዚአብሔር ሐሳብ ርቀው በስሕተት ላይ ወድቀዋል።

ለጠያቂያችን መነሻ የሆነው መጽሐፍ ጸሐፊ ችግርም ከእነዚህ ውጪ አይሆንም። ስለዚህ ተመሳሳይ ስሕተት በሌሎች እንዳይደገም ይህን በቅድሚያ አስገንዝቦን ወደ ጥያቄው ምላሽ እናልፋለን።

የጥያቄው ማጠንጠኛ ጥቅስ ዐውዳዊ ፍቺ

የ«አርቶዶክስ መልስ አላት» ጸሐፊ በዐጸደ ነፍስ ያሉ ቅዱሳንን «ሁሉን ዐዋቂ» አድርገው ነው ያቀረቧቸው። «በዐጸደ ነፍስ ያሉ ቅዱሳን በምድር ላይ የሚደረገውን የሚያውቁበት ጸጋ አላቸው» በማለት ይጀምራሉ (ገጽ 74)። ለዚህ ድጋፍ ነው ብለው የጠቀሱት ደግሞ «ዛሬ በመስተዋት በድንግዝግዝ እንደምናይ ነን፤ በዚያን ጊዜ ግን ፊት ለፊት እናያለን፤ ዛሬ ከዕውቀት ከፍጹ ዐውቃለሁ፤ በዚያን ጊዜ ግን እኔ ደግሞ እንደ ታወቅሁ ዐውቃለሁ» (1ቆሮ. 13:12) የሚለውን ጥቅስ ነው። የእግዚአብሔርን ክቡር ቃል ለራስ አመለካከት ድጋፍ አድርጎ የመጥቀሱ ጉዳይ የሚጀምረው እዚህ ላይ ነው። እውን በዐጸደ ነፍስ ያሉ ቅዱሳን በምድር ላይ የሚደረገውን ሁሉ የሚያውቁበት ጸጋ አላቸውን? ጥቅሱስ

ይህን ሐሳብ ይደግፋልን? ሰው ሁሉ የሚረዳው ሐሳብ በመሆኑ በፈጣሪና በፍጡራን መካከል ስላለው ልዩነት መናገር አስፈላጊ አልነበረም። ሆኖም ይህ ልዩነት ያልገባቸው አንዳንድ ሰዎች ማጋጠማቸው ስለማይቀር በፈጣሪያችን በእግዚአብሔር እና ፍጡራን በሆኑት በቅዱሳን ሰዎችና መላእክት መካከል ያለውን መሠረታዊ ልዩነት ጠቁሞ ማለፍ ግድ ይሆናል።

እግዚአብሔር በሁሉ ስፍራ የመላ (ምሉእ በኩላሄ) እና ሁሉን ዐዋቂ አምላክ ነው (መዝ. 139:1-10፤ ኤር. 23:24)። ከእርሱም የሚሰወር አንዳች ነገር የለም። በፈጠረው፤ በሚታየውና በማይታየውም ዓለም ውስጥ የሚከናወነውን ነገር ሁሉ በራሱ ያውቃል። እንዲሁም በሰው ውስጥ የታሰበውና የተመላለሰው ምስጢር ሁሉ አይሰወረውም (ዳን. 2:22፤ ዕብ. 4:13)።

ሰው ግዙፍ መላእክት ደግሞ ረቂቃን ቢሆኑም በስፍራ የተወሰኑ በዕውቀት የተገደቡ ናቸው። ይሁን እንጂ እግዚአብሔር ሲገልጽላቸው ያላወቁትን ያውቃሉ፤ የተሰወረው ይገለጥላቸዋል። ይህም ቋሚ ሥራቸው ሆኖ ይቀጥላል ማለት አይደለም። እግዚአብሔር ሊሠራ ላለበው ነገር ብቻ የሚመጣና የሚሄድ፤ የሚገለጥና የሚሰወር ዕውቀት ነው። በዐጸደ ሥጋ ያሉ ቅዱሳን ሰዎች በቦታ የተወሰኑ በዕውቀትም የተገደቡ መሆናቸው ብዙም አያከራክርም። ሆኖም በዐጸደ ነፍስ ሁሉን ወደሚያውቅ ማንነት ይሸጋገራሉ የሚለው የጸሐፊው አመለካከት ይህን በአምላክና በፍጡራን መካከል ያለውን መሠረታዊ የልዩነት ድንበር የሚያፈርስና ሁለቱን የሚያስተካክል (እኩል የሚያደርግ) አመለካከት ነው።

ሰው የሥጋና የነፍስ (የመንፈስ) ውሐድ ነው። ግዙፍ የሆነው ሥጋ ሊንቀሳቀስና ሊያውቅ የሚችለው ረቂቅ በሆነችው ነፍስ አማካይነት ነው። ነፍስ ከተለየችው ግን ሥጋ በራሱ ከቦታ ወደ ቦታ መንቀሳቀስም ሆነ አንዳችን ነገር ማወቅ ፈጽሞ አይችልም። ቀድሞም (በዐጸደ ሥጋ ሳለም) ቢሆን ሰው ዐዋቂ የሆነው በነፍሱ በኩል ነው ማለት ነው። ከዚህ አንጻር የነፍስና የሥጋ መለያየት በሆነው ሞት የሰው ነፍስ ወደ ፈጣሪዋ ስትመለስ (መክ. 12:7) ሁሉን ዐዋቂ ወደ መሆን ትሸጋገራለች ለማለት የሚያበቃ መጽሐፍ ቅዱሳዊም ሆነ ሌላ አመለካከት መረጃ አይኖርም።

ጸሐፊው መረጃ ብለው የጠቀሱትን 1ቆሮ. 13:12ን በዐውዱ መሠረት

ለመተርጉም ብንሞክር ቅዱሳን በሞት ወደዚያኛው ዓለም ሲሸጋገሩ ሁሉን ዐዋቂ ይሆናሉ ከሚል መደምደሚያ ላይ አያደርሱንም። ጥቅሱ የሚያስረዳው አሁን ያለን ዕውቀት ውሱን እና ከፊል መሆኑን ነው። በዚያ ጊዜ ደግሞ ከከፊል ዕውቀት ወጥተን እኛ ራሳችን በእግዚአብሔር መታወቃችንን ዛሬ በእምነት ከተቀበልነው በላይና ፍጹም በሆነ ዕውቀት እናረጋግጣለን ማለት ነው። ይህም በሐዋርያው ዮሐንስ አንደኛ መልእክት ምዕራፍ 3 ቁጥር 2 ላይ «ወዳጆች ሆይ አሁን የእግዚአብሔር ልጆች ነን፤ ምንም እንደምንሆን ገና አልተገለጠም። ዳሩ ግን ቢገለጥ እርሱ እንዳለ እናየዋለንና እርሱን እንድንመስል እናውቃለን።» በማለት ከተጻፈው ጋር ተመሳስሎ አለው።

በ1ቆሮ. 13፥12 ላይ «በዚያን ጊዜ» የሚለው ወደ ፊት የሚመጣን አንድን ጊዜ የሚጠቀመው ሐረግ የሚያመለክተው ከሞት በኋላ ያለውን ጊዜ ሳይሆን ከኔታ ዳግም ምጽአት በኋላ ያለውን ዘመን ነው። ስለዚህ በዐጸደ ነፍስ ሆኖ በዚህ ምድር ላይ ያለውን ስለ ማወቅ ነው ብሎ ማሰብ፤ መጻፍና መናገር የወዲያኛውን ዓለም ክብርና ታላቅነት ዝቅ አድርጎ መመልከት ይሆናል። ቅዱሳን በዐጸደ ነፍስ ሆነው በዚህ ምድር ላይ የሚሆነውንና አንዳንዶቹም በዐጸደ ሥጋ ሳሉ እግዚአብሔር ገልጻላቸው ያወቁትን ደግመው ያውቃሉ ማለት፤ ቅዱሳን በሰማይ ከቀድሞው የተለየ ሕይወትም ሆነ ዕውቀት የላቸውም እንደ ማለት ይቆጠራል። በአጠቃላይ የጥቅሱ (1ቆሮ. 13፥12) ዐውዳዊ ፍቺ በዐጸደ ነፍስ ሆኖ በዚህ ዓለም የሚሠራውን አንድም ሳይቀር ማወቅን አያሳይም። በዚህ ዓለም ስንኖር ከፊል የነበረው ዕውቀታችን ተሸሮ ወደ ሙሉ ዕውቀት እንደሚሸጋገር፤ ይልቁንም በኔታ ዘንድ መታወቃችንን በእምነት ብቻ ሳይሆን በማየት እንደምናረጋግጥ የሚያስረዳ ነው። ይህም የሚሆነው ኔታ ተመልሶ ሲመጣ እንጂ ቅዱሳን በሞት ወደዚያኛው ዓለም ሲሸጋገሩ አይደለም።

ቅዱሳን በዐጸደ ነፍስ ዐውቁት የተባለው «ፍጹም ዕውቀት» ከላይ ለማሳየት እንደ ተሞክረው የ«አርቶዳክስ መልስ አላት» ጸሐፊ የሐሳባቸው ማጠንጠኛ ላደረጉት ጥቅስ የሰጡት ትርጉም ዐውዱን ያልጠበቀ ነው። ከእግዚአብሔር ቃል የእግዚአብሔርን ሐሳብ ለማወቅና ለመታዘዝ ሳይሆን ቃሉን ለግል አመለካከት መሸፈኛ ለማድረግ እንደ ተጠቀሙበትም አርሳቸው የሰጡትን የተዛባ ትርጉምና ቃሉ የተነገረበትን

ምክንያት በዐውዱ መሠረት በንጽጽር ተመልክተናል። ይኸው ለእግዚአብሔር ቃል የተዛባ ትርጉም የመስጠቱ ሁኔታ በማጠንጠኛው ጥቅስ ሳይወሰን፤ ለቀረበው ዋና ሐሳብ ምሳሌ ተብለው በተመረጡ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ክፍሎችም ተጠናክሮ ቀጥሏል። ላይ ላያቸውን ለተመለከተ ጥቅሶቹ በግድ እንዲደግፏቸው ከተዘጋጁላቸው የፈጠራ ሐሳቦች ጋር የሚሄዱ ይመስላሉ፤ በዐውዳቸው መሠረትና በተነገሩበት መንፈስ አንብበን እንረዳ ካልን ግን ፈጽሞ አይገናኙም፤ ሆኖና ጀርባ ናቸው። ከተጠቀሱት መካከል የተቀሩትን ሊያሳዩ የሚችሉትን ጥቂቶቹን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች እንመልከት።

● «አብርሃም ከብዙ ዓመታት በኋላ የተነሣውን ባዕለ ጸጋውን ዐውቆታል።» ስለ ተባለው፡- በሉቃስ 16፥19-31 የተጻፈው ታሪክ ስለ አንድ በስም ስላልተጠቀሰ ባለጠጋና አልዓዛር ስለ ተባለ ድኻ ሰው ይናገራል። ሁለቱም ይሞቱና በምድር ላይ እንደ ኖሩት መንፈሳዊ ሕይወት ባለጠጋው ወደ ሲኦል ድኻው ወደ አብርሃም ዕቅፍ (ነፃት) መግባታቸው ተመልክቷል። ባለጠጋው በሲኦል ውስጥ ሆኖ አብርሃምንና በእርሱ ዕቅፍ ውስጥ አልዓዛርን ሲያየው ከመከራ ያሳርፈው ዘንድ እንዲልክለት አብርሃምን ጠይቆት ነበር። ሆኖም ለሰው አንድ ጊዜ መሞት ከዚያም በኋላ ፍርድ ስለ ተመደበ (ዕብ. 9፥27) ከሞት በኋላ የሚለወጥ ነገር አለመኖሩንና ሁሉም በዐጸደ ሥጋ የኖረውን የሕይወት ውጤት በዐጸደ ነፍስ እንደሚቀበል ነገረው። በዚህ ጊዜ ባለጠጋው በምድር ላይ የቀሩ ዐምስት ወንድሞቹ ወደዚህ የሥቃይ ቦታ እንዳይመጡ አልዓዛር ሄዶ እንዲመሰክሩላቸው ለአብርሃም ሌላ ጥያቄ አቀረበ። ይሁን እንጂ አብርሃም «መሴና ነቢያት አሉላቸው እነርሱን ይስሙ አለው።» በዚህ ታሪክ ውስጥ ዲ/ን ዳንኤል፤ አብርሃም በዐጸደ ነፍስ ሆኖ በምድር ላይ የሚሠራውን ዐውቀ የሚሉት

— ባለጠጋውና ድኻው አልዓዛር በምድር የኖሩትን ኑሮ ማወቁን (ቁ. 25)፤
— ከእርሱ በኋላ የተነሡትን ሙሴንና ነቢያትን በስም መጥራቱን (ቁ. 29) ነው።

በቅድሚያ ይህ ታሪክ እነርሱ በምቹትና በድሎት እየኖሩ በደጃቸው ወድቀው ያሉትን ድኾች የማያስቡትንና ቸርነትን የማያደርጉላቸውን ባለጠጎች ለመውቀሥና ለማስተማር ምሳሌ ሆኖ የቀረበ እንጂ በትክክል የተፈጸመ ታሪክ ነው ማለት አይቻልም። በታሪኩ ውስጥ

የምናገኛቸው ሁነቶችም ለምሳሌ፡-

— በሲኦል ያለው ባለጠጋና አብርሃም በዕቅፉ ያለው አልዓዛርም ማዶ ለማዶ እንደሚተያየና እንደሚነጋገሩ ሁሉ መተያየታቸውና መነጋገራቸው

— በዐጸደ ነፍስ ያለው ባለጠጋ በዐጸደ ሥጋ እንዳለ ሁሉ «የጣቱን ጫፍ በውሃ ነክሮ መላሴን እንዲያበርድልኝ አልዓዛርን ስደድልኝ» (ቁ. 24) ማለቱ ምሳሌው ታሪካዊ መሠረት የሌለውና ለማስተማር የቀረበ መሆኑን አመልካች ናቸው። ይሁንና በግለ ሰቡ ትርጉም መሠረት ብንሄድ፤ አብርሃም በዐጸደ ነፍስ ሆኖ በምድር ላይ የተደረገውንና ከእርሱ ማንቀሳፋት በኋላ የተነሡትን ያወቀው በዐጸደ ነፍስ ስላለ ሳይሆን እግዚአብሔር እንዲያውቅ ስላደረገው ነው ማለት እንችል ይሆናል። እንዲህ ያለውን ከአንድ ሰው ዕውቀት ውጪ የሆነውንና የተሰወረውን ነገር መግለጥ የእግዚአብሔር ሥራ ነው እንጂ የሰው ነፍስ በራሷ ልትደርስበት የምትችለው ዕውቀት አይደለም። በሌላ በኩል ግን አብርሃም በዐጸደ ነፍስ ሳለ ከእርሱ በኋላ የመጡትን ዘሮቹን እስራኤላውያንን እንደማያውቃቸው ተጽፏልና (ሊ. 63፥16) አብርሃም በዐጸደ ነፍስ ባለበት ሁኔታ በምድር የሚደረገውን ሁሉ ያውቃል ማለት የሚታመን ቀርቶ የማይመስል ነገር ነው።

● «ኔታችን ስለ አብርሃም ሲናገር «አብርሃም ቀኔን ያይ ዘንድ ሐሄትን አደረገ፤ እየም፤ ደስም አለው ብሏል (የሐ. 8፥56) ኔታችን በተወለደ ጊዜ አብርሃም በአካለ ሥጋ አልነበረም፤ ታዲያ እንዴት አድርጎ አይቶ ደስ አለው? በዐጸደ ነፍስ ሆኖ ስላወቀ ነው እንጂ።» ስለ ተባለው፡- ኔታ ስለ አብርሃም የተናገረው ይህ ቃል አብርሃም ከሞተ በኋላ በዐጸደ ነፍስ ሳለ የተከናወነና ከኔታ ልደት ጋር የተያያዘ ስለ መሆኑ የሚጠቀም ፍንጭ በጥቅሱ ውስጥ ፈጽሞ አይገኝም። ጸሐፊው ላቀረቡት የግል ሐሳባቸውና ትርጉማቸው «ብዙ ማስረጃ አለኝ» ብለው ለማደናገር ካልሆነ በቀር ለዚህ ጥቅስ ይህን ትርጉም የሰጡበት ምክንያት ግልጽ አይደለም፤ ያሰቡትን ያህልም ትርፍ ያስገኝላቸዋል ተብሎ አይታሰብም። ከምንም በላይ የግለ ሰቡ ሐሳብና ጥቅሱ ተደጋጋፊ ለመሆናቸው መጽሐፍ ቅዱሳዊ ማስረጃ ማቅረብ አይቻልም፤ የለማ!! ከዚህ ይልቅ ጥቅሱ አብርሃም ከሞተ በኋላ ሳይሆን በዐጸደ ሥጋ ሳለ የተከናወነና ድርጊት የሚገልጽ መሆኑን በቃሉ መሠረት ማስረዳት ይቀላል።

አብርሃም የእግዚአብሔር ሕዝብ አባት ሲሆን ተጠርቷል። ልጅ የመውለድ ተስፋን ቀደም ብሎ የተቀበለ ቢሆንም ያለ ልጅ ለብዙ ዓመታት ቈይቷል። ነገር ግን እግዚአብሔር በተስፋ ቃሉ መሠረት እንደሚገባቸውና ሣራም ልጅ እንደምትወልድለት ሲነገረው አብርሃም በግንባሩ ወድቆ በመስገድና በመሣቅ ደስታውን ገልጿል (ዘፍ. 17-17)። ከዚህ በኋላ በይሥሐቅ ዘር እንደሚጠራለት ሲነገረው (ዘፍ. 21-12) ተስፋው ይሥሐቅ ላይ የሚያቀም ብቻ እንዳልሆነም ተረድቷል። «ዘር» የተባለውም ክርስቶስ መሆኑ በገላትያ መልእክት 3፡16 ላይ ተብራርቷል። የዕብራውያን መልእክት ጸሐፊ ለአብርሃምና ለሣራ ዘር የማግኘት ተስፋ ስለ መሰጠቱ ከተናገረ በኋላ፡ «እነዚህ ሁሉ አምነው ሞቱ የተሰጣቸውን የተስፋ ቃል አላገኙምና፤ ዳሩ ግን ከሩቅ ሆነው አዩትና ተሳለሙት» (ዕብ. 11፡13) በማለት የተስፋቸው ፍጻሜ የሆነውን ክርስቶስን በሩቁ ማየታቸውን ገልጿል። ስለዚህ ጌታ «አብርሃም ቀኔን ያይ ዘንድ ሐሣብን አደረገ፤ አየም፤ ደስም አለው» ብሎ የተናገረው ከዚህ ጋር የተያያዘ እንደ ሆነ ብዙ አያጠራጥርም።

እንዲህ ያለው እይታ ደግሞ በነቢያትም ዘንድ ነበረ። በብሉይ ኪዳን የነበሩ የእግዚአብሔር ነቢያት ስለ ጌታችን ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ሰው መሆንና በእርሱ ስለሚከናወነው የማዳን ሥራ ትንቢት ሲናገሩ ነገሩን አሁን እንዳይት አድርገው ነበር የሚያቀርቡት። ለምሳሌ፡- ጌታ በእይሁድ መካከል ላደረጋቸው ድንቆችና ምልክቶች አይሁድ የሰጡትን አሉታዊ ምላሽ፤ ኢሳይያስ ከተናገረው ትንቢት ጋር አያይዞ ወንጌላዊ ዮሐንስ በገለጠበት ክፍል «ክብሩን ስላየ ኢሳይያስ ይህን አለ፤ ስለ እርሱም ተናገረ» (ዮሐ. 12፡41) ብሏል። መቼም ኢሳይያስ ክብሩን ያየው ካንቀላፋ በኋላ ሳይሆን በነቢይነት እገልግሎቱ መጀመሪያ አካባቢ (በዐጼ ሥጋ ሳለ) መሆኑ ይታወቃል (ኢሳ. 6፡1-10)። በሰዓም እንኒ ስለ ጌታ በሩቁ አይቶ ትንቢት መናገሩ በኦሪት ዘጉልቀ. 24-17 ላይ ተመዝግቧል። አብርሃምም የእግዚአብሔር ሕዝብ አባት ብቻ ሳይሆን ነቢይም በመሆኑ (ዘፍ. 20-7) የጌታን ቀን እንደዚሁ ከሩቁ አይቶ ሐሣብ ተደረገ። የቃሉ ትርጉም ከዚህ ጋር የሚያያዝ ሆኖ ሳለ አብርሃም በዐጼ ነፍስ እያለ የጌታን መወለድ ዐወቀ የሚል ፍቺን መስጠት መተርጎም ሳይሆን ያልተጻፈን ማንበብ ነው።

● «ነቢዩ ኤልሳዕ የተሰወረውን ሁሉ ያውቅ እንደ ነበር አሕዛብ ሳይቀሩ መስክረውለታል። (2ነገ. 6፡12)» ስለ ተባለው፡-

በሁለተኛ ነገሥት ምዕራፍ 6 ከቀጥር 8 ጀምሮ ያለውን ስናነብ የሶርያ ንጉሥ ከእስራኤል ንጉሥ ጋር ጦርነት ለመግጠም ዐስቦ ከባሪያዎቹ ጋር በመመካከር ሽምቆ እስራኤልን ለመምታት ያቅዳል። ይሁን እንጂ የመክረው ምክር ወደ እስራኤል ንጉሥ እየደረሰ እስራኤላውያን በወጥመዱ ውስጥ ሳይገቡ ይቀራሉ። በዚህ ጊዜ ንጉሡ ከእርሱ ወገኖች መካከል ከእስራኤል ንጉሥ ጋር የተወዳጀ ሰው ሊኖር እንደሚችል በመጠርጠር ባሪያዎቹን ይጠይቃል። ከባሪያዎቹ መካከል አንዱ «ጌታዬ ሆይ እንዲህ እኮ አይደለም፤ ነገር ግን በእልፍኝ ውስጥ ሆነህ የምትናገረውን በእስራኤል ዘንድ ያለ ነቢይ ኤልሳዕ ለእስራኤል ንጉሥ ይነገረዋል አለ» (ቀ. 12)።

ዲ/ን ዳንኤል ክብረት ኤልሳዕ የተሰወረውን ሁሉ የሚያውቅ መሆኑን አሕዛብ እንኳ መስክረውለታል በማለት ያዳነቁትም ይህን ነው። እንደ ሌሎቹ የእግዚአብሔር ሰዎች ሁሉ ነቢዩ ኤልሳዕም በአገልግሎት ዘመኑ አንዳንድ የተሰወሩ ምስጢራትን ገልጿል፤ ዐውቋልም። ለምሳሌ፡- አገልጋዩ ገያዝ ተደብቆ የሠራውንና ለመሸፈን የሞከረውን ምስጢር በስፍራው ተገኝቶ በዐይኑ ሳይይና ከሌሎች ሰዎች ሳይሰማ በራሱ ዐውቆ ነበር (2ነገ. 5፡20-27)። ይሁን እንጂ በዚህ መነሻነት ኤልሳዕ «የተሰወረውን ሁሉ» የሚያውቅ ነበር ብሎ መደምደም እርሱን ከዕሩቅ ብእሲነት (ሰው ብቻ ከመሆን) ወደ አምላክነት ደረጃ ከፍ ማድረግ ይሆናል። ጸሐፊው እንዲያ ቢለለትም ኤልሳዕ ግን የተሰወረውን ሁሉ እንዳላወቀና እግዚአብሔር ሳይገልግለት የቀረው ምስጢር እንደ ነበረ የመስክረበት ጊዜ አለ። ሱነማይቱ ሴት ልጅ ሞቶባት መፍትሒ ፍለጋ ወደ ኤልሳዕ በመጣች ጊዜ እርሱ በምን ምክንያት ዐዝና እንደ መጣች አላወቀም ነበር። ይህን ሲመሰክርም «እግዚአብሔርም ያንን ከእኔ ሰውሮታል፤ አልነገረኝምም አለ» (2ነገ. 4፡27)። ከዚህም የኤልሳዕ ምስክርነት፡-

— ኤልሳዕ የተሰወሩ ነገሮችን ሊያውቅ የቻለው በራሱ ብቃት ሳይሆን እግዚአብሔር ስለ ገለጠለት መሆኑን፤
— እግዚአብሔር እንደዚህ ያሉ ከሰው የራቁና የተሰወሩ ምስጢሮችን ሁል ጊዜ ሳይገልግል እንደሚችል እና

— እንዲህ ያለው ዕውቀትና መገለጥ ከእግዚአብሔር ለእንድ የተወሰነ ዐላማ የሚሰጥ ጸጋ እንጂ ቅዱሳን በውስጣቸው ይዘውት የሚታወቁበትና እንዳሻቸው የሚጠቀሙበት መያ አለመሆኑን እንገነዘባለን።

● «ሐዋርያው ጴጥሮስ ሐናንያ እና ሰጴራ የሠሩትን ምስጢራዊ ሄራ ዐውቆ ገልጠባቸዋል (ዮሐዋ. 5፡3-9)» ስለ ተባለው፡-

የመጀመሪያዋ ቤተ ክርስቲያን አባላት የነበሩት ባልና ሚስቱ ሐናንያና ሰጴራ መሪታቸውን ሸጡ። ብቻቸውን ከተመካከሩ በኋላ ካገኙት ገንዘብ ላይ እኩሌታውን ለራሳቸው አስቀርተው እኩሌታውን ሐናንያ አምጥቶ ለሐዋርያት አስረከበ። የባልና ሚስቱ ምስጢራዊ ምክር ሲመክር ጴጥሮስ በስፍራው አልነበረም፤ ወይም ከሌላ ወገን ስለ ጉዳዩ አልሰማም። ነገር ግን ያደረጉትን ዐውቆ ሐናንያን በወቀሠው ጊዜ ሐናንያ መንፈስ ቅዱስን በማታለሉና እግዚአብሔርን በመዋሸቱ ተቀሠፈ። ሚስቲቱም መጥታ የሸጡበትን ዋጋ ስትጠየቅ በመዋሸቷ ምክንያት የባሏ ተመሳሳይ ዕጣ ደረሰባት (ዮሐዋ. 5፡1-11)።

በዚህ ክፍል ሐዋርያው ጴጥሮስ የተደበቀውን ምስጢር ሲገልጥ እናነባለን። ይህ ማለት ግን ጴጥሮስ ሁል ጊዜ በዐጼ ሥጋም ይሁን በዐጼ ነፍስ የተሰወረውን ሁሉ ይገልጻል፤ አንዳች የሚሰወረውም ነገር የለም ማለት እንዳልሆነ መረዳት ያስፈልጋል። የሐናንያና የሰጴራን ምስጢር ያወቀው ጴጥሮስ የመቶ አለቃ የነበረው ቆርኔሌዎስና ቤተ ሰቡ የሚድኑበትን ወንጌል እንዲሰብካቸው ሲላክ አስቀድሞ አሕዛብን እንዳይጸዩ በራእይ ተረድቶ የነበረ ቢሆንም የራእዩ ምስጢር ግልጽ ስላልሆነለት ስላየው ራእይ ፍቺ «ምን ይሆን?» ብሎ ያወጣና ያወርድ ነበር። ፍቺውን የተረዳውም መልእክተኞቹ በመጡ ጊዜ ሲሆን የተጠራበትን ርገጠኛውን ነገር ግን ገና አላወቀም ነበር። ስለዚህ ወደ ቆርኔሌዎስ በመጣ ጊዜ «አሁንም በምን ምክንያት አስመጣችሁኝ? ብዬ እጠይቃችኋለሁ» በማለት ስለ መጣበት ጉዳይ እንዲነገረው ማብራሪያ ጠየቀ።

እስካሁን እንደ ተመለከትናቸው እንደ ሌሎቹ ሁሉ ጴጥሮስም ሰው ብቻ ነውና ሁሉን ሊያውቅ አይችልም፤ ሁሉን እንዲያውቅም አይጠበቅበትም። ስለዚህ የተገለጠለትን ዐውቆ የእግዚአብሔርን

ሐሳብ ይፈጽማል፤ ያላወቀውንና ያልተገለጠለትን ደግሞ ከእግዚአብሔርም ሆነ ከሰው ጠይቆ ይረዳል።

● «መላእክት እኛ መጸለያችንን ስለሚያውቁ ጸሎታችንን ያሳርጉልናል» ስለ ተባለውና «ሌላም መልእክ መጣና የወርቅ ጥና ይዞ በመሠዊያው አጠገብ ቆመ። በዙፋኑም ፊት ባለው በወርቅ መሠዊያ ላይ ለቅዱሳን ሁሉ ጸሎት እንዲጨምረው ብዙ ዕጣን ተሰጠው። የዕጣኑም ጢስ ከቅዱሳን ጸሎት ጋር ከመልእክት እጅ በእግዚአብሔር ፊት ወጣ» (ራእ. 8:3-4) ተብሎ ስለ ቀረበው ማስረጃ፡-

ይህ ማስረጃ ደግሞ የቅዱሳን መላእክትን «ሁሉን ዐዋቂነት» ያስረዳል የተባለ ነው። በተጨማሪም ለቅዱሳን መላእክት የጸሎት አሳራጊነትን ተግባር ይደርብላቸዋል።

ቅዱሳን መላእክት ረቂቃን መናፍስት ይሁኑ እንጂ ፍጡራን በመሆናቸው እንደ አምላክ በሁሉ ቦታ የሚገኙና ሁሉን ነገር የሚያውቁ አለመሆናቸውን ከላይ ተመልክተናል። የቅዱሳን መላእክት ተግባር ጸሎት ማሳረግ ስለ መሆኑ አፍ ሞልቶ የሚያናግር መጽሐፍ ቅዱሳዊ ማስረጃ የለም። ማስረጃ ተብሎ የቀረበው የዮሐንስ ራእይ ወደ ፊት ስለሚሆነው የተነገረ ትንቢትና የተገለጠ ራእይ እንደ መሆኑ እያንዳንዱን ገለጻና መልእክት ቃል በቃል ለእኛ በሚሰማው መንገድ መተርጎም አስቸጋሪ ነው። «ይህን በመጀመሪያ ዕውቁ፤ በመጽሐፍ ያለውን ትንቢት ሁሉ ማንም ለገዛ ራሱ ሊተረጎም አልተፈቀደም። ትንቢት ከቶ በሰው ፈቃድ አልመጣምና» (2ጴጥ. 1:20-21)።

ይህን የራእዩ ዮሐንስ ክፍል በመሰለን ወይም ለአስተምህሮአችን በሚሰማው መንገድ ለመተርጎም ከመነሣት ይልቅ ከሌሎች ተዛማጅ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ጋር ሐሳቡን ለማዛመድ መሞከር ወደ እውነት ሊያመጣን እንደሚችል ግን ይታመናል። መጽሐፍ ቅዱስ ዕጣንና ጸሎትን በንጽጽር ማቅረቡ ወይም በብሉይ ኪዳን የዕጣን ማረጋገጥ (የተወደደ መሥዋዕት ሆኖ ቅድመ እግዚአብሔር መድረስ) ለጸሎት ማረጋገጥ ማሳያ ሆኖ መቅረቡ የተለመደ ነው። ለምሳሌ፡- በመዝሙረ ዳዊት «ተወከፈኒ ጸሎትዬ ከመ ዕጣን በቅድሜ ከ፤ - ጸሎቴን በፊትህ እንደ ዕጣን ተቀበልልኝ» (141:2) ተብሏል። በራእዩ ዮሐንስ ምዕራፍ 5 ቍጥር 8 ላይ ደግሞ «ከያ አራቱ ሽማግሌዎች በበጉ ፊት ወደቁ፤ እያንዳንዳቸውም በገናንና

የቅዱሳን ጸሎት የሆነ ዕጣን የሞላበትን የወርቅ ዕቃ ይዙ» የሚለውም ዕጣንና ጸሎት ተነጻጽረው መቅረባቸውን ያሳያል። እነዚህን ክፍሎች ከራእ. 8:3-4 ጋር አዛምደን ከተመለከትናቸው ደግሞ ዕርገት ዕጣን ዕርገት ጸሎትን እንዲያሳይ ተደርጎ መቅረቡን መገንዘብ አያስቸግርም። የዕጣኑ ጢስ ከቅዱሳን ጸሎት ጋር ከመልእክት እጅ በእግዚአብሔር ፊት ወጥቷል። በዐይን ሊታይ የሚችለው የዕጣን ጢስ «በለለል» እያለ ወደ ላይ መውጣቱ በዐይን ሊታይ የማይችለውን የቅዱሳንን ጸሎት ወደ እግዚአብሔር ማረጋገጥ ምስል ከሣች በሆነ ዘይቤ እንደሚገልጸው ይታያል።

በርግጥ ይህን የትንቢት ክፍል ርግጠኛ ሆኖ መተርጎም አዳጋች ነው። ይሁን እንጂ በራእዩ የተገለጸው ትእይንት የተከናወነበትን ስፍራና ከቅዱሳን ጸሎት ጋር ከመልእክት እጅ የወጣው ዕጣን የመነሻና የመድረሻ ቦታዎቹን የትነት ከቃሉ አገባብ (ሰዋስው) መረዳት ይቻላል። በዚህ አቅጣጫ ለመተርጎም ከሞከርን መላእክት ከምድር ወደ ሰማይ «ጸሎት አሳራጊ» ናቸው የሚለው አስተሳሰብ በጥያቄ ውስጥ መግባቱ አይቀርም።

ራእዩ ዮሐንስ ምዕራፍ 8 ከቍጥር 1-5 እንደሚናገረው ሰዓተኛው ማኅተም በተፈታ ጊዜ ግማሽ ሰዓት ያህል በሰማይ ዝምታ ሆኖ ነበር። የዕጣኑ ጢስ ከቅዱሳን ጸሎት ጋር በእግዚአብሔር ፊት ከእጁ የወጣው መልእክ በመሠዊያው አጠገብ ቆሟል። «በዙፋኑ ፊት ባለው የወርቅ መሠዊያ ላይ ከቅዱሳን ጸሎት ሁሉ ጋር እንዲያቀርበው ብዙ ዕጣን» (ቍ. 3 ዐ.መ.ት.) የተሰጠው መሆኑም ተጠቅሷል። ከዚህ በኋላ ነው የዕጣኑ ጢስ ከቅዱሳን ጸሎት ጋር ከእጁ በእግዚአብሔር ፊት ወጣ የተባለው። ከዚያም የመሠዊያውን እሳት ከሞላበት በኋላ ጥናውን ወደ ምድር ጣለው። ይህ ሁሉ የሆነው በሰማይ እንደ ሆነ፡-

- በዚህ ራእይ ጅማራ ላይ በሰማይ ዝምታ ሆነ መባሉ፤
- የወርቅ መሠዊያው የታየው በዙፋኑ ፊት መሆኑ (የእግዚአብሔር ዙፋን በሰማይ መሆኑን ልብ ይሏል፤ መዝ. 103:19፤ ኢሳ. 66:1)
- የመሠዊያውን እሳት የሞላበትን ጥና ወደ ምድር መጣሉ

የራእዩ ትእይንት የተከናወነበት ስፍራ ምድር ሳይሆን ሰማይ እንደ ነበረ በርግጠኝነት መናገር ይቻላል። በራእዩ ውስጥ እንደሚስተዋለው መልእክት

ከቅዱሳን ጸሎት ጋር እንዲያቀርበው ብዙ ዕጣን ተሰጥቶት ከእጁ በእግዚአብሔር ፊት መውጣቱ፤ በዚያ ራእይ የተገለጠና ወደ ፊት የሚፈጸምን ትንቢት የሚያሳይ እንጂ መላእክት ከምድር ወደ ሰማይ የቅዱሳንን ጸሎት የማሳረግ ተልእኮ እንደ ተሰጣቸው የሚያመለክት አይደለም።

የተጠቀሰው መልእክት የቅዱሳንን ጸሎት ከምድር ወደ ሰማይ አሳረገ የሚል ንባብ በጥቅሱ ውስጥ ፈጽሞ የለም። ታዲያ አንድ ቃል ያለንባቡ እንዴት ሊተረጎም ይችላል? በንባቡ ውስጥ ጸሎትን ከምድር ወደ ሰማይ የማሳረግን ጉዳይ የሚጠቁም ፍንጭ ሳይኖርስ መላእክት የቅዱሳንን ጸሎት ያሳርጋሉ፤ ይህን የሚያደርጉትም እኛ በምድር ሆነን መጸለያችንን ስለሚያውቁ ነው ብሎ ይህን ልቦለድ ትምህርት መጽሐፍ ቅዱሳዊ አስመስሎ ማቅረብ ምን ይባላል? ይህ የእግዚአብሔርን ቃል ከማመንና ከመታዘዝ ይልቅ የራስን ኢመጽሐፍ ቅዱሳዊ አስተምህሮ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ለማስመሰል የሚደረግ ጥረት አይደለም?

የክርስቲያኖች ጸሎት ቅድመ እግዚአብሔር የሚያርገው በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም እንጂ በፍጡር መልእክተኛ አይደለም። ጌታችን ያዘዘው በስሙ እንድንጸለይ ነው (ዮሐ. 14:13፤ 16:23-24:26)። ሐዋርያትም በስሙ ስርየተ ኀጢአትን የመቀበልን፤ ወደ እግዚአብሔር የመቅረብንና የመጸለይን ትክክለኛነት አስተምረዋል (ዮሐ. 4:12፤ 10:43፤ ፊል. 2:9-11፤ ቁላ. 3:17፤ 1ዮሐ. 2:12)። ይህም ስሙ ምዕራግ ጸሎት (ጸሎት የሚያርግበት መንገድ) መሆኑን ያመለክታል። የቤተ ክርስቲያን አባቶችም ስሙን ምዕራግ ጸሎት አድርገው መጠቀማቸውን በጽሑፍ ከተወልደን ጸሎቶቻቸው እንረዳለን። ሊጠን፤ መስተብቁዕ፤ ዘይነግሥና የመሳሰሉት የአባቶች ጸሎቶች በጌታችን በኢየሱስ ስም ተማሳዕኖ በማቅረብ የሚደመደሙ ናቸው።

ከላይ መላእክትን ጸሎት አሳራጊ አስመስሎ የቀረበው አመለካከት ይህን እውነት የሚያሳብልና የጌታችንን የስሙን ምዕራግ ጸሎትነት በመላእክት ጸሎት አሳራጊነት የሚተካ የስሐተት ትምህርት ነው።

ቅዱሳን መላእክት የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለመፈጸም የተለያዩ ተልእኮዎች ተሰጥተዋቸዋል። የታወቁትና በመጽሐፍ ቅዱስ የተገለጡት ተልእኮዎቻቸው በእግዚአብሔር ፊት ቆመው ለጌትነቱ

መገዛትና እርሱን ማምለክ (ዕብ. 1:6፤ ራእ. 5:9-14)፤ እንዲሁም የእግዚአብሔርን ሕዝብ (ቅዱሳንን) ማገዝና ማገልገል (ዘፍ. 19 + 11፤ መዝ. 91:11፤ ዳን. 3:28፤ 6:22፤ የሐዋ. 5:19፤ 12:6-7፤ ዕብ. 1:4) ናቸው። ከእነዚህና ከመሳሰሉት ተልእኮዎች በቀር ጸሎት የማሳረግ ተልእኮ ለመላእክት ስለ መስጠቱ የእግዚአብሔር ቃል የሚናገረው የለም። ምናልባትም ይህ አመለካከት ከቁላስይስ ቤተ ክርስቲያን በበር እንዲወጣና እንዲወገድ ሐዋርያዊ መልእክት የተላበሰበትን ሕርመተ መላእክት (መላእክትን የማምለክ ልምምድ) (ቁላ. 2:18) በስርቆሽ በር ወደ ቤተ ክርስቲያን ዳግም ለማስገባት የተፈጠረ መላ ይመስላል።

ማጠቃለያ

እስካሁን የተመለከትናቸውና በተሳሳተ መንገድ ለቅዱሳን ሰዎችና መላእክት የተሰጣቸው የሁሉን ዐዋቂነት ስፍራ የአምላክ የብቻው ገንዘብ እንጂ የቅዱሳን ሰዎችም ሆነ የመላእክት ገንዘብ አይደለም። ቅዱሳት መጻሕፍት ስለ እግዚአብሔር ዕውቀት ሲናገሩ እርሱን የሚመስል እንደሌለ በማረጋገጥ ነው።

— «አቤቱ አንተ እነሆ የቀድሞውንና የኋላውን ዐወቅህ፤ ... ዕውቀትህ ከእኔ ይልቅ ተደነቀች፤ በረታች ወደ እርስዋም ለመድረስ አልችልም» (መዝ. 139:5-6)።

— «እነሆ የቀድሞው ነገር ተፈጸመ፤ ዐዲስ ነገርንም እናገራለሁ፤ አስቀድሞም ሳይበቅል እርሱን አስታውቃችኋለሁ» (ኢሳ. 42 9)።

— «እንደ እኔ ያለ ማነው? ይነግሩ ይጥሩ፤ ይናገርም፤ ... የሚመጣውም

ነገር ሳይደርስ ይንገሩኝ» (ኢሳ. 44 7)።

— «በመጀመሪያ መጨረሻውን ከጥንትም ያልተደረገውን እነግራለሁ፤ ምክሬ ትጻናለች፤ ፈቃዴንም ሁሉ እፈጽማለሁ እላለሁ» (ኢሳ. 46 10)።

— «የእግዚአብሔር ባለጠግነትና ጥበብ ዕውቀቱም እንዴት ጥልቅ ነው? ፍርዱ እንዴት የማይመረመር ነው፤ ለመንገዱም ፍለጋ የለውም።» (ሮሜ 11 33)።

ቅዱሳን ሰዎችና መላእክት ከራሳቸው የሆነ ልዩ ዕውቀት የላቸውም። ከተፈጥሮአቸው ውጪ የሆኑ ነገሮችን እንዳወቁ በመጽሐፍ ቅዱስ ተጽፎ ብናነብ፤ እግዚአብሔር ሊሠራ ላለበው ነገር ገልጦላቸው እንጂ በራሳቸው ሁሉን ዐዋቂ ስለ ሆኑ ወይም ስለ ተደረጉ ያወቁት አይደለም። እንዲህ ካለብንማ ቅዱሳን ሰዎችንና መላእክትን ሁሉን እናውቃለን እንደሚሉ ጠንቁቶችና ሐሰተኞች አማልክት ማድረጋችን ነው።

ከፍ ብሎ በተለይ ከትንቢተ ኢሳይያስ የተጠቀሱት ክፍሎች ራሳቸውን ከእግዚአብሔር ዐዋቂነት ጋር ላነጻጸሩና ላወዳደሩ የተቀረጹ ምስሎችና ጣዖታት ከእግዚአብሔር የተሰጡ ምላሾች ናቸው። ስሙን ለውጠንና መንፈሳዊ አስመስለን ይህን ግብር አሁንም ለቅዱሳን ብንሰጥ እነርሱን ከእግዚአብሔር ጋር ማወዳደር ይሆናል። ይህን ማድረግም አምልኮ ባዕድ ነው።

ቅዱሳን ሰዎች የራሳቸው ብቃት የሌላቸውና ብቃታቸው ሁሉ ከእግዚአብሔር የተገኘ መሆኑን

መጽሐፍ ቅዱስ ይመሰክራል (2ቆሮ. 3:5)። መላእክትንም መናፍስትና የእሳት ነበልባል ያደረጋቸው እግዚአብሔር ነው (ዕብ. 1:7)። ስለዚህ ዐዋቂነትንም ሆነ ሌላውን ማንነት በተመለከተ ፍጥረት የእግዚአብሔር ጥገኛ ነው እንጂ ራሱን የቻለ አለመሆኑን በመገንዘብ፤ ሁሉን ዐዋቂነትን ለእግዚአብሔር ብቻ መስጠት ክርስቲያናዊ እምነት ነው።

ከብሉይ ኪዳን ቅዱሳን አንዱ ነቢዩ ዳንኤል የሰጠውን ምስክርነት ጠቅሰን እናብቃ። ናቡከደነጾር ተኝቶ ያለመውንና ከእንቅልፉ ሲነቃ የጠፋበትን ሕልም ከነፍቺው እንዲያስታውቁት የሕልም ተርጓሚዎችን፤ አስማተኞችን፤ መተኞችንና ከለዳውያንን አስጠርቶ እንዲነግሩት በጠየቀ ጊዜ ማስታወቅ አልቻሉም ነበር። በርግጥም ጥያቄው እስካሁን ያልተጠየቀና በምድር ላይ ያለ ሰው መመለስ የማይችለው እንደ ሆነ ጠቢባት መስክረዋል። ዳንኤልና ጓደኞቹ ግን ሕልሙና ፍቺው እንዲገለጥላቸው ወደ እግዚአብሔር ለመኑ። ምስጢሩም ለዳንኤል ተገለጠለት። ዳንኤልም ወደ ንጉሡ ገብቶ ምድራውያን ጠቢባን የንጉሡን ጥያቄ መመለስ እንደማይችሉ አስረድቶ «ነገር ግን ምስጢርን የሚገልጥ አምላክ በሰማይ አለ» በማለት የእግዚአብሔርን ሁሉን ዐዋቂነት ዐወጀ። ምስጢሩ ስለ ተገለጸለት ስለ ራሱ ሲናገርም «ይህ ምስጢር ለእኔ መገለጡ ፍቺው ለንጉሡ ይታወቅ ዘንድ አንተም የልብህን አሳብ ታውቅ ዘንድ ነው እንጂ በዚህ ዓለም ካሉ ሰዎች ይልቅ በጥበብ ስለ በለጥሁ አይደለም» አለ (ዳን. 2:1-30)።

የፍጥረ መጽሐፍት

አንባቢ

ተሳታፊ

ደንበኛ

ይሁኑ

“እንጸልይ ዘንድ አስተምረን”

በሚል ርእስ በቃል ኪዳን ዘለዓለም ተጽፎ በብርሃነ ሕይወት መጻሕፍት የታተመውን የአዕማድ መጻሕፍት ተከታታይ መጽሐፍ ከዚህኛው የመጽሐፍታችን ዕትም ጀምሮ በተከታታይ እንድናቀርበው ፈቃድ አግኝተናል።

ከቃል ኪዳን

“አቡነ ዘበለማያት” በመባል የሚታወቀው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ያስተማረው ጸሎት ዓለም ዐቀፋዊ የሆነ፤ ከጸሎት ሁሉ ይልቅ የሚዘወተርና የተወደደ ጸሎት ነው። በቤተ ክርስቲያን እንቅስቃሴ ውስጥ በብዙዎች አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ ካህናት የጌታችንን ጸሎት አንድ ጊዜ ወይም ደጋግመው ሳይጸልዩ ቅዱስ አይገቡም፤ ሥርዐተ አምልኪቸውንም አይደረጁም፤ ብዙ ሰዎችም ይህን ጸሎት ሳይጸልዩ ምግብ አይበሉም። ጸሎቱን በቃል ለመያዝ የሚለማመዱ በማንኛውም የዕድሜ ክልል የሚገኙ ጥቂቶች አይደሉም። ሆኖም የጸሎቱን ይዘት በደንብ ያልተረዱ ሰዎችን በነፍስ ወከፍ፤ “የምትጸልየውን ታስተውለዋለህ?” ብለን ብንጠይቃቸው፤ ብዙዎቹ በምድረ በዳ ፊልጶች እንዳገኘው ኢትዮጵያዊ ጃንደረባ፤ “የሚመራኝ ሳይኖር ይህ እንዴት ይቻለኛል?” (ሐ.ሥ. 8:31) ብለው ሳይመልሱልን አይቀሩም።

ይህ መጽሐፍ ለዚህ ጥያቄ ሙሉ መልስ የሚያስገኝ ባይሆንም፤ ለ“አቡነ ዘበለማያት” ትርጉምና አጠቃቀም መሠረታዊ መግቢያና መመሪያ ሆኖ ለአንባቢ እንደሚያገለግል ተስፋ እናደርጋለን። መጽሐፉ አንድ መምህር፤ ከልዩ ልዩ አብያተ ክርስቲያናት የመጡ ተማሪዎችን ሲያስተምሩ በእርሳቸውና በተማሪዎቹ መካከል በሚነሳ ጥያቄና ውይይት አማካይነት ትምህርት የሚሰጥበት መጽሐፍ ነው። የእያንዳንዱ የተማሪ ስም ምሳሌያዊ በመሆኑ፤ ጠባባይና አመለካከቱን ይገልጣል። (ከመጽሐፉ መቅደም የተወሰደ)

ምዕራፍ 1
ትምህርተ ጸሎት
“እንጸልይ ዘንድ አስተምረን”፤
ሉቃስ 11:1።

“እንግዲህ ስለ ነቢያት ስንከታተል የቁየነውን መርሐ ትምህርት ዛሬ ጨርሰናል፤ ለወደፊት ምን ማጥናት ትፈልጋላችሁ? የተለየ ሐሳብ አላችሁ?” በማለት መምህር ወልደ ኢየሱስ ተናገሩ። እርሳቸውና ተማሪዎቻቸው በቤተ ክርስቲያን ግቢ በሚገኝ አንድ ስፍራ ላይ ተሰብስበው ነበር።

ፈሪህ እግዚአብሔር የተባለው ተማሪ፤ “እርስዎ ብዙ ጊዜ ስለ ጸሎት አስፈላጊነት ሲናገሩ ሰምተናል፤ እግዚአብሔርን ማክበርና መውደድ ከፈለጋችሁ ጸልዩ ብለውም መክረውናል። ታዲያ፤ ለምን ስለ ጸሎት አያስተምሩንም?” በማለት ሐሳቡን ለመምህሩ አቀረበላቸው። ጠይቅ የተባለው ሌላ ተማሪ ደግሞ፤ “አዎ፤ ጥሩ ሐሳብ ነው፤ ለረጅም ጊዜ እውነተኛ ጸሎት ምን እንደ ሆነ ለማወቅ ጥያቄ ማቅረብ እፈልግ ነበር” ሲል የጓደኛውን ሐሳብ በመደገፍ ተናገረ።

የሁሉን ተማሪ ሐሳብ ካዳመጡ በኋላ፤ ተማሪዎቹ ሁሉ ስለ ጸሎት ማጥናት እንደ ፈለጉ ተገንዝበው፤ መምህር ወልደ ኢየሱስ በጸሎት መርሐ ትምህርት ላይ ዝግጅት ማድረግ ጀመሩ።

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ ፈሪህ እግዚአብሔር የተናገረው ሐሳብ፤ ከደቀ መዛሙርት መካከል አንዱ ለጌታችን ለኢየሱስ ያቀረበውን ጥያቄ አስታውሰኝ። ትዝ ይላችሁ እንደ ሆነ...

ቸኩል፤ አዎ፤ ሐሳቡ የሚገኘው በወንጌል ውስጥ ነው፤ ይኸው! አግኝቼዋለሁ። እርሱም በሉቃስ 11 ከፋጥር 1 ጀምሮ እንዲህ ይላል፤ “እርሱም በአንድ ስፍራ ይጸልይ ነበር፤ በጨረሰም ጊዜ ከደቀ መዛሙርቱ አንዱ፤ ጌታ ሆይ፤ የሐንስ ደቀ መዛሙርቱን እንዳስተማረ እንጸልይ ዘንድ አስተምረን አለው።”

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ ትክክል ነው፤ ነገር ግን ከመጠን በላይ ቸኩልህ! እኔ ንግግሬን እስከምጨርስ፤

ተማሪዎችም ሁሉ የተናገርኸው ሐሳብ የሚገኝበትን ቦታ እስከሚያወጡ ድረስ ብትታገሥ መልካም ነበር። ተማሪዎች! ደቀ መዝሙሩ ላቀረበው ልመና ጌታችን ምን ዐይነት መልስ እንደ ሰጠ ይታያችኋል?

ተስፋ፤ መልሱ ይኸው፤ በፋ.2 ላይ ተጽፏል፤ “አላቸውም፤ ስትጸልዩ እንዲህ በሉ” የሚለው መልስ ሲሰጠው፤ የዚያ ደቀ መዝሙር ልብ በተስፋና በደስታ ተሞልቷል ብዬ እገምታለሁ።

ሥርዐት፤ ጌታችን ግን መልሱን ሲሰጥ፤ “አቡነ ዘበለማያት” በመባል የምናውቀውን ጸሎት ለደቀ መዛሙርቱ ያስተማራቸው በሚገባ በማብራራት ነው። ሁላችንም ይህንን ጸሎት በቃላችን እናውቀዋለን፤ ሌላ ነገር መናገር አያስፈልገንም። በቃ፤ ጤና ይስጥልኝ!

ነጻነት፤ በዚህ ምክንያት ይህን የጌታችንን ጸሎት በእኔ ቤተ ክርስቲያን ፈጽሞ አንጠቀምበትም፤ መሪዎች ከንቱ ድጋም ይሆናል ይላሉና።

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ በእነዚህ ጽንፎች መካከል ሚዛናዊ የሆነ መንገድ አይገኝምን? መርሐ ትምህርታችንን ስንጨርስ ሐሳባችሁን እንደምትለውጡ ተስፋ አደርጋለሁ። በዘጠኝ ሳምንት ውስጥ ጥናታችንን የምንጨርስ አይመስለኝም። ልጆች፤ ልብሳቸው ጠቧቸው ፈጽሞ እስከማይስማማቸው ድረስ ያድጋሉ። በአንጻሩ ምስመናንን ከጌታችን የተሰጠው ጸሎት እስከማይመቻቸው ድረስ በመንፈስ ማደግ አይችሉም። የልጅነትን ነገር እርግፍ አድርገን ትተናል ማለት ብንችል፤ “አቡነ ዘበለማያት” የምንለውን ጸሎት ግን በዚህ ዐይነት መተው አንችልም። እስከ ዕለተ ሞታችን ድረስ ይከተለናል፤ የጥበብና የዕውቀት ሀብት የተሰወረበት፤ መጨረሻ እንደሌለው ማዕድን ነውና። ጥናታችንን እስከምንጨርስ ድረስ የምሰጣችሁ ሐሳብ ሁሉ ግልጽ እንደሚሆንላችሁ አምናለሁ። አሁን አንድ ነገር ለእኔ ግልጽ ሆነልኝ፤ ይኸውም፤ የጌታችንን ጸሎት በዝርዝር ለመመርመር ከመጀመራችን በፊት፤ ስለ ጸሎት ጠቅላላ መግለጫ መስጠት አስፈላጊ መሆኑ ነው። ይህን መግለጫ የምሰጣችሁ፤ ከእናንተ ጋር አብሬ የጌታችንን ጠቅላላ የጸሎት ዐውድ በመመልከት ነው። በዐዲስ

ኪዳን ውስጥ የጌታችን ጸሎት ሁለት ቦታ ላይ ተጽፎ እንደሚገኝ ሳታውቁ አትቀሩም፤ ተማሪ ቸኩል ቀደም ሲል እንዳሳለበን ይህን ጸሎት በሉቃስ 11 ተጽፎ እናገኘዋለን፤ በተጨማሪ ማቴዎስ 6 ላይ ተጽፏል። እንግዲህ በሚመጣው ሳምንት ከመሰበሰባችን በፊት ሉቃስ 11፡1-13ን እና ማቴዎስ 6፡1-15ን ልብ አድርጋችሁ እንድታነቡ እፈልጋለሁ። በሁለቱ አንቀጾች መካከል ምን ዓይነት ልዩነት እንደሚታይ ማወቅ እወዳለሁ። በተጨማሪም በጥናቱ በሚገኘው ዕውቀት እንዳትታበዩ፤ ተግባራዊ መልመጃ እነሆ። በዚህ ሳምንት፤ የጌታችንን ጸሎት ስትጸልዩ ስንት ደቂቃ እንደሚፈጅባችሁ አይታችሁ ትናገራላችሁ። ይህን ሁሉ ብታደርጉ ለውይይታችን ጥሩ መሠረት ይሆናል። በሉ ደኅና ዕደሩ!

ከአንድ ሳምንት በኋላ የመምህር ወልደ ኢየሱስ ተማሪዎች መጽሐፍ ቅዱሳቸውንና ደብተራቸውን ይዘው ጥናታቸውን ለመቀጠል በጉጉት ወደ መምህራቸው መጡ።

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ እሺ፤ ባለፈው ሳምንት ለተነጋገርንበት ጥያቄ መልስ አዘጋጅታችሁ እንደ መጣችሁ ተስፋ አደርጋለሁ። የጌታችን ጸሎት ተጽፎ በሚገኝባቸው ስፍራዎች፤ ማለት በሉቃስ 11 እና በማቴዎስ 6 መካከል ምን ዓይነት ልዩነት አግኝታችኋል?

ቸኩል፤ እኔ ወዲያው አንድ ነገር ተረድቼአለሁ፤ ይኸውም ባለፈው ሳምንት በሉቃስ ወንጌል የጠቀሰሁት አንቀጽ ጌታችን ጸሎቱን ያስተማረው እርሱ ራሱ ከጸለየ በኋላ መሆኑን ሲያሳየን በማቴዎስ ወንጌል ደግሞ ጌታችን በተራራ ላይ ተቀምጦ በሰብክቱ ውስጥ ጸሎቱን ሲያስተምር እንመለከታለን።

ሥርዐት፤ ታዲያ ሁለቱም ልክ መሆን ይችላሉ?

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ የእግዚአብሔር ቃል ሁሉ ከአንዱ አምላክ አፍ እንደ ወጣ ማስታወስ ይኖርብናል፤ ቃሉ ራሱን አይቃረንም። ስለዚህ ጸሎቱ ሁለት ጊዜ ተጽፎ መገኘቱ ምን ሌላ ትርጉም ሊኖረው ይችላል?

አስተዋይ፤ ጌታችን ጸሎቱን ያስተማረው ቢያንስ በተለያዩ ሁለት ጊዜያት ነው አከ! እርሱ በየጊዜው የተለያየ ትምህርት ለማስተማር ጸሎቱን ተጠቅሞበት ይሆን?

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ ጥሩ ታስተውላለህ፤ ለአንተ ጥያቄ በምንሰጠው መልስ ውስጥ ስለ ጌታችን ጸሎት አጠቃቀም ፍንጭ ልናገኝ

እንችላለን። እስቲ ሐሳብህን ለማብራራት እንሞክር! በመጀመሪያ ወደ ሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ 11 እንመለስ፤ ጌታችን ጸሎቱን ካስተማረ በኋላ የሚናገረው ስለ ምንድን ነው?

እምነት፤ የሚናገረው በእኩለ ሌሊት ተቸግሮ ወደ ወዳጁ ስለሚሄደው ሰው ነው።

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ እሺ ምሳሌውን አንበቢልኝ!

እምነት፤ “እንዲህም አላቸው፡- ከእናንተ ማናቸውም ወዳጅ ያለው በእኩለ ሌሊት ወደ እርሱ ሄደ፡- ወዳጄ ሆይ ሦስት እንጀራ አበድረኝ፤ አንድ ወዳጄ ከመንገድ ወደ እኔ መጥቶ የማቀርብለት የለኝምና ይላል? ያም ከውስጥ መልሱ፡- አታድክመኝ አሁን ደጃ ተቁልፏል፤ ልጆቼም ከእኔ ጋር በዐልጋ ላይ አሉ፤ ተነሥቼ ልሰጥህ አልችልም ይላል? እላችኋለሁ ወዳጄ ስለ ሆነ ተነሥቶ ባይሰጠው እንኳ ስለ ንዝነዛው ተነሥቶ የሚፈልገውን ሁሉ ይሰጠዋል።”

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ ለጊዜው እስከዚህ ድረስ ይበቃል። ጌታችን በዚያ ወቅት ይህን ምሳሌ ለምን ተናገረ ብላችሁ ከጠየቃችሁ የወንጌል ጸሐፊዎች በኢየሱስ የተሰጠውን ትምህርት ዐልፎ ዐልፎ ፍሬ ነገሩን በዐጭሩ እንዳቀረቡ እንጂ ሁሉን ዘርዘረው እንዳልጻፉ ማስተዋል አለባችሁ። ጌታ ስላስተማረው ጸሎት በደቀ መዛሙርት መካከል አንዳንድ ጥያቄዎች ሳይሰነዙሩ አልቀሩም፡-

ዐይን አፋር፤ ለምሳሌ ስንጸልይ እግዚአብሔር ጸሎታችንን እንደሚሰማ ልናውቅ እንችላለን? የሚለው ጥያቄ ሳይቀርብ እንዳልቀረ እንሞታለሁ።

ጽናት፤ የጸሎታችንን መልስ ወዲያው ካላገኘን እግዚአብሔር አልሰማንም? ጸሎታችንን ደስ አላሰኘውም? የሚሉት ሌሎች ጥያቄዎች ናቸው።

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ የደቀ መዛሙርቱን ጥርጣሬ በደንብ ተረድታችሁታል። እንግዲህ ጌታችን በዚያ ዕለት ጸሎቱን ሲያስተምር ለደቀ መዛሙርቱ ምን ሊያስረዳቸው የፈለገ ይመስላችኋል?

ተስፋ፤ በምድር የሚኖራችሁ ወዳጅ የእናንተን ልመና ከሰማ በሰማይ የሚኖራችሁ ታላቅና የሚበልጥ ወዳጃችሁ ጸሎታችሁን እንዴት አይሰማም የሚለውን ጠቃሚ ሐሳብ ሊያስገነዝብ የወደደ ይመስለኛል።

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ ጥሩ ተናግረሃል፤ አሁን ደግሞ ቍጥር 9ን እስቲ እንመልከት፤ ምን ይላል?

ንቁነሽ፤ “እኔም እላችኋለሁ ለምኑ ይሰጣችሁማል፤ ፈልጉ ታገኙማላችሁ፤ መዝጊያን አንኳኩ ይከፈትላችሁማል።”

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ ከዚህ ጥቅስ አንዳንድ ነገሮችን ለማተት እንሞክራለን፤ ጥቅሱ “እኔም” በሚለው ቃል ይጀምራል። “ም” የሚለው የመስተፃምር ፊደል ለሚቀጥለው ምክር ምክንያት ይሰጣል፤ “ስለዚህ” በሚለው ቃል መተርጎም እንችላለን። እግዚአብሔር የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ተከታዮች “ወዳጅ” ስለ ሆነ ልመናው ከንቱ አይደለም። ሌላም ነገር አለ፡- በአማርኛ “ለምኑ... ፈልጉ... አንኳኩ” ተብለው የተተረጎሙ ግሶች በመጀመሪያው የግሪክ ቋንቋ ድርጊቱ የተደገመ መሆኑን ያመለክታሉ፤ ይኸውም፤ “ደጋግማችሁ ለምኑ... ደጋግማችሁ ፈልጉ... ደጋግማችሁ አንኳኩ” ማለት ነው።

ቸኩል፤ እግዚአብሔር ጸሎታችንን ወዲያው ስለሚቀበል ለምን ወዲያው መልስ አይሰጥም? ጥሩ ወዳጄ ለንደኛው ወዲያው የሚያስፈልገውን አይሰጠውምን? ፈቃደኛ የማይሆነው በምን ምክንያት ነው?

እውነት፤ መዘግየቱ የሚያሳየን የጸሎት አቅራቢውን እውነተኛ ፍላጎት እንጂ እግዚአብሔር ፈቃደኛ ያለመሆኑን አይመስለንም።

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ መልካም፤ አሁን አንድ ተጨማሪ ነገር ልብ እንድትሉ ያስፈልጋል። ጌታችን ስለ ሦስት ድርጊቶች ይናገራል፤ እነርሱም፡ መለመን መፈለግና ማንኳኳት ናቸው። መለመን ሰው አንድን ነገር ለማግኘት የሚመኝ ስለ መሆኑ ሐሳቡን ለመግለጥ ፈቃደኛ እንደ ሆነ ያሳያል። መፈለግ ግን የበለጠ ጥረትን ይጠይቃል። መዝጊያን ማንኳኳት የተወሰነ ዓላማ መኖሩን ያሳያል።

የሚያስገርመው ሰው በዚህ ዐይነት መንፈስ በጸሎት ወደ እርሱ ሲቀርብ እግዚአብሔር ደስ የሚለው መሆኑ ነው። በምሳሌው ምን ተብሎ ተነግሯል? “እሳችኋለሁ ወዳጁ ስለ ሆነ ተነሥቶ ባይሰጠው እንኳ ስለ ንዝነዛው ተነሥቶ የሚፈልገውን ሁሉይሰጠዋል። የጸሎት አቅራቢው እምነት በዚህ ዐይነት እያደገ ይሄዳል፤ እምነቱም እግዚአብሔርን ደስ ያስኘዋል።

እምነት፤ እርስዎ የተናገሩት በዕብራውያን 11፡6 ላይ “ያለ እምነት (እግዚአብሔርን) ደስ ማለት አይቻልም፤ ወደ እግዚአብሔር የሚደርስ እግዚአብሔር እንዳለ ለሚፈልጉትም ዋጋ እንዲሰጥ ያምን ዘንድ ያስፈልገዋልና” ተብሎ ስለ ተጻፈው ቃል ያስታውሰናል።

መምህር ወ/ሊዮሱስ፤ ጥቅሱ በእውነቱ ለውይይታችን ተስማሚ የሆነ ጥቅስ ነው፤ ጌታችንም “የሚለምን ሁሉ ይቀበላልና የሚፈልገውን ያገኛል መዝጊያውንም ለሚያንኳኳው ይከፈትለታል” በማለት ሐሳቡ በዕብራውያን ከተገለጠው መንፈሳዊ ሐቅ ጋር እንደሚስማማ ያሳያል። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱን ስለ ጸሎት ሲያስተምራቸው ከፍተኛ ትኩረት ያደረገው መጸለይ በሚገባቸው ጸሎት ምንነት ላይ ብቻ ሳይሆን ወደ ሰማያዊ አባታቸው በሚቀርቡበት ትክክለኛ መንገድ ላይም ጭምር ነው። ይህ ሐሳብ ግን ወደሚቀጥለው ፍሬ ሐሳብ ይመራናል፤ ይኸውም በሰማይ የሚኖረው አምላክ ወዳጆችን ብቻ ሳይሆን ሰማያዊ አባታችን ወደ መሆኑ ነው።

ተስፋ፣ ከወዳጅነት ይልቅ ለልመና የበለጠ ተስፋ የሚሰጥ መሠረት አለ ማለትዎ ነው?

መምህር ወ/ሊዮሱስ፤ አዎ ማለቱ ነው፤ ይኸውም አባትነት ነው። “ስንጸልይ እግዚአብሔር ሁልጊዜ መልካምን ነገር እንደሚሰጠን ርግጠኞች መሆን እንችላለን?” የሚለው ሌላ ጥያቄ በደቀ መዛሙርቱ መካከል ሳይሰነዘር አልቀረም። “ከእናንተ መካከል አባት ሆኖ ሳለ ልጁ ዓሣ ቢለምነው እባብ የሚሰጠው ይኖራልን? ወይስ ዕንቁላል ቢለምነው ጌንጥ ይሰጠዋል?” (ቁ. 11-12 አ.መ.ት.) በማለት ኢየሱስ ለሚጠራጠሩ ተከታዮቹ የእግዚአብሔርን ቸርነት አረጋገጠ። በሰማይ የሚገኝላችሁ አምላካችሁ ወዳጆችሁ ብቻ ሳይሆን አባታችሁም ነው እኮ! ስለዚህ “እናንተ ክፉዎች ሆናችሁ ሳላችሁ ለልጆቻችሁ መልካም

ስጦታን መስጠት ካወቃችሁበት የሰማይ አባታችሁ ታዲያ ለሚለምኑት መንፈስ ቅዱስን እንዴት አብልጦ አይሰጥ!” ቁ. 13 አ.መ.ት.።

ንቁነሽ፤ በማቴዎስ 7፡9-11 ተመሳሳይ የሆነ ሐሳብ ይገኛል፤ ነገር ግን በ“መንፈስ ቅዱስ” ፈንታ “መልካም ስጦታ” ተብሎ ተጽፏል።

መምህር ወ/ሊዮሱስ፤ ከእግዚአብሔር ከተሰጡት መልካም ስጦታዎች ሁሉ የሚበልጠው ስጦታ መንፈስ ቅዱስ አይደለምን? ወደ ማቴዎስ ወንጌል በመሄድሽ ግን ጥሩ አድርገሻል። እንግዲህ አሁን ሁላችን ወደ ማቴዎስ ምዕራፍ 6 እንሂድ! እዚህ ላይ በሉቃስና በማቴዎስ አቀራረብ መካከል ምን ልዩነት አግኝታችኋል?

አበራሽ፤ በሉቃስ ወንጌል ጌታችን ደቀ መዛሙርቱን በትክክል እንዲጸልዩ ያስተማራቸው ሲሆን፤ በማቴዎስ ደግሞ በሐሰት እንዳይጸልዩ ያስጠነቅቃቸዋል።

መምህር ወ/ሊዮሱስ፤ ጥሩ ተረድተሻል፤ ሐሳብሽን ትንሽ እናብራራው! ለጊዜው ስለ ጸሎቱ ይዘት ሳይሆን ስለ ጸሎቱ ዐውድ እየተወያየን እንዳለን እንዳትረሱ እፈልጋለሁ። አስቀድሞ እንደ ተመለከትነው፤ “አቡነ ዘበሰማያት” የምንለውን ጸሎት በማቴዎስ ወንጌል ተጽፎ የምናገኘው፤ ጌታችን በተራራው ስብከት ለደቀ መዛሙርቱ በሰጠው ትምህርት ውስጥ ነው። ጌታችን ከም. 5፡1-16 ድረስ የመንግሥተ ሰማያትን ዜጎች ባሕርያትና በረከት ከገለጠ በኋላ፤ ደቀ መዛሙርቱ የእግዚአብሔርን ሕግ በትክክል እንዲያስተውሉ ከቁጥር 17-48 ድረስ ማብራሪያዎችን ይሰጣል። ቀጥሎም በግል እምነታቸው ከዓለማዊው እንዴት መለየት እንደሚገባቸው ያስረዳቸዋል። ም. 6 ቁ. 13 ተመልከቱ! በዚህ ቁጥር ላይ ምን ተብሎ ተጽፏል?

እውነት፤ “ለዎች እንዲያየላችሁ፤ መልካም ሥራችሁን በፊታቸው ከማድረግ ተጠንቀቁ፤ እንዲህ ካደረጋችሁ ከሰማይ አባታችሁ ዋጋ አታገኙም (አ.መ.ት.)።”

መምህር ወ/ሊዮሱስ፤ እሺ፤ ጥቅሱን ከዘመናዊው ትርጉም ስላነበብሽዎ ደስ ይሰኛል፤ ምክንያቱም እዚህ ላይ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በመጀመሪያ ስለ ሃይማኖት መሠረታዊ የሆነ መንፈሳዊ ሐቅን መስጠቱ በዚህ ትርጉም ግልጽ ስለ ሆነ ነው። የድሮው አማርኛ ትርጉም “ምጽዋታችሁ” በማለት፤ በቀጥታ ወደ አንድ የተወሰነ መደምደሚያ ይገሠግሳል። የጌታችን

ፍላጎት፤ ደቀ መዛሙርቱ በቁ. 1 ያቀረበውን መንፈሳዊ ሐቅ ምጽዋት በመስጠት፤ በመጸለይና በመጸም በሥራ ላይ እንዲያውሉት ነው። የዛሬ ተግባራችን ስለ ጸሎት የተጻፈውን ክፍል (ቁ. 5-15) መመርመር ነው። በዚህ ክፍል ውስጥ የደቀ መዛሙርቱን ጸሎት ከሌሎች ሰዎች ጸሎት በሁለት ዐይነት አስተያየት መለየት እንደሚገባ ጌታችን ያስተምራል። የመጀመሪያውን በቁጥር 5 እናገኛለን፡-

አገኘሁ፤ አስተያየቱም ይኸው፡- “ስትጸልዩም እንደ ግብዞች አትሁኑ!”

ንቁነሽ፤ ሁለተኛው፡- “ስትጸልዩም እንደ እነርሱ (እንደ አሕዛብ) በከንቱ አትድገሙ” (ቁ. 7) የሚለው እንደ ሆነ አስባለሁ።

መምህር ወ/ሊዮሱስ፤ ልክ ናችሁ፤ አሁን እንዚህን ሁለት አስተያየቶች ለማተት እንሞክራለን።

ጠይቅ፤ “ግብዝ” ማለት ምን ማለት ነው?

እውነት፤ አንድን ነገር እያሰበ ሌላ ነገርን ማድረግ የለመደ ሰው ይመስለኛል።

መምህር ወ/ሊዮሱስ፤ ያንቺ ሐሳብና የእኔ መልስ የተቀራረቡ ናቸው። “ግብዝ” በግሪክ ቋንቋ ቴአትር የሚሠራ ተዋናይ ነው። ተዋናይ ሁልጊዜ ሌላ ሰውን ለመምሰል ጥረት የሚያደርግ ሰው ነው። በቴአትር ለእርሱ የተሰጠው የተወሰነ ሚና ለተመልካቾች ግልጽ እንዲሆን በፊት መሸፈኛ ይጠቀም ነበር፤ አንዳንድ ጊዜ በአንድ ድራማ ውስጥ የብዙ ሰዎችን ድርሻ ወክሎ ስለሚቀርብ፤ የፊቱን ሽፋን በተለያየ ጊዜ መለወጥ ነበረበት። ተዋናይ ይህን ሁሉ የሚያደርገው፤ በሰው ፊት እንዲታይ ነው።

አገኘሁ፤ በጌታችን የተነገረውን አንድ ምሳሌ በሉቃስ 18 ላይም አግኝቼዋለሁ፤ ይኸውም አንድ ፈሪሳዊና አንድ ቀራጭ ለመጸለይ ወደ መቅደስ እንደ ሄዱ የሚያመለክተው ምሳሌያዊ ታሪክ ነው።

ፈረሳዊው በግብዝነት የሚጸልይ ይመስለኛል።

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ እስቲ ሐሳብህን ትንሽ አብራራልን።

አገኘሁ፤ ፈረሳዊው በሰው ፊት ጸድቅ እንደ ሆነ ማሳየት ስለሚፈልግ፤ ራሱን ከፍ ከፍ የሚያደርግ እንጂ በእውነት እግዚአብሔርን የሚያመልክ ሰው አይደለም።

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ እውነትህን ነው፤ የግብዝ ጸሎት በራስ ጥቅም ላይ የሚያተኩር ጸሎት ነው። ይህም በአቋቋሙ፤ በአነጋገሩና በልቡ ዝንባሌ ይገለጣል።

ይታይ፤ ዛሬ በሃይማኖታቸው እንደዚህ የሚያደርጉ ሰዎች ይገኙ ይሆን?

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ ጌታችን በቍጥር 5 ላይ ምን እንደ ተናገረ እንብብልን!

ይታይ፤ “ለሰው ይታዩ ዘንድ በምክራብና በመንገድ ማዕዘን ቆመው መጸለይን ይወዳሉና!”

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ በዚህ አረፍተ ነገር ውስጥ ስለ ግብዣ ብዙ ተገልጧል፤ ይኸውም፤ ሳላማቸው እንዲታዩ እንጂ ወደ እግዚአብሔር እንዲጸልዩ አይደለም። ጸሎታቸው ልባዊ ጸሎት አይደለም፤ አንድ የቴክኒክ ዐይነት ከመሆን አይወጣም።

ይታይ፤ በሃይማኖት ተግባሮች ሰዎች ቢያዩኝ ደስ ይለኛል፤ ለምሳሌ፤ ረቡዕና ዐርብ እንደምጸም ሰው ባያውቅ፤ እኔን እንደ እውነተኛ ክርስቲያን ሳይቁጥረኝ ይችላል። ሰዎች የምጸም መሆኔን እንዲያውቁ አፈልጋለሁ፤ በዚህ ዐይነት የተጨመረውን ጽድቅና ዋጋ በእግዚአብሔር ፊት አገኛለሁ።

ልሳኑ፤ በእኔ ቤተ ክርስቲያን ሰው በልሳን ባይናገር እንደ እውነተኛ ክርስቲያን አይቆጠርም። ስለዚህ እውነተኛ ክርስቲያን መሆን ስለምፈልግ በሌሎች አባሎች ፊት በልሳን ለመናገር እሞክራለሁ።

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ ማን እንደዚህ እንዳስተማራችሁ አላውቅም። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ አልነበረምና! ይታይ፤ ከዚህ በፊት ያነበብኸውን አረፍተ ነገር ብትጨርሰው ተጨማሪ ትምህርት ትቀስማለህ።

ይታይ፤ “እውነት እላችኋለሁ፤ ዋጋቸውን ተቀብለዋል” ይላል። ዋጋቸውን እንዴት ተቀበሉ?

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ እንደዚህ የተባለው ከሰዎች ምስጋናን፤ አክብሮትን ገንዘብንም እንኳ ስለ ተቀበሉ ነው፤ የእንዲህ ዐይነት ሰዎች ዋጋ ከሰው እንጂ ከእግዚአብሔር አይደለም።

ይታይ፤ ታዲያ፤ እግዚአብሔርን ማስደሰት እንዴት እችላለሁ?

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ አልፍኛ ቍጥር 6ን እስቲ እንብብልን! በደንብ እንሰማ!

አልፍኛ፤ “አንተ ግን ስትጸልይ፤ ወደ አልፍኝህ ግባ፤ መዝጊያህንም ዘግተህ በስውር ላለው አባትህ ጸልይ፤ በስውር የሚያይ አባትህም በግልጥ ይከፍልሃል።”

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ እዚህ ላይ ጌታችን ኢየሱስ እንጸልይ ዘንድ ወደ አልፍኛችን እንድንገባ በግልጽ ሲመክረን እናያለን።

ጠይቅ፤ “አልፍኝ” ማለት ምን ማለት ነው?

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ አልፍኛ፤ የራስሽ ስም ምን ማለት እንደ ሆነ ታውቁያለሽ?

አልፍኛ፤ ሰዎች እንደ ነገሩኝ፤ የመውለጃ ጊዜዎ ሲደርስ፤ ሐዚም ቤት ለእናቴ ዐልጋ ስላልተገኘላት፤ እናቴ በአንድ ትንሽ የመጋዘን ክፍል ተኝታ ወለደችኝ፤ ያ ክፍል ለእናቴ “አልፍኛ” ስለ ሆነ፤ ይህን ለእኔ ስም እንዲሆን መረጠችው።

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ የጌታችን ሐሳብና ያንቺ መግለጫ ይቀራረባሉ። በጌታችን ዘመን በሰዎች ቤት ውስጥ ብዙ ጊዜ መካከል ላይ አንድ ትንሽ የተቁለፈ ክፍል ይገኝ ነበር። በዚያ ክፍል ውስጥ የቤቱ ዋና ዋና ንብረትና ገንዘብ ተቀምጦ ይጠበቅ ነበር። በአማርኛ እንደዚህ ዐይነቱን ቤት አልፍኝ እንለዋለን። ወደዚህ ክፍል የሚገቡት ሰዎች የቤቱ ባለቤቶችና ታማኝ የሆነ የቤት መጋቢ ወይም አስተዳዳሪ ብቻ ነበሩ።

መቅደስ፤ ጌታችን በእውነት ወደዚህ ዐይነት ቦታ ገብተን እንድንጸልይ ይፈልጋል? በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ካልሆነ በስተቀር እኔ በሌላ ቦታ ጸሎት አቅርቤ አላውቅም። የምንጸልይበት ቦታ የተቀደሰ እንዲሆን አያስፈልገንም?

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ ጌታችን ብዙ ጊዜ በኢየሩሳሌም ወደሚገኘው ቤተ መቅደስ፤ ደግሞም በሚገቡኛቸው ከተሞች ወደሚገኙት ምክራቦች ማለት የአይሁድ ጸሎት ቤቶች የመሄድ ልማድ ነበረው። እውነተኛ ጸሎት ግን በቦታ

አይወሰንም።

ትጋት፤ ጌታችንን በተራራ ላይ ወይም በጌቱሴማኒ አትክልት ቦታ ሲጸልይ እንመለከታለን፤

እምነት፤ በተጨማሪ በመስቀል ላይ በተሰቀለ ጊዜ እንደ ጸለየ ተጽፏል።

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ ጌታችን በዮሐንስ ወንጌል ምዕራፍ 4 ስለ እውነተኛ አምልኮ ለሳምራዊቷ ሴት ምን ብሎ እንዳስረዳት ትዝ ይላችኋል?

ቸኩል፤ አዎ፤ ይኸው! አማኝቼዋለሁ፤ በዮሐንስ ወንጌል 4፡21 ላይ፤ “አንቺ ሴት፤ እመኚኝ፤ በዚህ ተራራ ወይም በኢየሩሳሌም ለአብ የማትሰግዱበት ጊዜ ይመጣል” የሚለው ነው።

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ አዎ፤ ቀጥሎም ጌታችን በቍጥር 24፤ “እግዚአብሔር መንፈስ ነው፤ የሚሰግዱለትም በመንፈስና በእውነት ሊሰግዱለት ይችላሉ” በማለት ነገሩን በይበልጥ አብራራው። ቦታው የማይወሰንበት ምክንያት፤ እውነተኛ ጸሎትና አምልኮ በእውነትና በመንፈስ የሚቀርቡ ስለ ሆነ ነው፤ ይህም በእግዚአብሔር ቃል ተመሥርቶ ከልብ የሚፈልቅ ሕያው የሆነና በሰው ልብ ውስጥ በሚኖረው በእግዚአብሔር መንፈስ የተመራ ጸሎት መሆን አለበት ማለት ነው። ጌታችን ሊያስተምረን የሚፈልገው፤ በጸሎት ውስጥ የሚታየው ዋና ነገር፤ በእግዚአብሔር ፊት የልባችን ዝንባሌ መኖር እንጂ የምንገኝበት ቦታ ወሳኝ አለመሆኑን ነው። ሰው ወደ አልፍኝ ቢገባ ከሰው ተደብቆ በእግዚአብሔር ፊት ይገኛልና እውነተኛው ጠባይ ጎልቶ ይታያል። የዚህ ሰው ዋጋ ከእግዚአብሔር ይሰጣል፤ ለምሳሌ፤ ብዙ ጊዜ ሳይታዩ የሚጸልዩ ሰዎች ጸሎት የሚታይ መልስ ወይም ፍሬ ያስገኛል፤ አንዳንድ ጊዜ ዋጋው ለዘላለም በሚኖረው በእግዚአብሔር መንግሥት ይሰጣል። ግብዝ ግን ሰው እንዲያየው ስለሚፈልግ ወደ አልፍኝ ሳይገባ ይቀራል።

አልፍኛ፤ ሁሉም ሰው ምናልባት በቤቱ ውስጥ “አልፍኝ” አይኖረውም።

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ ልክ ነሽ፤ ጌታችን የነበረው ሐሳብ ግን፤ እያንዳንዱ የእርሱ ተከታይ እንደ ሁኔታው ጸጥታ ያገኝ ዘንድ ለጸሎት ምቹ ቦታ መፈለግ እንዳለበት የሚያሳስብ ሳይሆን አይቀርም። ለአንዳንድ ተከታዮች ምቹ የጸሎት ቦታ ጫካ፤ ለሌሎች የተወሰነ መንገድ፤ ሚዳ፤ ተራራ ሲሆን፤ ለተቀሩት ደግሞ የቤተ ክርስቲያን ግቢ፤ ለተወሰኑትም መታጠቢያ ክፍል ወይም መጻዳጃ ቤትም እንኳ ሊሆን ይችላል።

ጌታችን ዋና መሠረታዊውን ሐቅ በማታወቅ 6፡1 ላይ በብዙ ቊጥር ከሰጠ በኋላ፤ በልዩ ልዩ የሃይማኖት ክፍሎች መርሐን በሥራ ላይ ሲያውሰው ወደ ነጠላ ቊጥር አነጋገር እንደሚሄድ ተመልከቱ፤ ይኸውም፡ “አንተ ግን ምጽዋት ስታደርግ” (ቊ.3)፤ “አንተ ግን ስትጸልይ” (ቊ.6)፤ እንደገናም፡ “አንተ ግን ስትጠም” (ቊ.17) ይላል። ይህ የሚያሳየን፤ ምጽዋት መስጠት፤ የጸሎትን ቦታና ጊዜ መወሰን፤ የመጸሚያ ምክንያትንና ጊዜን መምረጥ የግል ጉዳይ መሆኑን ነው። እውነት ነው፤ በሐዋርያት ሥራ በተወሰነ ከተማ የሚገኙት የቤተ ክርስቲያን አባላት ወይም መሪዎች ለጋራ ጸሎት ወይም ጸም እንደ ተሰበሰቡ እንመልከታለን። እዚህ ላይ ግን ጌታችን የሚያተኩረው፤ በደቂ መዝሙር የግል ሕይወት ውስጥ በተመሠረተ ሃይማኖት ላይ ነው።

ድጋም፤ ጌታችን፤ ስንጸልይ እንዳንደግም ለምን ከላከለን? እኔ ስለ ምግብ ለምሳሌ እግዚአብሔርን ሳመስገነው፤ በየጊዜውም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ወይም በግል ስጸልይ፤ የጌታችንን ጸሎት ደጋግማ እጸልያለሁ።

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ ጌታችን የተናገረውን በጥንቃቄ መመልከት አለብን። “አትድገሙ” አላለም። ማቴዎስ ፭፡፭፡ ጌታችን በጌቱሴማኒ ስለ ጸለየው ሲጽፍ፤ ጌታችን፤ “ሦስተኛም ያንኑ ቃል ደግሞ ጸለየ” ብሎ መሰከረ። ጸሎቱም ጽኑ ከሆነ የልብ ትግል እንደ ፈለቀ ይታያል። እዚህ ላይ ግን ጌታችን፤ “በከንቱ አትድገሙ” ብሎ ከላከለ። እንደዚህ የሚያደርጉ ብዙ ጊዜ “አሕዛብ” ናቸው፤ ይህም እግዚአብሔርን የማያውቁ ሰዎች ማለት ነው። ከእግዚአብሔር ጋር የልብ ግንኙነት ስለሌላቸው፤ ባዶ ልፍለፋን ያበዛሉ። ስለዚህ ሳያስቡና ሳያስተውሉ ይጸልያሉ። እግዚአብሔር “በመናገራቸው ብዛት” የሚሰማቸው ይመስላቸዋል። እነርሱ በዚህ ዐይነት ሰውን ብቻ ሳይሆን እግዚአብሔርንም ማስደነቅ ይፈልጋሉ!

አስተዋይ፤ የክርስቶስ ደቀ መዛሙርት ጸሎታቸውን እንዳያስረዝሙ ግልጽ የሆነ ምክንያት በቊጥር 8 ላይ ተሰጥቷል፤ ይኸውም፤ “ሳትለምኑት አባታችሁ የሚያስፈልጋችሁን ያውቃልና” የሚለው ነው።

ጠይቅ፤ እንግዲያ መጸለይ ለምን ያስፈልጋል?

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ በትምህርተ ጸሎት ብዙ ምሥጢር አለ። “የዕለት እንጀራችንን ዛሬ ስጠን” የሚለውን ጸሎት ስንመረምር ወደዚህ ጥያቄ

መመለስ እፈልጋለሁ። አሁን ግን ከጸሎቱ ቊጥሎ የተጻፈውን ሳንመለከት የዛሬውን ትምህርት መጨረስ አንችልም። በሉቃስ ወንጌል ጌታችን በእኩል ሌሊት ወደ ወዳጁ ስለ ሄደው ሰው ቊጥሎ የተናገረውን ምሳሌ እንዳስተማረ ላሳስባችሁ።

ንቁነሽ፤ በማቴዎስ ምዕራፍ 6 ቊጥር 14 ላይ ግን ጌታችን የሚናገረው ለሰዎች ንጢአታቸውን ይቅር ስለ ማለት ነው። አስተዋይ፤ ይህም በጸሎቱ ውስጥ፤ “እኛም ደግሞ የበደሉንን ይቅር እንደምንል በደላችንን ይቅር በለን” ከሚለው ልመና ጋር ሳይዛመድ አይቀርም።

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ ታዲያ፤ ጌታችን ጸሎቱን በዚያ ወቅት ስላስተማረበት ዓላማ ምን ያሳያል?

ፈሪሀ እግዚአብሔር፤ ከሉቃስ ወንጌል አንጻር ጌታችን ይቅር ስለ ማለት ትምህርት መስጠት የፈለገ ይመስለኛል።

እውነት፤ ሐሰተኛ ጸሎት በግብዝነት፤ በረጅም ጊዜ ለከንቱ ድጋም የታወቀ መሆኑን ካሳየ በኋላ፤ እውነተኛ ጸሎት ከእግዚአብሔር ጋር ትክክለኛ ግንኙነት ካለው ልብ እንደሚፈልቅ ማሳየት እንደ ፈለገ አምናለሁ። ሰው ይቅር ባይ ካልሆነ፤ ለራሱ ንጢአት ይቅር እንዳልተባለለት፤ የጌታችንም እውነተኛ ደቀ መዝሙር እንዳልሆነ ያሳያል።

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ ጥሩ ሐተታ አቅርበኛል። አሁን በሉቃስና በማቴዎስ ወንጌል ጌታችን ጸሎቱን ለማስተማር ሲጀምር እንደ መግቢያ የተጠቀመባቸውን አረፍተ ነገሮች ልብ አድርጋችሁ ተመልከቱ።

ንቁነሽ፤ በሉቃስ 11፡2 “ስትጸልይ እንዲህ በለ” ብሏል።

ትጋት፤ በማቴዎስ 6፡9 ደግሞ፤ “እንግዲህ እናንተስ እንዲህ ጸልዩ” ሲል ተናግሯል።

ጠይቅ፤ መምህር! በእነዚህ ሁለት አነጋገሮች መካከል ልዩነት እንዳለ ይታይዎታል?

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ ይህን ጥያቄ ማንሣትህ ጥሩ ነው፤ ጥያቄው አንዳንዶቻችሁ ስለ ጌታችን ጸሎት አጠቃቀም ከተናገራችኋቸው ሐሳቦች ጋር የተያያዘ ነው። ኢየሱስ፤ “ስትጸልይ እንዲህ በለ” በማለት፤ እርሱ የተናገራቸውን ቃላት ተጠቅመን ብንጸልይ የተፈቀደልን መሆኑ ግልጽ ነው። ሆኖም፤ ጸሎታችን ልባዊ ሐሳብ የሌለበት ከንቱ ጸሎት አይሁን። በማቴዎስ 6፡9 ላይ፤ “እንግዲህ እናንተስ እንዲህ ጸልዩ” በማለቱ፤ ጌታችን

የተጠቀመባቸው ቃላት ለራሳችን ጸሎት መመሪያና ማስተማሪያ ይሆኑ ዘንድ መፈለጉን ያሳያል። ሁሉም ማለት በጌታችን ጸሎት የተጠቀሱትን ቃላት መጠቀምና ጸሎቱን መመሪያ አድርጎ መጸለይ ሊሆኑ ይችላሉ፤ ለያንዳንዱ መንገድ ጊዜ አለ። ማቴዎስና ሉቃስ ምክንያት አድርገው የተነሡባቸው ጉዳዮች የተለያዩ ናቸው። ማቴዎስ አጽንዖት ያደረገው በጸሎቱ መመሪያነት ላይ ሲሆን፤ ሉቃስ ያተኩረው ግን ጸሎቱ በሚያካትታቸው ቃላትና ሐረጎች ላይ ነው።

አስተዋይ፤ ክርስቲያኖች የጌታችንን ጸሎት በቃል በያውቁትና ትርጉሙን ተረድተው ለብቻቸው ወይም ከሌሎች ጋር በአንድነት ቢጸልዩት ዋጋ ሳያገኙበት አይቀሩም። ከሉቃስና ከማቴዎስ ወንጌላት በተጠቀሱት ክፍሎች ውስጥ ግን፤ ጌታችን ጸሎቱን ሲያስተምር ሌሎች ተጨማሪ ሐሳቦች እንደ ነበሩት ግልጽ ነው።

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ አስተዋይ የተናገረው እውነት ለመሆኑ ምን ፍንጮች አሉ?

ንቁነሽ፤ የመጀመሪያው ፍንጭ፤ ጌታችን ጸሎቱን በተለያዩ ሁኔታዎች ያስተማረው መሆኑ ነው። ልዩ ልዩ የጸሎት ክፍሎችን ለማስተማር በየጊዜው በእነዚህ ሁኔታዎች መጠቀሙ፤ ጸሎቱ ለደቀ መዛሙርት ትምህርትና መመሪያ እንዲሆንላቸው አስቦ ያደረገው መሆኑን ያሳያል፤ ለምሳሌ፤ በማቴዎስ ወንጌል በሚገኘው ጸሎቱ መደምደሚያ ላይ ጌታችን ይቅር ወደ ማለት እንደገና ተመልሶ፤ የሰዎችን በደል ይቅር አለማለት እስከፊ ውጤት የሚያስከትል እንደ ሆነ ማስጠንቀቂያ ሰጠ፤ 6፡14-15። በሉቃስ ምዕራፍ 11 ላይ ጌታችን ያስተማረው ግን ስለ ይቅርታ ሳይሆን፤ በጸሎት ጸንቶ ስለ መቆም እንደ ሆነ አይተናል።

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ መልካም ነው።

አስተዋይ፤ ሁለተኛው ፍንጭ፤ ጌታችን ጸሎቱን የሰጠበት አንዱ ምክንያት፤ ከግብዣና ከአረማውያን ከንቱ የድጋም ጸሎት የተለየ የጸሎት ዐይነት መሆኑን አይተናል።

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ ጥሩ ተናግራችኋል። እኔ ደግሞ ሦስተኛውን ፍንጭ መጨመር እፈልጋለሁ፤ ይኸውም፤ ጌታችን ጸሎቱን በተለያዩ ቅርጾች እንዳስተማረ የሚታይ መሆኑን ነው። በሉቃስ ወንጌል የሚገኘውን የጸሎቱን ቅርጽ በማቴዎስ ወንጌል ከሚገኘው ጋር ብናነጻጽረው ምን

እናገኛለን?

ንቁነሽ፤ በሉቃስ የተጻፈው የጸሎት ቅርጽ በማቴዎስ ከተጻፈው የጸሎት ቅርጽ አነስተኛ ነው፤ የማቴዎስ የምስጋና መደምደሚያ በዚያ ላይ አይገኝም፡፡

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ መደምደሚያውን ስንመረምር ወደዚህ ጉዳይ ተመልሰን እንመጣለን፡፡

አስተዋይ፤ በተጨማሪም እንጀራን ስለ መለመንና ለጎጢአታችን ይቅርታ ስለ መጠየቅ በአጻጻፍ መጠነኛ ልዩነት አለ፡፡

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ ይህ የሚያሳየን፤ የጌታችን ዋና ትኩረት በጸሎት ጉዳዮች ላይ እንጂ በቃላት አጠቃቀም ላይ አለመሆኑን ነው፡፡ ጌታችን ለራሳችን ጸሎት መመሪያና አርአያ መስጠት የፈለገ ይመስለኛል፡፡ በጥናታችን ላይ በተለያየ ጊዜ ወደዚህ ሐሳብ እንመለሳለን፡፡ የዛሬውን ውይይታችንን ከመጨረሻችን በፊት፤ ባለፈው ሳምንት የጌታችንን ጸሎት ስትጸልዩ ስንት ደቂቃ እንደ ፈጀባችሁ ማወቅ እፈልጋለሁ፡፡ ማን ይጀምራል?

ድጋም፤ እኔ የጌታችንን ጸሎት 60 ጊዜ ደግሜ ጨርሼዋለሁ፡፡ ይኸውም፤ እያንዳንዱ አንድ ደቂቃ ፈጅቷል ማለት ነው፡፡

ሥርዐት፤ ለእኔ ጸሎቱ አንድ ደቂቃ እንኳ አይፈጅብኝም ነበር፤ ሠላሳ ሰከንድም በቂ ነው፡፡

ቸኩል፤ ለእናንተ ይህን ያህል ጊዜ ወስደባችሁ! ለእኔ ግን ዐሥራ አምስት ሰከንድም አልፈጀብኝም፡፡

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ ሌላ ከዚህ ለየት ያለ መልስ ያለው ተማሪ የለም?

ቸልተኛ፤ መምህር፤ እኔ ሰዓት ስለሌለኝ ምን ያህል ጊዜ እንደ ፈጀ አለውቅም፡፡

ድካም፤ እኔ በዚህ ሳምንት በጣም ደክሞኝ ስለ ነበር ስጸልይ እንቅልፍ መጣብኝ፡፡

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ ሁላችሁም እውነቱን ስለ ተናገራችሁ አመሰግናችኋለሁ፡፡ ይሁን እንጂ እስካሁን ድረስ የሰጣችኋቸው መልሶች በርግጥ አላዛኝ መልሶች ናቸው፡፡ ከዚህ ውጭ በእናንተ መካከል ሌላ አስተሳሰብ ያለው ሰው የለም?

ፈሪህ እግዚአብሔር፤ የጌታችንን ጸሎት በማስተዋል ለመጸለይ ቢያንስ ግማሽ ሰዓት ያስፈልገኛል፡፡

ትጋት፤ ለእኔ ደግሞ 50 ደቂቃ ይወስድብኛል፡፡

ጽናት፤ በእውነት ይህን ጸሎት ጸልዩ ለመጨረስ አንድ ሰዓት እንኳ አይበቃም፡፡

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ ዐይን አፋር፤ እስካሁን ድረስ ምንም አልተናገርኸም፡፡

ዐይን አፋር፤ መናገር ስለ ፈራሁ ነው፤ ባለፈው ቅዳሜ በእኔ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የአንድ ቀን የጸምና የጸሎት ጊዜ ነበረ፡፡ የቀኑ ዋና ርእስ የጌታችን ጸሎት ሲሆን፤ ለእያንዳንዱ አረፍተ ነገር አንድ ሰዓት ተመደበ፤ ስለዚህ ጠቅላላ ጸሎቱን ለመጨረስ 8 ሰዓት ወስዷል፤ ለእኔ ግን፤ አንድ ሰዓት እንኳ ገና ያለፈ አልመሰሰኝም፡፡

መምህር ወ/ኢየሱስ፤ ዕሠይ! አሁን ገና አንዳንድ ደስ የሚያሰኙ መልሶች ሰማሁ፡፡ በእናንተ መካከል ስለ ጸሎት የተለያየ አስተሳሰብና የግንዛቤ ደረጃ እንዳለ ግልጽ ሆኗልኛል፡፡ ሁላችንም በእግዚአብሔር ትምህርት ቤት ውስጥ የምንማር ተማሪዎች ነን፡፡ እስካሁን በጸሎት ረገድ የታዩብንን የአመለካከት ችግሮች ለማወገድና ትክክለኛ ግንዛቤ እንዲኖረን፤ ከዛሬ ሳምንት ጀምሮ የጌታችንን ጸሎት በዝርዝር ለማተት እንሞክራለን፡፡ ለሚቀጥለው ሳምንት፤ “አባታችን ሆይ፤ በሰማያት የምትኖር” የሚለውን ሐረግ በሚገባ ተመልክቱና የደረሳችሁበትን ውጤትና ጥያቄዎች ካሏችሁም አዘጋጅታችሁ ኑ፡፡

በመጨረሻ ለአንድ አፍታ ወደ መጀመሪያው ጥቅስ ተመልሳችሁ እንድታስቡ እፈልጋለሁ፡፡ ይህም፤ “እርሱም (ኢየሱስም) በአንድ ስፍራ ይጸልይ ነበር፤ በጨረሰም ጊዜ ከደቀ መዛሙርቱ አንዱ፡- ጌታ ሆይ... እንጸልይ ዘንድ አስተምረን አለው” የሚለው ነው፤ ሉቃስ 11፡1፡ ደቀ መዝሙሩ ይህን ሐሳብ ባቀረበለት ጊዜ፤ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ደስ ሳይሰኝ እንዳልቀረ ልንገምት እንችላለን፡፡ ደቀ መዝሙሩን እንደዚህ እንዲናገር ያነሣው ምን ይሆን? አስቡበትና በሚመጣው ሳምንት አስተያየታችሁን ይዛችሁ ኑ!

ጌታችን በእናንተ ጸሎት ደስ እንደሚሰኝ ታምናላችሁ? ሌላ ሰው ስትጸልዩ ድንገት ቢያያችሁ፤ “እጸልይ ዘንድ አስተምሩኝ” ብሎ ይለምናችሁ ይሆን?

■ ይቀጥላል

ለጮራ አንባብያን

ከቍጥር 1 ጀምሮ ያሉትን ጮራ መጽሐፍቶች ማግኘት ከፈለጉ በስልክ ቍጥር 0116459359 ይደውሉ፡፡

ግጥም ወቅኔያት

መድኃኒቱ

መድኃኒቱ የታዘዘው
በሐኪሙ በላይኛው
ሕግን ጥሶ ለወደቀው
ለአዳም ዘር ለታመመው
ከበሽታው እንዲያድነው
አሜን ብሎ መቀበል ነው።
የአዳም ዘር እንቢ ብሎ
መታዘዝን ችላ ብሎ
ከሰይጣን ጋር ተመሳስሎ።
ሕይወት ትቶ ሞትን መርጦ
ከፈጣሪው አፈንግጦ።
ለሚኖረው ተሸማቆ
አንገት ደፍቶ ተደብቆ።
ይህ መድኃኒት አለው ጥቅም
በማመን ሲወሰድም
ይፈውሳል
ይታደጋል
ከሞትም ያስመልጣል
የድል ሕይወት ያቀዳጃል።
የኢየሱስ ስሙ አዳኝ
በዘመናት ሁሌ የሚገኝ።

አብ የሰጠው ለሁሉ ዓለም
ዘመን ብዛት አይሸረውም።
ለዚህ እውነት ጊዜ ሰጥቶ
ተረጋግቶ
ለቀረበ በእምነቱ
ይፈውሳል ከነጢአቱ
ፍቱን ነው መድኃኒቱ።

(የሉቃስ ወንጌል ምዕራ 2 ቍጥር 11)

ከወልደ ሥላሴ ይትባረክ

መወድስ

(ዘመሪኔታ አስካል ዘሞክሼ)

ወዴት ያድር ይኸን ልብዩ ያለም መንገደኛ
እደርሳለሁ ብሎ ተቤት መንገድ ሲጀምር በማታ
ይኸነው ይመስል ጥቅም የእነዓለሚቱ ጨዋታ
ጊዜው መሸቶበታልና ሳይሰፍር ከቦታ።
ምንም ባትሰድ ሰው አሰናብታ
ጨዋታ ወዳጅ ዓለም እያጫወተች ኹሉን በተርታ
እኛንምሂ ሲያታልለን ያለሚቱ ልጅ ደስታ
ገነት እናታችን ትቈየናለች ደጃፍዋን ዘግታ።
ወይም አልያዝነ ጥቂት ከወንጌሉ ቃል ሽመታ
አዳም ያቆመው ተከራክሮ ገበያ ንስሐ ሳይፈታ።

ዕዝል ክብር ይኣቲ

(ዘአለቃ ጥበቡ ገማ)

ደመ	አባግዕ	እእላፍ	ዘተክዕወ	ለኢየሱያስ	ንጉሥ
መድኃኒት	ነፍስ	ኢኮነ	በጊዜ	ተስናን	ወባእስ
ለነሰ	ኮነ	መድኃኒት	ሥጋ		ወነፍስ
ደመ	አሐዱ	በግዕ	ዘተክዕወ	በቀራንዮ	መቅደስ

ትርጉም

ለንጉሥ ኢየሱያስ የፈሰሰ የእእላፍ በጎች ደም
በብርቱ ጡብ ጊዜ የነፍስ መድኃኒት አልሆነም።
በቀራንዮ መቅደስ የፈሰሰው ያንዱ በግ (የኢየሱስ) ደም ግን
ለእኛ የሥጋና የነፍስ መድኃኒት ሆነን።

የለውጥ ያለህ!!!

በዲያቆን አግዛዥው ተፈሪ
2001 ዓ.ም.
አዲስ አበባ

የለውጥ ያለህ!!!

ስለ መንፈሳዊ ለውጥ /ተሐድሶ/ ምንነትና መጽሐፍ ቅዱሳዊነት፣ በምድራችን በተለይም በኢኮኖሚክ ስለሚታዩ መንፈሳዊ ችግሮችና ስለሚያስፈልገው መንፈሳዊ ለውጥ /ተሐድሶ/፣ ነባራዊውን ሁኔታ ከታሪክ እያጣቀሰና በእግዚአብሔር ቃል እየመረመረ ለችግሮቻችን መጽሐፍ ቅዱሳዊ መፍትሔ በመስጠት የሚያብራራ፣ ክርስቲያኖች ሁሉ ሊያነቡት የሚገባ የጊዜው መጽሐፍ «የለውጥ ያለህ!!!» ለንባብ በቅቷል። መጽሐፉን በየመንፈሳውያን የመጻሕፍት መደብሮች ያገኙታል።